

**Ohlédnutí
za šumperskými
divadelními
dílnami**

1985 – 2015

Co je na programu

1. Národní dílny v Šumperku - Jak začínaly	str. 3
2. Prehistorie Národních divadelních dílen aneb Ještě před Šumperkem	str. 5
3. Novodobá historie Šumperk 1995–2015	str. 9
4. Tři otázky pro deset lektorů, čtyři seminaristy a jednoho ředitele	str. 66
5. Ze zpravodajů S.M.A.D. (2006–2014)	str. 74
6. Tabulka lektorů 1995–2015	str. 80
7. Z nejvěrnějších lektorů šumperských dílen 1995–2015	str. 82
8. Místo závěru Rozhovor s Alenkou Crhovou a Karlem Tomasem	str. 88

Národní dílny v Šumperku – Jak začínaly

Odpovídá: PhDr. Vítězslava Šrámková

1. Kde, kdy a jak se zrodila idea založení dílen Šrámkova Písku?
 2. Podle jakých kritérií v prvních ročnících probíhal výběr lokality, lektorů a dalších spolupracovníků dílny?
- A) Z jakých zdrojů byly dílny financovány – doplňující poznámka A.
B) Jakým způsobem byly dílny v prvních ročnících propagovány – doplňující poznámka B.

1. Kde, kdy a jak se zrodila idea založení dílen Šrámkova Písku?

Vznik dílen byl vlastně dost dlouhodobý proces. Musím ale začít poněkud osobně. Počátkem 70. let po vynuceném odchodu z Učitelských novin jsem zakotvila v Ústavu pro kulturně výchovnou činnost – měla jsem to štěstí, že jsem nikdy nebyla v KSČ, a tím pádem jsem nepřinášela do kádrového profilu podniku „škrálop“ vyloučení či vyškrtnutí. Práce odborné pracovnice/metodičky pro umělecký přednes, divadlo poezie a posléze i malá (mladá) divadla mě bavila, ale byla dost náročná, především kvůli tomu, že to byla doba silné politické ostražitosti KSČ. V oboru mého působení existovala různorodá a vrstevnatá škála divadelních kolektivů, přičemž velká řada těch lepších, nebo řekněme umělecky zajímavějších, se vbrzku naučila pracovat s metaforickými jinotaji, které jim umožňovaly sdělovat vlastní názory na společnost. I přes svou obezřetnost byly ovšem soubory v místech, kde působily, kritizovány schvalovacími orgány, že je-

jich představení jsou nesrozumitelná (někdy jim skutečně kvůli jejich poetice nerozuměly) a hlásají negativistické názory, které nejsou v souladu s politikou strany. Pak často záleželo na tom, jak kulturní pracovníci (místní, okresní, krajsí i „ústřední“) budou chtít a dokážou „své“ soubory obhájit. A také jakými lidmi se v poradních sborech, které měla kulturní střediska na všech stupních, obklopili. Ti je mohli „podržet“ a pomoci jim v argumentaci, což se také dělo. Tolik ke společenskému milieu, v němž jsme se tehdy pohybovali.

Zároveň poloprofesionální či profesionální studiová divadla – brněnské Divadlo na provázku, pražské Divadlo na okraji, liberecká, později pražská Ypsilonka, prostějovské, poté brněnské Ha-divadlo - která sama vyšla z amatérských základů, přinášela uhrančivé inscenace a přitom byla ochotna s „amatérským hnutím“ nějak spolupracovat.

Některá navíc sama zřizovala své amatérské odnože a docela ráda vystupovala na amatérských přehlídkách mladého divadla či divadla poezie, kde nacházela vstřícné a dychtivé publikum... Byla to taková polooficiální, ale velmi životodárná kulturní scéna; také díky ní tu nebyl kulturní úhor, jak se občas později tvrdilo... Silný inspirační vliv pro československé amatérské divadlo znamenal z našeho pohledu velmi odvážný Festival otevřeného divadla v nedaleké polské Wroclavi, na nějž jsme díky mezinárodní organizaci amatérského divadla AITA/IATA (jejím členem bylo Polsko i ČSSR) mohli delegovat pozorovatele a kam se třeba severomoravští divadelníci – např. Bílé divadlo Jana Číhala z Ostravy – dostávali i na tzv. malý pohraniční styk. Kromě široké nabídky představení se zde pořádaly i divadelní dílny, do nichž účastníci festivalu někdy mohli nahlížet. Pochopitelně jsme ztoulili pokusit se o něco podobného i doma.

Nejdůležitější faktor: spolupracovníci

Když v souvislosti s divadelními dílnami píšu v množném čísle, mám na mysli jednak členy Ústředního poradního sboru (ÚPS) pro mladé divadlo, jednak nemálo dalších mladých režisérů i herců souborů, s nimiž jsme se potkávali na přehlídkách, především na Šrámkově Písku a Wolkrově Prostějově. Nejvíce jsem se kamarádila a spolupracovala s Divadlem na okraji, které působilo v malostranském sklepním klubu Rubín. Zdeněk Potužil, jeho vůdčí postava, dramaturg, scénárista, režisér a skvělý organizátor byl členem, snad dokonce i předsedou ÚPS. Po profesionalizaci DNO v roce 1974 založili s tehdejšími studenty medicíny, hercem a skladatelem Miki Jelínkem amatérské A-Studio (jeho členy lze dnes potkat v mnoha pražských i mimopražských divadlech). Vedle Zdeňka byl velmi platným členem ÚPS Jan Vedral, tehdy metodik ÚDA a dálkový student dramaturgie DAMU, dnes tamní pedagog (nedá mi, abych nevypsala jeho tituly - prof. MgA., PhD.) a dramaturg Divadla na Vinohradech. Když už jsme u těch pedagogů, neměla bych zapomenout ani na obdobně otulovaného Vladimíra Justa, nynějšího profesora FAMU. Z Brna dojížděl biochemik RNDr. Zdeněk Čecháček-Turba, vedoucí Divadla X.

Když jsme koncem 70. let uvažovali jak oživit Šrámkův Písek, přišel tuším Zdeněk Potužil s myšlenkou střídat ročníky přehlídek s dílnami. Od některých představitelů města jsme v té době slyšeli, že na festivalu se Šrámkovým jménem by se mělo hrát divadlo, na které by občané víc chodili. A také, že by mělo být lépe nasvícené, když už to stojí tolik peněz... atd. S místními činiteli jsme si přestávali rozumět. A pochopili jsme, že pokud by ty roční pauzy „v předvádění se“ byly zaplněny vzděláváním souborů „na tělo“, mohlo by to prospět jak pořadatelskému městu, tak hlavně souborům. V 80. letech se tedy Šrámkovy Písky střídaly s Dílnami, Písky se konaly v sudých letech a Dílny v lichých. Ale stále tu bylo jasné propojení – Zdeněk Potužil byl dokonce za ÚV SSM jmenován dramaturgem obého. Byl ostatně šéfem svazáckého klubu Rubín a našťáště i v kulturním oddělení tohoto ne příliš sympatického orgánu byli pracovníci, kteří milovali divadlo a častěji pomohli než naopak – jako třeba básník Jaroslav Čejka. Dalo se tedy některé situace, které hrozily průšvihem, občas vybalancovávat. Nic nebylo černo-bílé, žili jsme opravdu ve šmouhaté šedé zóně, i když to často bylo na infarkt.

2. Podle jakých kritérií v prvních ročnících probíhal výběr lokality, lektorů a dalších spolupracovníků dílny?

Řekla bych, že jsme dobře znali terén, v němž jsme se pohybovali. A věděli jsme, koho oslovit. Sem tam jsme trochu zabrkli, ale zas se to nestávalo tak často, lektori se rekrutovali jak ze studiových scén, tak z nejlepších divadelních souborů. Z dlouhých debat, které jsme vedli po představeních, se dalo odhadnout, kdo je jaký charakter a zda se lekne či nelekne, když budeme obviněni z nějaké ideové úchylny.

Vybrat místo dílny bylo náročnější: kromě politického dohledu ho víc ovlivňovaly možnosti pro práci – např. jedna z prvních dílen, která se konala v Milenovicích u Písku v květnu 1981, nebyla při práci ničím rušena, okolí bylo nádherné, ale do jinak příjemného zařízení se tři třídy sotva vešly. V témže roce se dílna odehrála ještě v srpnu v Prostějově. I když tam v Ha-divadle bylo plno kamarádů, napětí mezi představiteli města a tímto souborem se tak říkajíc dalo krájet a značně ovlivňovalo soustředění na práci. Na přelomu srpna a září 1983 v Brně si nás z města ani nikdo nevšiml, lektori byli perfektní: Zdeněk Čecháček, Vladimír Just, Luděk Richter, Arnošt Goldflam, Miki Jelínek. Jenže klub byl neútulný, dalo se vyjít pouze na frekventovanou ulici a ubytování bylo dost daleko. Na debatní posezení, při nichž mohou vznikat kamarádské vztahy, jsme mohli zapomenout. Aspoň, že Divadlo X sehrálo pro účastníky jednu ze svých nejlepších inscenací – dramatizaci povídky Velitelem města Bugulmy.

Nabídka Vladimíra Rybičky, programového pracovníka novotou zářícího, rozlehlého Domu kultury ROH Pramet v Šumperku a možnost využívat i přilehlý park, nás nadchla.

K dispozici bylo veškeré technické zázemí velkého sálu, kde se dalo hrát divadlo i promítat filmy.

V Šumperku se nám podařilo uspořádat tři ročníky Národních divadelních dílen – 1985, 1987, 1989 – s bohatým inspirativním programem, s převážně vynikajícími lektory, ale i seminaristy, z nichž se mnozí stali významnými osobnostmi českého a slovenského divadla. A chvíle, které byly – v roce 1989, kdy na nás byla upřena pozornost STB – krušné, byly vyváženy tím, že jsme posléze zažili velký pocit štěstí a procitěné solidarity.

Poznámka A: Všechny amatérské přehlídky a festivaly „zájmové umělecké činnosti“ měly až do roku 1989 své „vyhlašovatele“ – dětské obory podléhaly Ministerstvu školství, mládežnické – SSM (Svazu socialistické mládeže), dospělé Ministerstvu kultury. Tito vyhlašovatelé „své“ akce také finančně podporovali. A přidávala se k nim i města, v nichž se akce konaly. Už v 80. letech účastníci přispívali do rozpočtu tzv. účastnickými poplatky.

Poznámka B: Na dílnu jsme upozorňovali na všech stupních divadelních přehlídek a na seminářích. Protože tato forma vzdělávání u nás v té době v podstatě začínala, byl zájem značný.

PhDr. Vítězslava Šrámková, v letech 1971-1990 odborná pracovnice divadelního oddělení Ústavu pro kulturně výchovnou činnost.

Prolog

Prehistorie Národních divadelních dílen aneb Ještě před Šumperkem

DÍLNA 80

Termín: leden 1980

Místo konání: Prostějov

Odborné vedení: Zdenek Potužil, Divadlo Na okraji (DNO) Praha, Svatopluk Vála, Hanácké divadlo Prostějov, odborná a organizační spolupráce Vítězslava Šrámková, divadelní oddělení Ústavu pro kulturně výchovnou činnost Praha (ÚKVČ Praha).

Východisko dílny: na základě zhlédnutých představení studiových divadel si seminaristé vybírali lektory.

Třídy a lektori:

Svatopluk Vála, Hanácké divadlo: Husa na provázku – získal seminaristy k práci na Hrabalově povídce.

Zdenek Potužil a Lenka Machoninová, Divadlo na okraji:

Švejci – pracovali se skupinou na švejkovských motivech z Haška.

Vladimír Just – Bří Justové: kabaretní ukázky – pracoval na úryvcích kabaretních předloh a scénáři Malého divadla z Litvínova.

Pracovala i odštěpená skupina pod vedením Arnošta Goldflama. .

DÍLNA MILENOVICE

Termín: květen 1981

Místo konání: Milenovice u Písku

Dílka jihočeského a středočeského kulturního střediska a Kulturního domu hl. m. Prahy

Odborné zajištění: Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha a

Zdenek Potužil DNO, Praha

Třídy a lektori:

Zdenek Potužil DNO, Praha – Publicistické, ba i poetické divadlo

Miki Jelínek, hudebník a herec DNO, Praha – Mimoslovní improvizace

Vladimír Just, ČSAV Praha – Kabaretní divadlo a slovní improvizace

Vladimír Matějček – Pohybová výchova, pro všechny seminaristy

DÍLNA 81

Termín: 2.–31. srpna 1981

Místo konání: Prostějov

Odborné vedení: Zdenek Potužil, DNO Praha, odborná a organizační spolupráce Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha.

Lektorské dvojice složené z profesionálního a amatérského lektora, skupiny pod jejich vedením zpracovávaly námět přinesený z některého amatérského divadla.

Třídy a lektori:

Skupina vedená Z. Potužilem a Šimako-Ludvíkem vytvořila stínohru Sněhová královna.

Skupina V. Koláře a J. Badalce zpracovávala poeticko-ekologickou Elektrárnu Kumhuruz V. Křístka.

P. Scherhaufer po konfliktu ve skupině z dílny odjel, část seminaristů dále vedl A. Goldflam, část samostatně zpracovávala a předvedla scénář Václava Koubka.

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA 1983

Termín: 27. srpna – 4. září 1983

Místo konání: DK Královopolská Brno

Dramaturg: Zdenek Potužil, DNO Praha, spolupráce Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha a Zdeněk Čecháček, Divadlo X Brno

Záštita: ČÚV SSM

Třídy a lektori:

Zdeněk Čecháček, režisér Divadla X Brno – Jevištní adaptace literárního textu

Vladimír Just, ČSAV Praha – Výchova k autorství

Arnošt Goldflam, režisér Hadivadla – Od tématu ke scénáři Luděk Richter, režisér souboru Paraple Praha – Znakové divadlo

Miki Jelínek, hudebník a herec DNO Praha – Hudebně pohybové rozcvičky

Doplňkový program:

Divadlo X Brno – J. Hašek: Velitelem města Bugulmy

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA 1985

Místo konání: Šumperk – DK ROH Pramet
Dramaturg: Zdenek Potužil, DNO Praha, spolupráce Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha a Vlasta Hofmannová, ČÚV SSM
Záštita: ČÚV SSM
Téma: Divadlo a společnost

Třídy a lektori:
Evald Schorm, filmový režisér, Zdenek Potužil, DNO Praha – Klasický text – netradičně
Ondřej Šoth, choreograf ND Bratislava, Mirka Kovářová, Bratislava – Hudebně pohybové divadlo
Ondřej Pavelka, Miki Jelínek, Eva Salzmannová, DNO Praha – Publicistické divadlo
Jan Borna, Vizita Praha, Roman Ráček, Brno – Generační divadlo
Mirka Kovářová – Pohybové rozcvičky pro všechny seminari-

risty
Regina Szymiková, DAMU Praha – Hlasová výchova pro všechny seminaristy
Doplňkový program:
Divadlo na provázku Brno: Labyrint
Nepojízdná housenka Brno: Pádové otázky; Mezi peřinami, povídky a stratosférou

Filmy, úvodní slovo Petr Koliha, Praha – N. Michalkov: Příbuzenstvo, I. Bergman: Fanny a Alexander, E. Scola: Tančícírna, F. Fellini: A loď pluje, C. Saura: Carmen.

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA 1987

Termín: 14.–22. srpna 1987
Místo konání: Šumperk DK ROH Pramet
Dramaturg: Zdenek Potužil, DNO Praha, spolupráce Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha a Vlasta Hofmannová, ČÚV SSM
Záštita: ČÚV SSM

Třídy a lektori:
Arnošt Goldflam, Hádívadlo – Od námětu k inscenaci
Peter Scherhauser, Divadlo na provázku – Publicistické divadlo
Petr Lébl, Jelo Praha – Divadlo barev – bohaté divadlo
Oldřich Kužílek, režisér Praha – Herectví, prostor a gesto
K. Borowiec, režisér Grupy chwilowej Lublin, PLR – Divadlo provokace
Jan Vedral, Divadlo na Vinohradech – Dramaturgická třída
Regina Szymiková, DAMU Praha – Hlasová výchova pro všechny seminaristy

Doplňkový program:
Jak se vám Jelo Praha: Had
Nepojízdná housenka Brno: Idioteon
Divadlo na okraji Praha: Faust
Divadlo na provázku Brno: Prodaný a prodaná
Filmová představení, videoprojekce, videobulletin

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA 1989

Termín: 18.–29. srpna 1989

Místo konání: DK ROH Pramet, Šumperk

Dramaturg: Zdenek Potužil, DNO Praha, spolupráce Vítězslava Šrámková, ÚKVČ Praha a Vlasta Kyselová, ČÚV SSM

Záštita: ČÚV SSM

Třídy a lektori:

Vladimír Moravek, režisér Divadlo na provázku Brno – Dramaturgicko-režijní

Radovan Lipus, DAMU Praha – Divadla poezie

Václav Königsmark, ÚČSL ČSAV Praha a Dana Tučková, SČDU Praha – Žurnalistická třída

M. Mills, scénaristka a C. Danskin, režisér a členové americké divadelní skupiny Gulf of the Farallones – Divadla prostředí

Jan Antonín Pitínský, Ochotnický kroužek Brno – soustředění Ochotnického kroužku Brno – připravili předpremiéru

inscenace poezie J. Dynky Minimální okolí mrazicího boxu

Josef Kovalčuk, Hadivadlo Brno – soustředění Hadivadla

Brno – příprava inscenace hry P. Rúta Žádná tragédie

Přednášky:

Věra Ptáčková: Vývoj českého divadelního kostýmu

Václav Königsmark: Scénář jako literárně dramatický text

Josef Kovalčuk: Kontinuita českého divadla (Krejča, Kraus, Oslzlý, Goldflam, Kovalčuk, Rut – Konfrontace názorů divadelních generací)

Ján Zavarský: Inscenování v nepravidelném prostoru

Doplňkový program:

Hadivadlo Brno: P. Rut: Dnes naposled

Ochotnický kroužek Brno: J. Dynka: Minimální okolí mrazicího boxu

Filmy, úvodní slovo Petr Koliha, Praha: Noc nevěsty (K. Kachyňa), Návrat ztraceného syna (E. Schorm), Perličky na dně (J. Menzel, V. Chytilová, E. Schorm, J. Němec, J. Jireš), O slavnosti a hostech (J. Němec), Intimní osvětlení (I. Paser), dokument Romeo a Julie 63 (O. Krejča)

Výsledky práce tříd

Vydán materiál Autorské divadlo 80. let (Jan Vedral, Luděk Richter)

Vybráno z publikace Hledání výrazu (České autorské amatérské divadlo v 80. letech – sestavili Vítězslava Šrámková a Jan Vedral, vydal IPOS, 1990)

Novodobá historie Šumperk 1995 – 2015

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 1995

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Občanské sdružení DOMUS Šumperk a Kulturní dům Šumperk

Místo: Kulturní dům Šumperk

Termín: 22.–27. srpna 1995

II. třídy

A – Sebepoznání jako východisko k herecké tvorbě

Režisér Václav Martinec vycházel ze sebepoznání jednotlivce jako východiska herecké tvorby, začínal dechovými cvičeními přes rezonanční, rytmické až po emoční projevy se zvukem a slovy.

B – Divadlo akce a akce na divadle

Historický šermíř Petr Nůsek učil kromě šermu zvládnutí akčních prvků na scéně, počínaje běžnou akcí, která musí vycházet z konkrétní lidské situace a měla by být pointována, až po akce rizikové, jako jsou údery nebo pády.

C – Spojení hudební improvizace a jazzu s divadlem

Většímu podílu hudby a zpěvu v představeních odpovídala práce třídy vedené jazzovou zpěvačkou Janou Koubkovou, která kladla důraz na rytmus, hravost i na odvahu mladých k exhibici na jevišti.

D – Od literárního textu ke scénickému tvaru

Silvester Lavrík se soustředil na scénaristickou, režijní i hereckou cestu od literárního textu ke scénickému tvaru. Při závěrečné "předváděčce" všechny zúčastněné překvapilo, jak celistvému a působivému výsledku prakticky za čtyři dny práce se svou skupinou došel.

E – Divadlo poezie – básně Ernsta Jandla

Ema Zámečnicková, která vedla třídu společně s René Levínským se od dramatických her a improvizací dobrali ke scénickému zpracování několika básní Ernsta Jandla.

F – Základy herecké abecedy

Urszula Kurková, režisérka osobitého souboru polské menšiny Teatr im. majora Szmauza z Českého Těšína uplatňováním cvičení na vyjasňování a zpřesňování vztahů učila seminaristy základům herecké abecedy.

III. účastníci

Lektoři:

Václav Martinec, režisér a divadelní pedagog, Praha

Petr Nůsek, převážně historický šermíř, Tábor

Jana Koubková, pedagog pražské konzervatoře

Silvester Lavrík, režisér, Bratislava–Slovensko

Ema Zámečnicková, učitelka ZUŠ z Hradce Králové a dramatik René Levínský (jeho divadelní hra Přehrada byla oceněna v autorské soutěži Nadace Alfréda Radoka)

Urszula Kurková, režisérka osobitého souboru polské menšiny Teatr im. majora Szmauza z Českého Těšína

Počet seminaristů 58

IV. doplňkový program

LDO ZUŠ Na Střezině Hradec Králové, Ema Zámečnicková podle předlohy Karla Poláčka Bylo nás pět:

Napadlo hodně sněhu

LDO ZUŠ Na Střezině Hradec Králové, ...šejkspír... (tři úryvky ze hry W.Shakespeara Sen noci svatojánské v překladu E. A. Saudka – výběr a rež. Ema Zámečnicková) + beseda o práci na pomezí dětství, jinošství a ZUŠ

TATRMANI Sudoměřice u Bechyně – Sen (vlastní produkce), Charms (texty Daniila Charmse), Setkání (podle veršů Ivana Wernische) – autoři, režie i produkce: Tatrmani + beseda o (ne)hranici mezi výtvarným uměním a divadlem)

A STUDIO RUBÍN Praha – Tomáš Rychetský: Nevinní jsou nevinní – režie: J. A. Pitínský

OCHOTNICKÝ KROUŽEK Brno J. A. Pitínský: Matka

Součástí programu byl videozáznam slavné inscenace Ivana Rajmonta Tří sester

Dílna vyvrcholila předvedením výsledků a ukázek práce jednotlivých tříd

V. články které vyšly

Šumperský divadelní slabikář

– zpráva o dílně – AS 6/95

ŠUMPERSKÝ DIVADELNÍ SLABIKÁŘ - ZPRÁVA O DÍLNĚ

V letošním roce v srpnu se po šestileté odmlce v Šumperku opět uskutečnila národní divadelní dílna, kterou pořádalo odborné pracoviště IPOS-ARTAMA Praha spolu se šumperským Domem kultury Domus. Navázala na tradici šumperských divadelních setkání v osmdesátých letech. Poslední dílna netradičního divadla se tu konala v srpnu '89 za masivního dohledu STB.

Letošní dílna se konala v podstatně větší pohodě a klidu pro práci. Když začínala den po neblahém srpnovém výročí, bylo zřejmé, že zatímco účastníci před šesti lety toto výročí rozněčovalo a vedlo k tiché protestní akci, dnešní mládí ho ani neregistrovali, je pro ně, naštěstí, dávnou minulostí.

Do dílny se přihlásilo přes sto frekventantů, a i když nepřijeli všichni, práce ve třídách probíhala velmi intenzivně. Nebyla jako v osmdesátých letech zaměřena na problematiku netradičního divadla - tematické zaměření tříd vycházelo ze současných potřeb amatérského divadla, jak se projeví na přehlídkách a festivalech. Dnešní divadlo ve velké většině skutečně netihne k intenzivní výpovědi tvůrce, ale spíše k bohaté divadelní podívané, která dokáže působit na všechny smysly diváka.

Většinu podílů hudby a zpěvu v představeních odpovídala práce třídy vedené jazzovou zpěvačkou Janou Koubkovou. Jana Koubková je gejzir energie a také si kladla za cíl vzbudit ve svých svěřencích velkou energii, odvahu k exhibici, určitosti, vůli vnímat se navzájem a oslovit diváka, provokovat, hrát si. Od počátku proto třída počítala se závěrečným předvedením výsledku - rytmických nonsesových hříček. Jana je silná osobnost, neznající polovíciatost, proto přitahuje - „emigrovalo“ k ní postupně několik seminaristů i z ostatních tříd. Téměř profikladem Jany Koubkové byl režisér Václav Martinec, který pozornost své třídy zaměřil k sebezpoznaní jako k důležitému východisku herecké tvorby. Nejprve měl trochu obavy - tvrdil, že ještě nikdy nepracoval s plně feminizovanou skupinou, ale v závěru práce u divák ocenil větší citlivost i oddanost práci. I v hlasových cvičeních při hledání souzvuku byla podána jejich lidsky sympatická schopnost hledání i rytmické dispozice, velká schopnost naslouchat si. Vasek, jak je mu vlastní, odmítl práci podřítit závěrečnému vystoupení - prostě ostatní skupiny pozval do závěrečné hodiny, v níž se divkami zrekapituloval práci, již v průběhu několika dní třídy všichni prošli.

Za „objev roku“ pro české amatérské divadlo bych označila slovenského učitele ZUŠ, autora, režiséra, výtvarníka a lektora šumperské dílny a mnoha slovenských „podujatí“, Silvestra Lavrika. Na Jiráskově Hronově patřilo k největším zážitkům představení souboru z Bánovců nad Bebravou V nebi sa čúra stojáčky, jehož autorem a režisérem Silvestr je. I když původně vystudoval na pedagogické fakultě v Prešově výtvarnou výchovu a angličtinu, postupně v jeho životě převládalo divadlo, a to především autorské, se zpěvy a tancem. Pochází z malé vesnice pod Tatrami, kde se divadlo vždy hrálo, ale ovlivnily ho jistě i přehlídky divadel malých jevištních forem, které zažíval jako student v Prešově, a setkání s Karolem Horákem, současným předním slovenským dramatikem, dlouholetým režisérem amatérských divadel poezie. Na dílně jsem pochopila, proč Silvestr spolupracuje s více slovenskými soubory - je totiž skvělý lektor. Jeho třída se měla zaměřit na režijní práci - rozhodl se začít u literárního námětu a přetavit ho do jevištního tvaru - nabídl seminaristům Steinbeckovu Pláň Tortilly, z níž si vybral úryvky a zdramatizoval je. Většina frekventantů knihu nikdy nečetla a na počátku vše nasvědčovalo tomu, že sotva mohou za pár dní dojít k cíli - a přece! Vytvořili neucelenější, i když kratičké představení. Mělo atmosféru, pracovalo s obrazem, metaforou, nechybělo mu nápadité výtvarné řešení scény. Asi se Silvestrovi podařilo to, co v práci souboru považuje za nejpodstatnější „naladit lidi, kteří tvoří inscenaci, na společnou frekvenci, ta se pak přenese na diváka“. Je to jednoduché - alespoň, když v tom má prsty Silvestr Lavrik.

Ema Zámečnicková je z líhně královéhradeckých Jeslíček. Na dílně její soubor předvedl dva letošní hity - Poláčka Napadlo hodně sněhu a „Sejkspira“. Ema navíc vedla jednu z tříd. Ku pomoci si přizvala matematiku, dramaturga, režiséra a intelektuála René Levinského. Dopoledne se její třída věnovala dramatickým hrám a cvičením na soustřeďení, uvolnění, na schopnost improvizace. Odpoledne s René Levinským pracovali na textu. Z více možností si frekventanti vybrali tři básně Ernsta Jandla, které zpracovali do vtipných etud. Byla to skupina, v níž pracovali nejmladší z frekventantů a vytvořila se v ní nejsilnější „parta“.

Teatr im. mjr. Szmauza je v českém amatérském divadle pojmem. Je to soubor polské menšiny z Českého Těšína s velice osobitou poetikou, nepochybně ovlivněnou stálými a dlouholetými kontakty s předními polskými režiséry - např. Markem Mokrowieckim, Karolem Sušzkou a dalšími z divadel v Krakově i Varšavě. Urszula Kurková je režisérkou i herečkou tohoto souboru, velmi aktivní v pořádání dílen i udržování kontaktů s českými a slovenskými soubory. Sama mj. prošla několika dílnami v Šumperku a tentokrát tu působila jako lektorka. První inspirací pro její třídu byl kostým - každý účastník si vybral z nabídky šatstva a od oblečení musel dojít k představě charakteru, chování i pohybu postavy. Do práce pak vstoupil text - základní fráze z učebnice italštiny, musely být použity tak, aby abstrahované od skutečného smyslu slog-postavy jimi jednaly intonací, větovou melodikou ve smyslu charakteru figury a situace, do níž vstupovala. Vznikla koláž byla působivá i čitelná svou vnitřní atmosférou.

Snad největší zájem byl o spolupráci s lektorem Petrem Nůskem. Nabízel téma, které se dnes do českého divadla výrazněji vrací - divadlo v akci, akce na divadle. Petr je členem skupiny historického šermu a bojových umění Krumlovští Petrovští. Frekventanty učil základům šermu a především tomu, že bojová umění musí mít vnitřní filozofii a etiku a že je důležité, aby každá akce na scéně měla pointu, která podmiňuje efekt pro diváka. Třída pracovala především venku v parku a těšila se velké pozornosti jak u ostatních frekventantů dílny, tak i šumperské veřejnosti.

Už v průběhu dílny se začalo ozejmovat, že národní dílny pro mladé divadelníky by měly opět patřit do nabídkového kalendáře našeho amatérského divadla a začalo zvažovat tematické zaměření tříd v příštím roce. Ale o tom až příště, teď prozradíme pouze termin, abyste si ho mohli poznamenat do kalendáře. Dílna '96 se v Šumperku uskuteční ve dnech 17. - 25. srpna příštího roku.

-šrá-

VŠECHNY VŮNĚ FEMADu 1995

PRVNÍ VÍKEND - 15. - 17.9.1995

Zima, chladno, deštivé podzimno. A pak slunečno, jasno, svítivé oblačno, zkrátka - podzim s vůní jablek, hrušek, padajícího listů a - divadla.

Vše zahájila Mladá scéna z Ústí nad Labem pohádkou Pták Ohnivák a liška Ryška. Přinesla vůni šminek, „opravdových divadelních“ kostýmů, iluzivního a trochu „televizního“ divadla, které upoutalo děti svými efekty, ale už ne tolik svým obsahem. Zpět z výšin iluze nás za ruku přivedli a do hlediště posadili bratři Formanové se svým divadlem - nedivadlem, hrou a zábavou, Barokní operou o kominku zedníky nakřivo postaveném. Podání ruky přicházejícím divákům, jejich usazování herci v hledišti, vyčištění brýlí, zavázání tkaniček či zapůjčení loutek k „omaku“ na závěr představení - to vše smazalo hranice mezi „my“ a „oni“, mezi jevištěm a hledištěm, a vznikla báječná pospolitost vzájemně se báječně bavících lidí.

Sobotní Povídání o pejskovi a koťčice DS Duha Polná - vůně dortu, velkého uklidu, knihy J. Capka a slušné zábavy, která neskouzloula do lacinosti a podbíživosti, byť se chvílemi na jejich hranici pohybovala. S vůní čaje a daleké Číny přiletěl Žlutý čáp DDS Fanfuláci ZUŠ Nové Město na Moravě, který nás poučil svým didaktickým příběhem. Po schůzce s historií o miléniu vyvrácení Slavnickovské Libice

DÍLNA PRO MLADÉ AMATÉRSKÉ DIVADELNÍKY 1996

I. základní údaje

Z pověření a za finančního příspěvku Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Občanské sdružení DOMUS Šumperk a Dům kultury Šumperk

Místo: Kulturní dům Šumperk

Termín: 17.–25. srpna 1996

II. třídy

A – Jazyk literatury & jazyk divadla

Dramaturgicko-režijní seminář s Vladimírem Zajícem se nesl v duchu „práce u stolu“. Lektor se pokusil v průběhu týdne seznámit seminaristy se základy dramaturgického přečtení zvolené situace v textech N. V. Gogola, W. Shakespeare a L. Stroupežnického z toho vyplývající zvolený výklad-interpretaci situace a její zrealizování na jevišti.

B – Divadlo akce a akce na divadle

Šerm, boj a rvačky na jevišti zdaleka nespočívají jen v mlácení soupeře s Petrem Nůskem. Třída navázala na ložskou práci v základech šermu, kaskadérství a jevištní akce. V závěrečných ukázkách se pokusila se i o aranžmá několika vybraných scén z klasické dramatické literatury.

C – Taneční divadlo – divadelní tanec

Afrorytmy, kontaktní improvizace, práce s energií, pohybem a prostorem, to byla týdenní náplň třídy C s tanečníkem Jiřím Lösslem.

D – Prostředí jako výchozí princip divadelního sdělení

Hlavním tématem pro třídu D se stalo hledání intimního prostoru ve veřejném prostředí. Komunikace s tímto prostředím a následně hledání dramatické výpovědi z prostředí vycházející s použitím výrazových prostředků (pohyb, zvuk, materiál).

E – Dramaturgická a režijní práce při přípravě divadelního představení

Východiskem práce frekventantů třídy E byla povídka Dopis Isaaka Babela ze sbírky Rudá jízda. Po dlouhém hledání a zodpovězení si hlavních otázek proč a o čem vznikla autorská koláž sestavená z částečné dramatizace povídky, deníků a korespondence autora.

F – Divadlo virtuální reality

Autorská dílna hereckého mistrovství s Jevgenijem Slavuti-

nem se snažila o uplatnění nejnovějších metod psychodramatu a skupinové psychoterapie k ovládnutí hereckého mistrovství v kombinaci se systémy Stanislavského a Michaila Čechova.

III. účastníci

Lektoři:

Vladimír Zajíc, dramaturg Klicperova divadla v Hradci Králové
Petr Nůsek, historický šermíř, Tábor

Jiří Lössl, tanečník, pedagog na Konzervatoři Jaroslava Ježka v Praze

Josef a Jan Brůčkovi, TATRMANI Sodoměřice u Bechyně
Jozef Krasula, režisér, často i spoluautor DS Divadelné združenie Partizánske–Slovensko

Jevgenij Slavutin, vedoucí a režisér Studentského divadla MGU v Moskvě, Rusko

Počet seminaristů 58

IV. doplňkový program

Divadlo AHA! Lysá nad Labem – Boris Vian: Pravdivé příběhy
Koncert kytaristy a zpěváka Petera Janků (Slovensko)

Beseda s ruskými lektory o Studentském divadle

Petr Váša: Fyzické básnictví

Projekce amatérských filmů z národních přehlídky Amatérský film ČR

Divadelné združenie Partizánske – L. Sejfullinová: Život a smrt Savelija Magaru

Ukázky tříd

V. články které vyšly

ŠUMPERK '96 – divadelní dílna anebo taková malá koláž... – AS 5/96

ŠUMPERK '96 - divadelní dílna aneb Taková malá koláž...

Taková malá koláž to měla být. Člověk si to krásně vymyslí - něco napíše každý lektor, něco seminariš, něco se opíše z programů - a článek je hotov. Leč - zkusíte vyrazit z něčeho kousek textu - mamě! Takže následují zlomky koláže, která nebyla nikdy dokončena. Tedy na papíře. Ve skutečnosti kamínky zapadaly do sebe, mozaika hyřila barvami, tvary, tvařeními... Přesto děkuji všem, kteří přispěli - ať již do té papírové, či do té skutečné.

FAKTA: V Šumperku se od 17. do 25. srpna 1996 konala Dílna pro mladé amatérské divadelníky (16-24 let s drobnými výjimkami). Šest tříd, přes padesát účastníků. Doprovozní program jak oficiální (Divadlo AHA! Lysá nad Labem - Boris Vian „Pravdivé příběhy“ včetně polořehotného představení Studentského divadla MGU z Moskvy; „Fyzické básnictví“ Petra Vaší; projekce nejlepších hravých amatérských videofilmů poslední doby; Divadelní združení Partizánské - J. Seifertová; Život a smrt Savelija Mageru; závěrečné představení jednotlivých tříd), tak i neoficiální (vše ostatní) - ačkoli na ten bylo jen málo času. Všichni lektori a seminariši pracovali totiž "od nevidim do nevidim" (a naopak).

Třída A: JAZYK LITERATURY A JAZYK DIVADLA
Lektor: Vladimír Zajíc - dramaturg (na posled DRAC Hradeck Králové), počátky jeho kariéry sahají k fokalinnu vozu, později zeměměřič, kopáč, dnes (dle svých slov) kazi dětí na středních a vysokých školách uměleckého směru.

Dramaturgická práce „u stolu“.
Pojmenování a anotace semináře v propagačních materiálech řadu seminářů polekalo. Přesto si jej od první lekce nemohli vynachválit (viz obrázky).

Citace: Snažili jsme se (a možná naučili):
- zformulovat vnitřní představu;
- pojmenovat základní a základní své jevy;

- nepřekombinovat;
- jak spojit intuitivní s řemeslným;
- jít do hloubky textu a u jednotlivosti uvážovat v kontextu celku, abychom se nenechali ukořistit prvním „geniálním“ výkladem;

- řídit motivace postavy - různé jednání;
- jak se svolit, aby to bylo pro diváka čitelné;

- myšlení o divadle není myšlení divadlem;
- divadlo je o člověku;
- co je v textu, co je nad textem a jak se s tím dá pracovat;

- za krátkou dobu jsme se hodně naučili, jen v tom teď pokračovali...
- už alespoň trochu tušíme, co je to vlastně dramaturgie (není to lízání medu, neboť myšlení bolí);

- že láhev se dáji použít nejen na pít (zkuste jím přimalovat oči);
CELKOVÝ DOJEK KOLEKTIVU: BYLO DOBRÉ

Třída B: DIVADLO AKCE A AKCE NA DIVADLE
Lektor: Petr Nůsek, převážně historický šermíř.

Citace (kráceno): Pomocí dobových zbraní a bravurního výkladu jsme se přestavili o několik staletí zpátky. Kromě teoretického výkladu jsme se obohatili též zhlédnutím mnoha videoseznamů dobových soubojů. Ač skupina z 97% tvořila družstvo v dresu Hradeckých Ještěček, vytvořila se vskutku dobová atmosféra, která vyvrcholila v závěrečné exhibici. Spojují se nám další nitky mezi tancem, bojem, kontaktem, evropskými školami, citem, rituálem a empatií. Ve čtvrté jsme se oddávali nadšením na středověké hostině. Po delším shánění jsme o desáté hodině večerní usedli v parku za bohatě prostřeným stolem. Jedlo se, pilo, zvučelo. Přijímali jsme hosty a odháněli cizí potulné pěšce. Dáda (doga) se strašně přetrhla a druhý den jí bylo zle. My jsme to všichni vydrželi!!! Co závěrem? Byla to mokačka, ale bylo to fajn. Ručičky, nožičky bolely, ale nám to nevadí. Máme teď patenní list, doklad o tom, že jsme prošli základem šermířské školy. JÁME. ŠERMÍŘI! HURÁ! JUCH! A za rok zas!!!

Třída C: TANEČNÍ DIVADLO - DIVADELNÍ TANEČ
Lektor: Jiří Lössl, absolvent taneční katedry HAMU, obor moderní taneč - Zák Janky Kubiceové, pedagog na Konzervatoři Jaroslava Ječka v Praze.

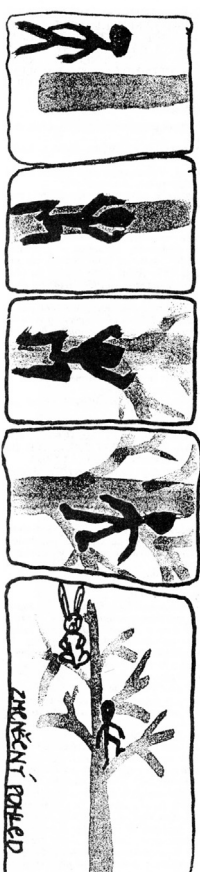
Aforismy, kontaktní improvizace, práce s energií, pohybem a prostorem.
Vzhledem k tomu, že se třída vyjadřovala pohybem, jsou slova zbytečná. Přeneste se kamsi na okraj pralesa, zaposlouchejte se do zvuků přírody a tajemných bubnů. Snad se začnete hýbat sami.

***** (to jsou zvuky bubnů - rytmy si doplňte sami)

Třída D: PROSTŘEDÍ jako východní princip DIVADELNÍHO SDĚLENÍ

Lektor: Jan a Josef Brůčkové, TATRAMAN Sudoměřice u Bechyně; otec Josef původem katastrofický loukař, dnes katastrofický ředitel kulturního domu; syn (= jeden ze synů původem řezník a loutkář, dnes člen divadelního souboru CONTINUO České Budějovice).

V KAŽDÉM ZÁKOUTÍ JE ZAKLET ŽIVOT ZDE SE HRÁLY KULICKY. TAM BYL NĚKDO POČAT. TAMHLE NĚKDO ZEMŘEL. NĚKDO BYL UBIT. NĚKDO NĚKOHU POHLADIL. NĚKDO NĚKOHU DAL PUSU. VE ZDECH V KMENECH STROMŮ, VZEMLI POKTERÉ CHODÍME. JE ZAKLET ŽIVOT MINULÝCH I BUDOUČÍCH. CHCEME SE POKUSIT O POZNÁNÍ A ZVIDITELNĚNÍ ŽIVOTA MI-

Bro Karla Tormase a spol. ...

V KAŽDÉM ZÁKOUTÍ JE ZAKLET VLASTNÍ ŽIVOT. ZDE SE HRÁLY KULICKY. TAM BYL NĚKDO POČAT. TAMHLE NĚKDO ZEMŘEL. NĚKDO BYL UBIT. NĚKDO NĚKOHU POHLADIL. NĚKDO NĚKOHU DAL PUSU. VE ZDECH V KMENECH STROMŮ V ZEMI PO KTERÉ CHODÍME JE ZAKLET ŽIVOT MINULÝCH I BUDOUČÍCH. CHCEME SE POKUSIT O POZNÁNÍ A ZVIDITELNĚNÍ ŽIVOTA MI-
MINULÉHO, SOUČASNÉHO, BUDOUČÍHO. I KDYŽ SI NEKLADEME ZA CÍL PROVÁDĚT SPRITISTICKÉ SEANCE. RÁDI BYCHOM, ABY ŽIVOT PRÁCE BYL NAPLNĚN VNITŘNÍ SOUSTŘEDĚNÍM NA SVĚT KOLEM, NA SEBE, NA DĚNÍ KTERÉ MOJLO, ČI MŮŽE TEN KTERÝ KOUT. TO KTERÉ MÍSTO NA SEBE VÁZAT.

PROSTŘEDÍ

JAKO VÝCHOZÍ PRINCIP DIVADELNÍHO SDĚLENÍ
Šumperk 17. - 25. 8. 1996

V týdenním semináři si, po letmém připomenutí několika daných výrazových prostředků (pohyb, zvuk, materiál), skupinky, či jednotlivci vyberou své vlastní prostředí, které je znepokojuje, dráždí, oslovuje. Po následném pokusu o komunikaci s vybraným prostředím dojde k práci na dramatické výpovědi z prostředí vycházející. Ize dramatisovat samo prostředí jako dramatický prvek, lze předvést samu komunikaci a výsledky z ní vycházející, je možno vycházet z dějů, které se ve vybraném prostředí udály, děj, či dit budou...

Cílem semináře je, mimo procvičení se v použití několika daných výrazových prostředků (viz výše), především prázdná práce se scénou. Tento seminář by také mohl být jakýmsi východním bodem pro budoucí scénografický seminář (který bych ovšem již věst nemohl - za svého syna Honzu se vyjadřovat nechci).

Sudoměřice u Bechyně
duben 1996

DOPROVODNÉ PROGRAMY V RÁMCI 'NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA 1996' Dům kultury Šumperk - SÁL D 123

18. srpna ve 20.00 DIVADLO AHA! Lysá nad Labem

Boris Vian - PRAVDIVÉ PŘÍBĚHY 25 Kč

19. srpna ve 20.00 Koncert kytaristy a zpěváka PETERA JANKŮ

/ host ze Slovenska / 25 Kč

20. srpna ve 20.00 Beseda s ruskými lektory o Studentském divadle

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 1997

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Občanské sdružení DOMUS Šumperk a Dům kultury Šumperk

Místo: Kulturní dům Šumperk

Termín: 16.–24. srpna 1997

II. třídy

A – Hudba – jako jeden ze základních výrazových prostředků v divadle...

Většímu podílu hudební a zvukové složky v představeních odpovídala práce třídy A vedené Peterem Janků. Tématem bylo hledání zákonitostí, které hudba nabízí, a to v různých vztazích (člověk a jeho možnosti, člověk a člověk, člověk a prostor, hudba a její místo při formování divadelní výpovědi).

B – Divadlo akce a akce na divadle 3

Počtem málo obsazená třída, nicméně aktivitou hýřící s lektorem Petrem Endlem, se zabývala převážně divadelním šermem a akčním jednáním ve smyslu boje, pádů a pohybových vztahů. Protiváhu tvořil náhled do jevištního zpracování historických tanců.

C – Pantomima a jevištní pohyb

Třída C s lektorem Michalem Hechtem se neomezovala pouze na techniku pantomimy. Pracovala nejen s pohybem ve všech formách a s prostředím, ale i s pohybovou improvizací a nezapomněla ani na fyzickou připravenost a dramaturgicko-režijní nadhled nad připravovaným tvarem.

D – Od slova k fixovanému jednání

Třída D Igora Košuta byla určena začátečníkům a poskytovala jim základy vztahového jednání, otevření se fantazii a rozvíjení tvořivosti.

E – Režijno-herecko-dramaturgická třída

Třída E se svým lektorem Jozefem Krasulou pracovala na převodu nedramatických textů na jeviště. Šlo o komplexní dramaturgicko-režijně-hereckou práci nad dílem a životem Oty Pavla. Podmínkou účasti v dílně bylo mj. i prostudování maxima z dostupného díla autora. Práce byla mimořádně tvořivá.

F – Dramatická situace a jevištní postava

Režisér Petr Kracík zaměřil práci své třídy na poctivé základní

přečtení textu, analýzu dramatické situace a vytvoření jevištní postavy – tedy na základ, který je využitelný ve většině forem divadla, zejména v divadle interpretačním. Dílna pracovala nad textem Maryši a pro mnohé účastníky tuto "povinnou" literaturu objevila.

Typickým prvkem práce dílen v letošním roce se (kromě již obvyklé práce "přes čas") stala spolupráce jednotlivých tříd – vzájemná výpomoc při různých projektech, a to jak během týdne, tak i při závěrečné prezentaci.

III. účastníci

Lektoři:

Peter Janků hudebník, zpěvák a divadelník, Bratislava–Slovensko

Petr Endl, šermíř, Praha

Michal Hecht, mim a pedagog na pražské konzervatoři J. Ježka a DAMU Praha

Igor Košut, divadelní pedagog, Zlín

Jozef Krasula, režisér, Partizánské–Slovensko

Petr Kracík ředitel a režisér Divadla pod Palmovkou v Praze

Počet seminaristů 54

IV. doplňkový program

Koncert Petera Janků

Pantomimické vystoupení Michala Hechta

Divadélko Jesličky, ZUŠ Na Sřezině Hradec Králové Viktor Dyk, Ema Zámečnicková - Milá sedmi loupežníků

Videoprojekce: Pěna dní, V. Vysocký jako herec, Kvas krále Vondry, Orfeo et Euridice (nahrávky byly vybírány ve spolupráci s oddělením videokokumentace Divadelního ústavu v Praze)

Závěrečné ukázky tříd

V. články které vyšly

Dílina pro mladé divadelníky – nepodařilo se zjistit kde vyšlo.

Dozvuky šumperské dílny

17.–19. října 1997, ARTAMA Praha

Po dohodě s lektory a účastníky byla připravena dodatečná pokračovací dílna třídy B Národní divadelní dílny Šumperk 1997 (Divadlo akce a akce na divadle). Zúčastnili se lektoři Petr Endl, Pavel Cudlín, Kamila Hladíková a Petr Nůsek a všichni seminaristé třídy B.

Dílna pro mladé divadelníky

Šerm, boj a rvačka na jevišti zdaleka nespočívají jen v mlácení soupeře. Každá akce má svůj začátek a konec, rytmus a tempo. I obyčejná facka může být uměním. - Takto vábil náborový leták k práci v jedné ze tříd **Dílny pro mladé amatérské divadelníky**, která bude probíhat od 16. do 24. srpna v šumperském Domě kultury. Ten je z pověření ministerstva kultury pořadatelem Dílny (spolu s pražskou IPOS - Artama) vlastně již poosmé. V průběhu osmdesátých let to neměli pořadatelé, lektoři ani účastníci těchto po dvou letech se opakujících workshopů lehké. Vzhledem k tomu, že datum jejich konání se krylo s 21. srpnem, šumperští estébáci spatřovali téměř v každé performanci protestní akci, veřejná vystoupení zakazovali, a kdyby po srpnu 1989, kdy je do nepříčetna rozlítila přítomnost studentského souboru z USA, nebýval přišel listopad, se šumperskými Dílnami by byl jistě ámen.

V přihláškách na tu letošní si mohli mladí divadelníci ve věku od 16 do 24 let kromě již zmíněné třídy, kterou její vedoucí, historický šermíř Petr Nůsek, nazval Divadlo akce a akce na divadle, vybrat ještě pět dalších. *Nemusíte umět ani zpívat, ani hudlat na niněru, i když všem zvůčtkům, strojům a nástrojům včetně hudebních se meze nekladou*, zval do své Hudební dílny Peter Janků. Petr Kracík, ředitel a režisér pražského Divadla pod Palmovkou, bude ve třídě nazvané Dramatická situace a jevištní postava osvětlovat tyto fenomény na příkladu Maryši bratří Mrštíků. S povídkami Oty Pavla chce ve své Režijně-herecko-dramaturgické třídě pracovat slovenský režisér Jozef Krasula. Od slova k fixovanému jednání povede své svěřence Igor Košut z dramatického ateliéru Zlínské školy umění a Michal Hecht, který učí na pražské DAMU i na finské divadelní škole NÄTY, povede třídu Pantomima a jevištní pohyb.

(bop)

Šerm, boj a rvačka na jevišti zdaleka nespočívají jen v mlácení soupeře... Záběr z vystoupení skupiny historického šermu, kterou Petr Nůsek vede

Foto IPOS - Artama

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 1998

I. základní údaje

Z pověření a za finančního příspěvní Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Dům kultury Šumperk a Občanské sdružení DOMUS Šumperk. Projekt byl realizován s pomocí grantu Open Society Fund Praha. Mediálním partnerem byly Zemské noviny.

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Termín: 14.–22. srpna 1998

II. třídy

A – Interpretace

Většinu podílu hudební a zvukové složky v představeních odpovídala práce třídy vedená Janou Koubkovou. Třída "Interpretace" si vzala jako materiál rytmizovanou mluvu doplněnou tóny. Zabývala se zvukovou improvizací nad nejrůznějšími texty (včetně autorských).

B – Jevištní šerm a akční prvky na jevišti

Třída zabývající se "jevištním šermem" se objevila na šumperské dílně už poněkolikáté (pokaždé v jiné podobě). Je jedinou platformou v republice, kde se tvořivým způsobem setkávají amatérské divadlo a lidé zabývající se historickým šermem.

C – Pantomima a pohybové divadlo

O třídu C s lektorem Michalem Hechtem byl velký zájem – ukazuje se, že mladí lidé cítí, že zvládnutí pohybu a pohyb jako výrazový prostředek jsou častou mezerou a bolístkou amatérských divadelních souborů.

D – Commedia dell' arte and physical comedy

Ve třídě D se frekventanti seznamovali se základními prvky "commedie dell' arte" a tím, čemu se v USA říká "Physical comedy" (přesný český překlad neexistuje). Lektor Brian Dic Wheeler nevedl skupinu k reprodukci nějakého hotového tvaru, ale k vlastní tvorbě na základě poznatých principů žánru.

R – Režijně dramaturgická dílna

Lektor Jozef Krasula pracoval se svoji třídou na textech, ke kterým mají často mladí lidé odpor z důvodu povinné četby – na textech N. V. Gogola. O co menší byla účast v dílně, o to větší byla intenzita práce, jak se ukázalo i na závěrečné prezentaci scénické zkratky Gogolovy Ženitby pro šest hráčů.

F – Režijně-herecká práce v divadle interpretačního typu – od textu na jeviště

Třída se šumperskými lektory – režisérem Jaromírem Janečkem a hercem a pedagogem Ivanem Jiříkem pracovala v dílně "od textu na jeviště" na interpretaci klasického textu E. Rostanda Cyrano z Bergeracu.

Typickým prvkem práce dílen se již stalo jejich prorůstání do běžného šumperského života – místní obyvatelé si již zvykli na to, že městský park ožívá řadou aktivit, a někteří je přicházeli sledovat i pravidelně. Osobou lektorů třídy F byla dílna letos propojena i s domácím, tj. šumperským divadlem.

III. účastníci

Lektoři:

Jana Koubková, česká jazzovou zpěvačka a pedagožka na pražské konzervatoři, Praha

Petr Nůsek, šermíř, Tábor

Michal Hecht, mim a pedagog na pražské konzervatoři J. Ježka a DAMU Praha

Brian Dic Wheeler, profesionální režisér, klaun a žonglér, USA

Jozef Krasula, režisér, Partizánské–Slovensko

Jaromír Janeček, režisér, Šumperk

Ivan Jiřík, herec, Šumperk

Počet seminaristů 54

IV. doplňkový program

Koncert Petera Janků: Šamani slovenského kmeňa aneb Nad Poltárom sa blýská

Koncert skupiny November Second – 123 min. a další

Pantomimické vystoupení Michala Hechta: Ze života štiky

Vystoupení Petra Váši: Fyzické básnictví

Soubor Nademlejnem Brno: Improvizace alias Červená a bez názvu

Divadélko Jesličky ZUŠ Na Střezině Hradec Králové: Daniil Charms: Jelizaveta Bam

Vysoká škola múzických umění v Bratislavě, posluchači III. ročníku: Na koho to slovo padne

Ukázky jednotlivých tříd

V. články které vyšly

Herečtí učni nechali ostych doma – nepodařilo se zjistit kde vyšlo (brněnský deník).

V Šumperku začala Národní divadelní dílna – MF Dnes 19. 8. 1998

Žáci Národní divadelní dílny v Šumperku hrají během semináře komedie dell'arte pod dohledem Briana Wheelera
FOTO: MAFA - LUDEK PEŘINA

V Šumperku začala Národní divadelní dílna

Š u m p e r k - Mladí amatérští divadelníci se sjeli do Šumperka na Národní divadelní dílnu, aby se zde po více než týden učili a zdokonalovali v interpretaci, jevištním šermu, pantomimě a jiných disciplínách. Věnují se jim profesionálové: zpěváci, herci, režiséři.

V jednom ze sálů šumperského domu kultury je třeba k vidění a ke slyšení skupinka, které dominuje nezaměnitelným hlasem jazzová zpěvačka Jana Koubková. „Šumperská dílna je obecně určená lidem, kteří už mají nějakou zkušenost s divadlem a je jim mezi šestnácti a pětadvaceti

lety.“ říká jeden z organizátorů dílny Karel Tomas.

Po roce 1989 došlo k určitému útlumu amatérských scén. Nyní se zdá, že se situace začíná lepší. „Dříve se lidé realizovali v divadle, protože nemohli jinde. Po listopadu vstoupili do politiky nebo začali podnikat. V tu dobu určitě nastal pokles úrovně amatérského divadla,“ míní Tomas. „Teď si lidé znovu uvědomují, že divadlo je vyjádřením sebe sama. Za důležité považují také to, že je to jejich aktivní přístup ke kultuře.“

(Viz *Amatérské divadlo...* strana tři)

INTERVIEW 1998

Jana Koubková

Takže, Jano, chtěl jsem se zeptat, na dílně v Šumperku jsi podruhé, po třech letech - takže s čím jsi vlastně sem jela, s čím odjedeš, jestli se to změnilo, nebo k lepšímu, k horšímu, nebo jak se ti vlastně pracovalo?

No strašně dobře, protože už samozřejmě i já sbírám nějaké zkušenosti, vlastně poprvé jsem byla v Hronově, kde jsem dělala takový seminář... tady jsem vlastně byla dvakrát, a vlastně taky t, že učím na pražské konzervatoři, kde dělám na hudebně dramatickém oddělení s mladými herci, tak to všechno dohromady jako ve mně způsobuje to, že si myslím, že i já jsem lepší. A mám radost z toho, jaký mladý lidi jsou. Jaký jsou ještě nepopsaní, jakou mají chuť do života, jak ještě nejsou svázaný tím, že holt musej především se starat o živobytí a že prostě jsou ještě sniví výtržníci, že mají chuť vymejšlet. A musím říct třeba ten dnešní ročník vlastně jsem tady měla jedenáct, z toho vždycky občas někdo onemocněl, pak zase se vrátil, někdo mezitím odjel, takže ale dohromady jich je devět, já jsem desátá, uvidíte nakonec sám, co se nám podařilo, protože jsme pracovali samozřejmě předmět jakoby interpretace, je to o dobré češtině, je to o rytmu, je to o zpívání, je to v podstatě o všech možných vlastnostech, který člověk potřebuje, když vstoupí na pódium, respektive když se předvádí před lidma.

Takže potřebuje taky nějak vypadat, potřebuje nějaký názor, potřebuje umět mluvit, potřebuje umět se hejbat, hrát, zpívat, prostě co možná nejvíc. Takže takhle kousek jsme to všechno nějak načali za těch osm dnů, to je jedna věc, takže s tím, že taky každého si jak bych to řekla, ohodnotím a s každým si taky udělám svůj takovej určitej pohovor a snažím se každému nějak extra tak trošku pomoci, v tom, co třeba mu nejde, nebo co dělá špatně nebo s čím by chtěl Helfnout nebo co si chce třeba zkusit. Dejme tomu, že jsme tady skutečně zkusili i takovou džezovou hodinu, na kterou ale přišli všichni, protože je to zajímavé, jak se improvizuje, protože mám takový podklady americký a mohli si do toho zkusit zpívat. Takže i tady jsme něco taky vyzkoušeli a samozřejmě jsem jim taky půjčila různý nahrávky, texty, tady vlastně v tom představení jsou třeba texty básnickýho básníka, spisovatele Lawrence Ferlingetiho, Dianý di Prima, ale taky i oni mají svoje vlastní texty, který jsme nějak zaranžovali a myslím si, co je na týhle přehlídce či semináři fantastický, nejenom tedy ta určitá práce, která s kterou se počítá, ale především ta komunikace, protože lidi se neznají, vidí se v životě poprvé, a vlastně na konci toho semináře odjíždějí jako přátelé. Takže já mám vlastně nových deset přátel, ale totéž mohou říct i oni. Takže jsme si taky dali adresy, víme o sobě a to si myslím, že to vůbec není málo, naopak! Takže já vlastně taky děkuji za tuto možnost.

Karel Tomas

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 1999

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA ve spolupráci s Domem kultury Šumperk a Občanským sdružením DOMUS Šumperk

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Termín: 20.–29. srpna 1999

II. třídy

A – Divadlo jako mýtus a rituál – Od Žabky carevny až k Potopě světa se bohužel neuskutečnila pro onemocnění lektora Jaroslava Achaba Haidlera.

B – Romeo, neper se ... bojuj!

Šermířská třída se objevila na šumperské dílně také už poněkoličtější, ale pokaždé v jiné podobě. Je jedinou platformou v republice, kde se tvořivým způsobem setkávají amatérské divadlo a lidé zabývající se historickým šermem. V letošním roce byla kromě všeobecného základu zaměřena na šerm Shakespearovy doby, speciálně pak na práci na textu šermířských scén ze hry Romeo a Julie.

C – Proces dramatizace textu do neverbální podoby se vším všudy

Třída lektora Michala Hechta se v Šumperku objevila také již poněkoličtější. V letošním roce získala ještě více na kvalitě zapojením literární předlohy. Skupina pracovala na textu Michala Bulgakova Mistra a Markétka.

D – Jádro pudla = dramatická situace

Téma třídy Viktorie Čermákové bylo přizpůsobeno věku účastníků, kteří se k dramatické situaci dopracovávali ze situací běžného života.

E – Režijno-herecko-dramaturgická trieda. Rómeovia a Júlie
Režisér Jozef Krasula, pracoval ve třídě E na textu Romea a Julie, resp. na některých situacích z této hry. Téma nazval "Rómeovia a Júlie", aby bylo zřetelné, že nejde pouze o literární postavy, ale o žhavou současnost.

F – "Szmauzova divadelní metoda"

Se třídou F pracovali lektori zastupující divadlo polské menšiny v ČR Zbyšek Čudek a Uršula Kurková. Dílnu nazvali "Szmauzova divadelní metoda" a společně s pronikáním do metody, kterou jejich soubor pracuje, vytvořili inscenaci na textu (části) telefonního seznamu.

III. účastníci

Lektoři:

Petr Nůsek, šermíř, Tábor

Michal Hecht, mim a pedagog DAMU Praha

Viktorie Čermáková, herečka a režisérka, Praha

Jozef Krasula, režisér, Partizánské–Slovensko

Zbyšek Čudek a Uršula Kurková, členové divadla a Szmauzovy obce umělecké, Český Těšín

Počet seminaristů 66

IV. doplňkový program

FRAK Praha: BYT (autorské představení účastníků minulých dílen)

KDO Brno: PSI (představení z Šrámkova Písku 1999)

Studio Dialog Brno: Skleněný zvěřinec – studiové představení hry T. Williamse

Michal Hecht a pantomima

Ukázky tříd

V. články které vyšly

Dílno pro mladé amatérské divadelníky – ŠUMPERK '99 – AS 5/99

Historický šerm nabízí víc než jen akční a efektní divadlo – MF Dnes 19. 8. 1999

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2000

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. a Dům kultury, s. r. o. Šumperk

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Termín: 28. července – 6. srpna 2000

II. třídy

A – Improvizace a komediálnost hereckého projevu

Náročné téma bylo zpracováváno převážně fyzickými prostředky. Účastníci měli možnost seznámit se s řadou technik a žánrů v hereckém projevu.

B – Artuš, Merlin a ... Šeredi (o psu nemluvě)

Práce třídy B byla tematicky zaměřena na dobu Rytířů kulatého stolu krále Artuše apod. Přes počáteční handicap (komplikace s pozdním příjezdem lektora Petra Nůska a následným odjezdem části seminaristů) třída i v menším počtu do konce týdne pracovala s obrovským nasazením a v přátelském duchu pravých rytířů.

C – Priester – skúmanie najširších súvislostí tohto, pre divadlo, tak důležitého pojmu.

Třída C vnesla do Šumperku zcela nový prvek – miniaturní Laternu magiku, tedy využití audiovizuálních prvků v amatérských podmínkách k dosažení výsledného efektu dramaturgicko-režijního záměru.

D – Kde domov můj... (kolektivno-individualistická improvizace na dané téma s důrazem na používání různých hereckých technik a žánrů. Snaha o výpověď o době a nás v nej.)

Třidu D vedl mezinárodní lektorský tandem Jozef Krasula a Lukáš Jůza. Dramaturgicko-režijně herecká dílna stavěla na divadelním vyjádření dobového pocitu posledního desetiletí, zejména s ohledem na národní povahu Čechů a Slováků, na rozdělení republiky a na aktuální přesahy.

III. účastníci

Lektoři:

Václav Martinec, režisér a divadelní pedagog JAMU, Brno

Petr Nůsek, šermíř, Tábor

Peter Janků, scénograf, režisér, hudebník, Poltár, Slovensko

Jozef Krasula, režisér, Partizánské–Slovensko a Lukáš Jůza,

student DAMU, účastník šumperských dílen

Počet seminaristů 40

IV. doplňkový program

Vosto5 Praha – Hrusice 1907 – autorské představení uvedené na Šrámkově Písku 2000

FRAK Praha: DUDU (představení souboru bývalých účastníků dílny)

Draždiak literární spolek Bratislava: T. Manna Mário a kouzelník (režie: J. Krasula)

Peter Janků: Koncert lektora dílny, slovenského písničkáře, výtvarníka a režiséra

Ukázky tříd

V. články které vyšly

V Šumperku se do dílen uzavřou mladí divadelníci – Brněnský deník 27. 7. 2000

Divadelní pohoda na konci prázdnin – ? (možná Jihomoravský den 27. 7. 2000)

DIVADELNÍ POHODA NA KONCI PRÁZDNIN

Jan Pomuk Štěpánek
Foto: archiv souboru

V době, kdy mají amatérští divadelníci za sebou všechny krajové a národní přehlídky, kdy už si „odbyli“ všechna hodnocení po rot a předávání cen, mohou se v klidu odjet divadelně „rekreovat“ do Šumperka, kde se vždy v srpnu koná národní dílna mladých amatérských divadelníků.

Šumperští lektori

„Národní divadelní dílna Šumperk je koncipována jako pracovní setkání mladých amatérských divadelníků, jako inspirace s dosahem a záběrem za hranice tradičního divadelního vzdělávání.“ říká vedoucí celého projektu Karel Tomas. „Na šumperské dílně se mladí lidé seznamují s netradičními a hraničními obory a tendencemi amatérského divadla, s prací výrazných osobností naší i zahraniční divadelní sféry.“ Na rozdíl od hronovské přehlídky je tu větší klid na práci v dílnách a lektori se svým žákům mohou věnovat mnohem intenzivněji. Kurzy se konají nejen v prostorech místního kulturního domu, ale i v příjemných šumperských parcích. Místní obyvatelé si již zvykli na to, že se po trávnicích zdejšího parku prohání šermíři, kousek dál je skupinka nacvičující pantomimické číslo a pod stromem leží divadelníci učící se text (nebo vyspávající věrejší flám...). „Dílna spočívá v práci tematicky zaměřených šesti až sedmi dílen včetně závěrečné vzájemné prezentace,“ říká Karel Tomas. Letos je bohužel počet dílen z finančních důvodů omezen. Jednu dílnu měl vést argentinský režisér Rodoni, v jedné byl i Petr Kracík a Jaroslav Dusek. Posledně jmenovaný však musel odjet z jiných než finančních důvodů. „Má natáčení nějakého filmu s Chytilovou. Já nevím, co na ni vidí,“ směje se Tomas. Ovšem ani ti, kteří letos „zbyli“, nejsou žádná ořezávátka. Více-

lav Martinec, který povede kurz s názvem Improvizace a komediálnost hereckého projevu, je významným českým divadelníkem a profesorem JAMU, Petr Nůsek-Sacher povede šermířskou dílnu, slovenský lektor Peter Janků bude mít na starost dílnu, ve které se bude možná naučit něco o možnostech divadelního prostoru,

a Jozef Krasula, špička slovenského amatérského divadla, povede společně s bývalým šumperským frekventantem Lukášem Jázou herecko-režijní dílnu. „Mezi lektory, kteří dílnu absolvovali, většinou jsou to profesionálové - režiséři, dramaturgové, hudebníci, je chápáno jako prestiž, pokud jsou k účasti na dílně vyzváni,“ říká Tomas. V osmdesátých letech zde vyučoval například Evald Schorm, Zdeněk Potužil, Petr Lébl, Arnošt Goldflam nebo Peter Scherhauser.

Šumperští hosté

Přes den se zkouší a nacvičuje v dílnách, večery patří doplňkovému programu, který tvoří zajímavé video-

jeke, koncerty a divadelní představení. V Šumperku si již díky tomu zahrála taková divadla jako JELO Petra Lébala, Divadlo na provázku nebo Hádvaldo, z kapel se tu představili například 123 min. V této chvíli ještě není uzavřen program doprovodných akcí pro tento rok. Jistá jsou jen některá divadelní představení. Přesnější řečeno, do Šumperka se určitě chystá Dekadentní divadlo Beruška Hranice, pražské VO105 s představením Hrusice 1907 a Skříní, liberecké divadlo Stopa s inscenací nazvanou Něco ze snoci svatojánské a pražské autorské divadlo Frak, které si pro šumperské obecenstvo připravilo premiéru své nové hry DUDU. V jednání je vystoupení Divadelního sdružení Partizánské slovenského lektora Jozefa Krasuly, počítá se i s koncertem Petra Janků. Ten (zatím neuplyný) doprovodný program je běžně přístupný i zájemcům z řad veřejnosti.

Šumperská pohoda

Šumperk se pro svou pohodu a rodinnou atmosféru stal oblíbeným místem setkání mladých amatérských divadelníků, přičemž někteří sem pravidelně jezdí již několik let. Z něhoho možná vyroste (i díky návštěvám Šumperka) velká divadelní osobnost, jiní divadla po čase nechají a budou s úsměvem vzpomínat na více či méně divoké historky ze Šumperka. „Amatérská divadelní veřejnost dnes chápe Šumperk jako pojem, má ji zařazenou mezi celostátními akcemi, které mají vyšší stupeň důležitosti než regionální vzdělávání, a s dílnou ve svých harmonogramech počítá,“ říká Karel Tomas. Letošní šumperská národní divadelní dílna se koná od 28. 7. do 6. 8. Pokud se v té době budete pohybovat v okolí Šumperka, neváhejte a vydejte se podívat alespoň na doprovodný program.

(Autor je nezávazný novinář)

V Šumperku se do dílen uzavřou mladí divadelníci

Hlavní myšlenkou je inspirace, říká pořadatel

JITKA MOŤKOVÁ

Jestliže lépe se umět pohybovat po prknech, co znamenají svět, režírovat herecký ansámbl, zdramatizovat hru nebo žonglovat či šermovat na jevišti, se bude od pátku 28. července do 6 srpna v Šumperku učiti řady frekventantů Dílny pro mladé amatérské divadelníky. Akce určená pro zájemce z České republiky ve věku od 16 do 26 let nabízí možnost vyzkoušet si pod vedením zkušených lektorů řadu věcí z herecké, dramaturgické a režisérské práce. Zaměřeni jednotlivých ročníků akce se podle nynějšího organizátora Karla Tomase z pražské agentury Artama různé proměňovaly. Vznik aktivity se datuje počátkem osmdesátých let. Tehdy se jednalo o „doplňkové“ přehlídky mladého netradičního divadla Šrámkův Písek. „Ten byl prezentací akcí, a dílny provozované v jeho rámci nabíraly určitou formu vzdělávání. Jenže začalo docházet k omezení obdobných přehlídek a tak bylo tehdejší vyhlášením rozhodnuto,

že Šrámkův Písek se bude konat jednou za dva roky. Aby se neztratila kontinuita, komu se v letech „absence“ dílny. První dva ročníky přitom proběhly v Brně a poté byla akce přesunuta do Šumperka,“ vysvětlil Karel Tomas. Po roce 1989 však nebyly financování prostředky na další ročníky a tradice byla obnovena teprve v roce 1995. Od té doby se ovšem zapálení divadelníci scházejí v Šumperku již každým rokem. „Hlavní myšlenkou divadelní dílny je inspirace. Práce v jednom souboru s sebou totiž nese všesměr, a točným se nemůže zcela rozvíjet ve všech směrech. Proto hodláme nabízet jak možnost poznat určité okrajové divadelnické záležitosti, tak i nejzákladnější práci s texty, inscenací, dramaturgií a materiálem,“ míní Tomas. Letos je podle něj zájem o účast menší, což pravděpodobně několik faktorů: přeložení termínu, zvýšení kurzového látku, že propagační byla letos „odstartována“ o něco později. „Dlouho jsme totiž nevěděli, zda i finančních důvodů budeme moci vůbec dílnu uspořádat. A tak někteří lektori odřekli svou účast na poslední chvíli. Odřekli třeba mistr herecké improvizace Jaroslav Dusek, který natáčel s Věrou Chytilovou, Petr Kracík, který právě jedná a pražským magistrem o budoucnosti divadla Pod

Mladí amatérští divadelníci, kteří se chtějí něco přiučit od profesionálů, se v pátek sjedou do Šumperka, kde bude až do 6. srpna probíhat další ročník divadelní dílny.

Palmovkou, Karel Tománek či Michal Dočkal,“ vysvětlil Tomas s tím, že i proto budou v tomto roce otevřeny jen čtyři dílny. Konkrétně hereckou, improvizaci, herecký projev a slovenský režisér Peter Janků se za-

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2001

I. základní údaje

Z pověření a za finančního příspěvní Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. a Dům kultury, s. r. o. Šumperk

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Termín: 17.–26. srpna 2001

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střezině Hradec Králové Jesličky, Walt Whitman: Chvilé přirozenosti

Ondřej Lipovský: Poslední pórek

Elvíra Němečková: Beseda s ukázkami jevištního tanečního divadla

Michal Hecht: Návrat štiky

Divadlo G Vyškov, Trnka, Tvrdoch, Vymazalová: Zahrada

Ukázky z dílen

II. třídy

A – Sen noci svatojánské

Uchazeči museli předem zaslat písemnou práci. Hereckými prostředky byly vytvořeny některé situace z klasické Shakespearovy komedie.

C – Přelet nad kukaččím hnízdem

Kromě fyzické přípravy základů klasické i moderní pantomimy, improvizace, akrobacie a jevištního pohybu vůbec se dílna pokusila zdramatizovat román J. Keseyho "Vyhodte ho z kola ven", známý jako Formanův film "Přelet nad kukaččím hnízdem", resp. převést jej do neverbálního tvaru.

D – Poezie na prkně (Šumperku, sladký Šumperku)

Třída se snažila proniknout do základů poezie a poetičnosti, jejího propojení s tvořivostí a možnostmi její sdělitelnosti divadelními prostředky – ve výsledném tvaru zejména na prvcích dětské poezie.

E – Člověk je zvláštní zvíře

Novou osobností v Šumperku byl lektor třídy E. O. Lipovský. Zaměřil se především na práci s pohybovým a fyzickým herectvím, hledáním přirozenosti těla, magie těla, pradávne paměti těla, myšlení těla. Šlo o proces ke sdělení přes sebepoznání a fyzično.

III. účastníci

Lektoři:

Ondřej Pavelka, filmový herec, režisér a pedagog

Michal Hecht, mim a pedagog DAMU Praha

Silvester Lavrík, režisér, autor, umělecký šéf Divadlo Zlín. Občas hostuje i na Slovensku.

Ondřej Lipovský, absolvent HAMU Praha a AMU Praha

Počet seminaristů 61

IV. doplňkový program

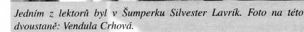
DNO Hradec Králové: Variace na slavné téma Cyrano

Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střezině Hradec Králové, Adolf Hoffmeister: PARK

V. články které vyšly

Šumperk 2001 – AS 5/2001

Roman Černík

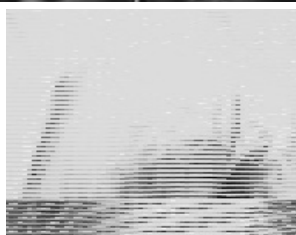
Proč by se měl hrát? Především proto, že bych vybral! (...) (pokud už nebude na svatojánských mýstku trochu před?) ... Lb! se mi zasazení příběhu lásek do antických Athén a propojení s národními bytostmi ... Uko-
lenem divy, a podle mě právě te-
dy, je připomenout divákům
... J. Žijeme jen jednou a měli
bychom si žítová žít. A jak nej-
lépe poznat krásy světa, než ve-
dno? S milovanou bytostí ...
Pak mě láká! Je to rošťák, asi ja-
ko já jsem, celkem bezbranně se
dělá z lidí srandu ... Myslím si,
že jinému autorovi by to tak ne-
vyšlo ... ty verše probouzí v clo-
něku něco (...) bla, bla, bla, fak-
něvím, ale je to krása ...

Dále: dopolední dunivé dozvuky, domýšle-
Zabízel, paže patří účastníkům dílny Ondřeje

ŠUMPERK 2001 / BYLO

Průběh do transportu

by Michaela Hechina.

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2002

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. ve spolupráci s Domem kultury, s. r. o. Šumperk

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Termín: 16.–25. srpna 2002

II. třídy

A – Člověk na prahu 21. století – publicistický kabaret

Hereckými prostředky byla vytvořena kabaretní koláž o pocitech člověka na začátku nového věku, o pokleslosti televizní kultury, snaze středního proudu být středním proudem. Třída byla zaměřena na hledání textu, na vyjádření stanoviska a sdělení textu hereckými prostředky.

B – Pohyb – prostor – komunikace ... tedy tělo a pohyb

Formou pohybu seminaristé objevovali prostor vlastního těla. Účastníci společně nacházeli v průběhu týdne cesty komunikace mezi pohybem a prostorem (vně i uvnitř). V závěrečném vystoupení třída doslova srůstala s šumperským parkem.

C – Než vystoupíte na prkna...

V průběhu dílny na textu Moliérova Dona Juana Patrik Lančarič svým frekventantům přiblížil práci s textem, jeho analýzou a výkladem, přiblížil jim objevování hereckých prostředků a tvořením základních dramatických situací.

D – Autorské divadlo – od herca po režiséra (aneb Hrabání v Hrabalovi)

Třída se zabývala zpracováním ryze českého autora, Bohumila Hrabala a jeho textů. Komplexnost zpracování provedlo účastníky nejen autorským divadlem, ale i dílem a životem autora. Na výsledném tvaru téměř nebylo znát, že nejde o pravidelnou produkci existujícího divadelního souboru.

E – Priestor

Široké téma zasahovalo od historie a teorie scénického prostoru až k moderním prostředkům laterny magiky, které se na tématu šumperského okolí (čarodějnické procesy) projeví i v závěrečném vystoupení.

III. účastníci

Lektoři:

Ondřej Pavelka, filmový herec, režisér a pedagog

Jiří Lössl, tanečník, pedagog, odborný pracovník IPOS-ARTAMA pro scénický tanec

Patrik Lančarič, režisér a pedagog, Pezinok, Bratislava–Slovensko

Jozef Krasula, režisér, Partizánské–Slovensko

Peter Janků, výtvarník, hudebník, folkový autor a zpěvák, Bratislava–Slovensko

Počet seminaristů 51

IV. doplňkový program

DNO Hradec Králové: Miniminiatury a Divadlo Jesličky, stálá scéna ZUŠ Na Střezině Hradec Králové: Tři sestry a prsten Videoprojekce provázaná dílnou J. Krasuly – s důrazem na herectví

DS Vicena Ústí nad Orlicí: CAMI(áda)

Peter Janků: koncert

Hudebně-taneční večer. Koncert sourozenců Kočnarů, Jiří Lössl a Zita Pavlišťová: Duel, Elvíra Němečková: Beseda s video ukázkami scénického tanečního umění

Studio Dům Brno, H. Krejčí, P. Huml: Princ Bhadra a princezna Vasantaséna

Ukázky z dílen

V. články které vyšly

Setkání mladých amatérských divadelníků – AS 5/2002

Setkání divadelníků doplní fotografie – Šumperský REJ/15. srpna 2002

5 AMATÉRSKÁ SCÉNA 5/2002

KDY, KDE, KDO, CO, O ČEM, JAK / BYLO

SETKÁNÍ

MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ
16. – 25.8.2002

ŠUMPERK

Co nutí mladého člověka, aby o prázdninách místo koupání, ciziny, brigády, toulek či odpočinku odjel na týden kamsi, kde mu bude dřena kůže z těla zažíva, kde mu budou mozkové závitky rotovat v hlavě ostoset, a ještě si za to platit?

Nějaké takové úvahy se honí člověku hlavou, když se pohybuje mezi účastníky již tradičního pracovního setkání v Šumperku. Ale těch dojím je mnohem víc: energie, parta, legrace, snaha o preciznost a plnost výkonnosti, odpovědnost, tvořivost – a někde kolem lita miza Thálie a vzniká „já-mění“ – ať už se vám to slovo líbí, či nikoliv! A zájem! Nejen o svoji práci, ale i o ty ostatní – to, co vytváří plného člověka mezi lidmi, to, co vytváří DIVADLO.

Lektorů se letos sešlo pět. Ale jakých pět – už dlouho se nestalo, aby lektoři takovým způsobem drželi pohromadě, zarostli mezi frekventanty v pozici přirozeně uznávaných vůdců „rodinných tlup“, nad kterými visí vědomí domového klamu.

Ti, kteří o sobě mohou tvrdit „Bylo nás pět!“, jsou: Ondřej Pavelka, Jiří Lössl, Patrik Lančarič, Jozef Krasula a Peter Janků.

Ondřej Pavelka se do Šumperka vrátil opět po roce. Tématem jeho skupiny byl publicistický kabaret a pocitý člověka na prahu 21. století, pokleslost televizní kultury, snaha středního proudu při středním prodeji. Třída byla zaměřena na hledání textu, v textu, textem, na vyjádření stavů a posunu k pojmuti textu herckými prostředky. Hledání jako hlavní obsah dílny však nenašlo zcela adekvátní projev v závěrečném vystoupení, které místy (pravděpodobně neúmyslně) vyznělo jako pravý opak, tedy jako o-nen „střední proud“ – ale jak sám stokrát opakuji, „kvůli závěrečnému vystoupení tu dílnu neděláme“, tak co na tom mám?

Jiří Lössl se také do Šumperka vrátil – před pár lety zde byl „jen“ jako lektor, učitel, dnes je navíc i pracovníkem metodického zařízení, které celou akci připravuje. Jeho tématem je tělo a pohyb. Pohyb v prostoru, komunikace pohybem a prostorem, prostor pohybu, prostor komunikace (možná i pohyb komunikace). Třída dostala pořádně zabrat a v závěrečném vystoupení doslova srůstala s šumperským parkem. Tady někde okolo je i pár fotek, které toto úsilí dosvědčí.

Ale nechme promluvit účastníky této třídy:

Seděl jsem doma nad stolem a nepříteli vydatné snídani a měl žaludek byl stále více zvrkávý. Dnes je sobota a já mám za pár hodin jít do vlaku nastoupit v krásném moravském městě Šumperka do divadelní dílny B – jejíž štít zdobí slova Pohyb, prostor a komunikace. Právě slovo pohyb mi chutí ke snídani a cestě moc nepěchá. Já, celoročně systematicky lenosti hnující člověk se mám celý dlouhý týden aktivně lyhat???

Někdy takto by mohla vypadat první reakce lidí na popis třídy Jiřího Lössla se zaměřením na pohyb. Vypadala tak i reakce moje. Hluboko v moji mysli začaly poskakovat tenomké baletky v upnutých trikotech a svalnatí baletičky, společně vykonávající ty nejnamáhavější pohyby. Realita ovšem byla úplně jiná. Díky bohu.

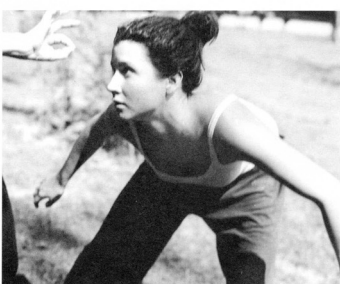
Hned po prvním uvolňovacím cvičení se mě všechen strach opadl a po stupení času, den za dnem, jsem začal objevovat pohyby a tělesné polohy, o kterých se mi ani ve snu nezdálo, že bych je někdy mohl umět. Rámec mých tělesných možností se rázem stal gamikou a rozšířil se na maximum. Osobně dojdám, že to ještě dlouho vydrží, protože je to velice příjemné.

Mohl bych se teď rozpísat o jednotlivých cvičeních a postupech, ale radši se tomu vyhnu. Zaprvé nejsem ten, kdo by o tom měl psát, a za druhé uznávám stejnou zásadu, kterou nám lektor Jirka vštepoval po celou dobu: „Nejprve se divte, pak si to vyzkoušejte, a já vám to pak vysvětlím.“

Chcete také vysvětlit? Myslím, že před sebou ještě nějakou cestu máte, ne? Tak zavřete strach z baletky a svolte a uvolněte tělo, mysl. A možná za rok v pohybové dílně na sledovanou.

Patrik Lančarič byl pro mne, příznám se bez mučení (ale příznal bych to i s mučením, kdyby na to přišlo), osoba naprosto neznámá. Prý mladý slovenský režisér a pedagog. No tak ho vyzkoušíme...

A byla to bomba. Přestože jako lektor pravděpodobně absolvoval mě-

Pohyb v prostoru, komunikace pohybem a prostorem, prostor pohybu, prostor komunikace... to byl obsah dílny vedené Jiřím Lösslem na šumperském setkání mladých amatérských divadelníků. Foto z dílny na této straně: Vendula Chráva.

ně podobných dílen než někteří jeho frekventanti jako záci, třída fungovala fantasticky. Měla se věnovat základním herckým dovednostem, prostě takové té oblasti, kterou lze pojmut jak úzce, tak i strašně široce, teoreticky i prakticky. Patrik skočil rovnou do praxe, zarostl do skupiny a vytvořil s nimi zážitek tvorby – na textu blížším – na Molièrově Donu Juanovi – v závěrečném diskotekovém vystoupení uváděném jako Dydžej (=D.J.). Dokonce ani českým frekventantům nevadilo učit se flaky textu ve slovenštině.

Tady si dovoluji poznámku: Dílnu se programově snažíme tvořit jako česko-slovenskou, a to jak v osobách lektorů, tak i frekventantů, kterých letos přijelo asi 8. Myslíme si, že divadlo (a kultura a mezilidské vztahy) je jednou z oblastí, kterou by podobný striktní krok, jakým bylo oficiální rozdělení, ke kterému došlo na státní úrovni, výrazně poškodilo. Tak proto. Konec poznámky.

Hra Don Juan, ako sama o sebe je vynikajúca nadčasová vec. Keď si zoberieš dobu, v ktorej Molière žil a tvoril, záľ sa nám, že sa s našim novým uponáhľaným trýlom života ľudí dvadsiateho prvého storočia vôbec nedá porovnávať, niečo ešte sa s ním zhodovať. O tomto názore som bol presvedčený a svoj názor by som si nikde nedal vyvírať.

Avšak po prečítaní knihy a zreteľ úvahe som úplne zmenil svoj názor. Na moje prekvapenie bola táto hra takú blízku nášmu spôsobu života a

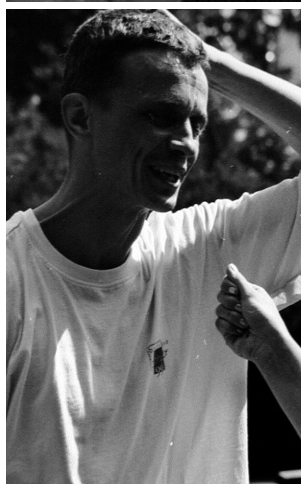
Setkání divadelníků
doplní fotografie

15. srpna 2002, 10:00, jas

ŠUMPERK – Setkání amatérských divadelníků – divadelní dílna proběhne v Šumperku od 15. do 20. srpna. Letošní ročník doplní česko-německá fotografická dílna mládeže.

Mladí lidé jezdí do Šumperka získávat zkušenosti a inspiraci v divadelních disciplínách. Učí se nejen herectví, ale také pohybovým dovednostem, vnímání prostoru a práci s textem. Do Šumperka se chystá i herec Ondřej Pavelka, který vzdělával divadelníky i loni.

V rámci divadelní dílny proběhnou veřejná představení a přednášky. V sobotu se vystoupí soubor z DNO Hradec Králové s hrou Miniatury a královehradecké Jesličky s představením Tři sestry a prsten. V neděli se uskuteční videoprojekce. Následující den uvidí návštěvníci Cami(ádu) divadelního studia Ústí nad Orlicí. V úterý vystoupí soubor Kočnarovi a Peter Janků. Přednáška Elvíry Němečkové o scénickém tanci, kterou doplní pohybové minipředstavení Duel se uskuteční ve středu. V pátek vystoupí Studio Dům Brno s pohádkou Princ Bhadra a princezna Vasantaséna. Divadelní dílnu ukončí závěrečná prezentace jednotlivých tříd. Všechna představení se budou konat od 19.30 hodin v D123 Domu kultury Šumperk.

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2003

I. základní údaje

Z pověření a za finančního příspěvku Ministerstva kultury pořádalo Informační a poradenské středisko pro místní kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA, Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. ve spolupráci s Domem kultury, s. r. o. Šumperk

Místo konání: Dům kultury Šumperk

Šumperk 15.–24. srpna 2003

II. třídy

A – Herecký trénink

Práce ve třídě byla věnována specifickému pojetí jednoty fyzického a hudebního herectví, rytmu, inspiraci v mnoha kulturních oblastech, divadlu exprese, které stírá hranice mezi projevem hereckým, tanečním či pěveckým. Práce byla fyzicky i psychicky velmi náročná.

B – Scénografie

Lektor Peter Janků se pokusil propojit místo a jeho inspiraci s uměleckou tvorbou pro herectví jiné skupiny (viz dále). Třída tak spolupracovala na jevištní podobě výsledné multi-mediální prezentace Fausta, a to prostředky videa, fotografie, světla, barev i objektů. Rozsáhlý exkurz do historie a vývoje jevištního výtvarnictví a divadelního prostoru by vydal na samostatnou dílnu.

C – Faust

Obrovské sousto pro každého divadelníka si v této třídě našlo svoje téma. Obsah byl zredukován a podlehl osobité výpovědi mladých lidí. Ve spolupráci s třídou B vznikl tvar hodný zcela regulární jevištní existence.

D – Improvizace

Třída se věnovala Divadelní improvizaci jako osobitému sportu tak, jak ji pojímá Česká improvizální liga. Lektor Martin Pleše nabídl frekventantům v průběhu semináře tréninky různých disciplín divadelní improvizace, uvolnění fantazie, reakcí, inspirace atd.

E – Mimická dílna v Šumperku

Mim Josef Tichý pracoval s účastníky na poctivých základech klasické pantomimické práce, tvorbě postavy, nonverbálním vyjadřování, autentizaci a stylizaci.

III. účastníci

Lektoři:

Viliam Dočolomanský, slovenský režisér a divadelní pedagog (FARMA V JESKYNI)

Peter Janků výtvarník, hudebník, folkový autor a zpěvák, Bratislava–Slovensko

Ondřej Pavelka, divadelní a filmový herec, režisér a pedagog

Martin Plešek, herec a režisér, člen improvizální skupiny O.T.I.SK

Josef Tichý, mim, herec, autor, divadle Image Praha

Počet seminaristů 64

IV. doplňkový program

Divadlo KUSY CUKRU Kremnica: Etudy (pohybové divadlo)

DNO Hradec Králové: Okolo stola & jiné

Peter Janků: Koncertorecitál

Divadlo JESLIČKY Hradec Králové: Ztracený chlapi (pásmo divadelně provedené poezie americké básnířky beatnické generace Wendy Cop)

Josef Tichý: Že by pantomima?

Divadlo Šest Pé Partizánske – W. Saroyan – J. Krasula: Trasyho tiger

Ukázky z dílen

V. články které vyšly

Šumperk 2003 – Setkání mladých amatérských divadelníků

– AS 5/2003

HRONOV DŘÍVE A NYNÍ

73. JH VIDĚNÝ OČIMA PAMĚTNÍKA

Jak tak člověk stárne, tak má více na co vzpomínat. Pokud mu ovšem aspoň trochu funguje paměť. Počítám se při vši své skromnosti do této kategorie. Teď se dostávám k mieri věci, ale rychle, než zapomena na co jsem si chtěl vzpomínat.

To je tak. Ježdím do Hronova nepřetržitě skoro třicet roků. To je dost dlouho, i když vím, že sem někdy jezdí děle. Návštěvní, krácející městem rok co rok, bezděčně srovnává: Copak to? Jakpak to? Tady přece bylo tamto a teď je tady tohle. Logická námitka je, že tak se děje přece všude, není to jen zvláštnost Hronova. Jenže mě zajímá Hronov. A nejen domy a ulice, ale hlavně to, co dělá Hronov Hronovem, a to je slavný divadelní festival.

Pokud si vzpomínám na své už historické Hronovy, byly to přehlídky tzv. tradičního divadla. To, co známé dnes a denně se říká divadelní Javta či píseň přehlídka nejzářnějších divadelních děl z žánru, to zde tenkrát nebylo. (Bylo to, pokud si vzpomínám, na Slovensku v Martině. Sem, do Hronova, se soubory probíjovaly z krajských přehlídek, jímž předcházely výběrové přehlídky v rámci okresů. Do Hronova se tak dostaly inscenace převážně vysoké úrovně. (I když i tady se občas ventilovala otázka: Kdo to sem poslal?).

Misto stávajících seminářů fungovaly diskuzní kluby. Ty probíhaly denně od půl deváté, za velké účasti zájemců, v několika třídách ve škole na náměstí. V každé třídě vedl diskuzi jeden jediný lektor. Ve třídách profesora Císarle a režiséra Vinohradského divadla Františka Štěpánka bylo tak plno, že opozdílci seděli na zemi. Vlastní hodnocení souborů za veřejné účasti probíhalo odpoledne.

Kde všude se hrálo? Prostory Jiráskova divadla samozřejmě nemohly nést inscenaci zvládnout, a tak se hrálo v Sokolovně, což dosud trvá, v bývalé Slávě, v obcích Zdravky a Rokytin, kam vozily diváky divadelní autobusy. Každé představení bylo zahájeno znelkou (dosud ji v duchu slyším a přivítáním diváků a souboru. Bylo to takové slavnostnější. Rozhodně lepší, než současná výzva, aby diváci vypnuli mobily. Na závěr hronovských festivalů byly vyhlášeny výsledky hodnocení odborné poroty. Byly oceněny nejlepší inscenace a samozřejmě herecké výkony, dramaturgie, režie, scénografie atd. To už není dnes dost dobře možné, neboť žánrová různorodost inscenací brání možnosti srovnávání.

A ještě něco – jak to bylo s mladými divadelníky? Letos, jak jsem na počátku Klub (región) mladých divadelníků pracoval ve finální skupině, to považují za fantastické, i když nevím, jak byla v jednotlivých skupinách účast. Asi velká, soudě podle obrovského množství mladých lidí v Hronově. V šerém důnověku, na který vzpomínám, takový klub také existoval, i když se mu zřejmě říká jinak. V kterémli roce se ho zúčastnily dvě mladé kolegyně z našeho souboru, takže vím, že celá, asi dvacetičlenná skupina byla jen jedna a bydlela v Dřevě, kde také celý kurs probíhal. Takže tady byly účinné dalekohledy a chvalyhojné kroky dopředu.

Taky si nevzpomínám, že by tehdy probíhal režisérský nebo scénografický kurs. To bylo, pokud mne paměť nešálá, až mnohem později. Závěrem k tomu občasně staromilci se mi na Hronově dříve líbilo více (i přes svůj obdiv ke krásnému divadelnímu sálu J. Čapka a přilehlých prostor), ale ono to souvisí i s jinými ukazateli, nejen divadelními.

Nicméně – budu-li žít a pohyblivý – budu na Jiráskě Hronov jezdit i nadále. Už teď se těším na srpen 2004.

Miroslav Rada na 73. JH.
Foto: I. Michal.

Miroslav Rada

ŠUMPERK 2003

Setkání mladých amatérských divadelníků

15. - 24. 8. 2003

ŠUMPERK

Půlka srpna v Šumperku se většinou vyznačuje pěkným počasím, folklórním festivalem a Setkáním mladých amatérských divadelníků. Tedy pěkné počasí nebylo letos nic tak zvláštního, navíc zeměkouli na to, co je u počasí „pěkné“, mají názor odlišný. Folklórní festival v jednom víkendu proběhl – a setkání? Tento článek bádá určitým svědectvím. Ale co má člověk potlikat psát? Proto bude tentokrát materiál proložen fiktivním rozhovorem s Gábinou, Svatkou, Vojtou, Petrem, Eliškou a Karkou (poslyžit názevy z písemné ankety – centzurované a upravené) – pokud přijedou přístě, tak se s nimi o honozit za článků rozdělím. Šibuju. Pohltitely názvu tříd jsem převzal z jiné ankety, kdy bylo třeba každou třídu charakterizovat pěti slovy.

Letošních pět tříd bylo opravdu naplněno – přijelo 64 účastníků, kte-

Pohled do třídy B – „Scénografie“ vedené scénografem Peterem Janků. Foto: Karel Tomas.

ří se chtěli inspirovat v oblastech hereckého tréninku, scénografie, herecko-režijní práce, improvizace či pantomimy.

S jakým očekáváním jste na dílnu jeli?

- Načerpání nových zkušeností, intenzivní práce, inspirativní setkání, navázání přátelských vztahů.
- *Pratlnout si stla a vysvětlit hlavu. Načrpat nápady a poznat nové lidi. Navázat kontakty.*
- *Že poznám něco nového a že překonám některé své vstupní bariéry.*
- *Práce a spolupráce. Tvorba. Zkušenost.*
- *Čekala jsem klíč k otázce, jak se dá dobře nastudovaný text ukazovat na jevišti.*
- *S tím, že to bude pořádek jako vždycky.*

**TOP: HERECKÝ
manský a spol.
intenzita, rytmus)
ně intenzivně na přepetaci, na soustře-
nosti, koncentraci a práci s energií.
Dílno má úskalí: protoz vše – hranice nejsou v ničem a dobrým
volitkem k interpretaci hry může být i sebevěstí hlouposti. Chce to
všechno si zapisovat.**

Prezentace výsledků práce třídy A – Workshop: Herecký trénink vedený Vilémem Dočolomanským a spol.
Foto: Karel Tomas.

da B – „SCÉNOGRAFIA?“ – Peter

**ímavá, obohacující, tvořivá, příjemná,
plná)**

la laterna magika Petera Janků byla výsled-
kem se setkaly výsledky práce třídy
zábr scénografické dílny byl však mnohem
vycházel z obecných principů tvorby pro-
sceny, ze vzájemného ovlivňování, z chá-
plnlva v maximální

- *Odstarovala hodně myšlenek pro práci na mých nových večerech.*
- *Každopádně. Samozřejmě. Jasně. (Já si ani neumím představit dílnu, kterou bych se nechala neobohatit). Hlavně je to trénink soustředěnosti, koncentrace a práce s energií.*
- *Dílno má úskalí: protoz vše – hranice nejsou v ničem a dobrým volitkem k interpretaci hry může být i sebevěstí hlouposti. Chce to všechno si zapisovat.*
- *Poprvé jsem se zkusil poprat se skutečně náročným textem, kooperace dvou seminářů přinesla opravdu dobré výsledky.*
- *Pomalu jsem nový styl improvizace a hlavně jsem prožila týden s báječnými lidmi!!*

Třída D – DÍVADELNÍ IMPROVIZACE – Martin Plešek
(pohoda, nadšený souhlas, pohyb, otevřená mysl, soustředění)

Poměrně mladá disciplína, která svojí formou sportovního zápasu nutí účastníky k okamžitě a intenzivní tvorbě, k uvolnění fantazie a imagina-
ce, k nadhledu nad rolí i dělením. Cesta k „zápasu“ však vede přes tvrdé tréninky a učení se nejzářnějšími stránkami improvizčního umění. Pochopitelně se může stát jak cílem, kompletní realizací v tvorbě, tak i pomůckou v jakékoli umělecké práci či v životě – už je ale na každém účastníkovi.

Myšl, že práci v této dílně využijte ve své praxi? V čem?

- *Jistě!*
- *Ano, naučila jsem se dobře uvolnit napětí.*
- *Určitě při práci s dětmi v dramatickém krozečku, byla to vydatná lecke.*
- *Myšlím, že ano. Krom technických (polybojových) prvků, nových písniček, práce s tělem, zvuků, dobrých rad... hlavně tu intenzitu práce.*
- *Vím, že nejlepší by bylo vybrat si kolegy sám. Což ve světě amatérského divadla je nemožné.*
- *Všechny šumperské zkušenosti budou doufám časem bezchybná v budoucí praxi začítkovány.*

Třída E – MIMICKÁ DÍLNA V ŠUMPERKU SE MNOU – Josef Tichý

(byla to moc velká pssssst!)

Nevím, co si představovali řeckventanti, kteří se hlásili do dílny, jejíž doporučenou literaturou byl Přípravný řád Českých drah, a na kterou bylo třeba přivést kufr jakýchkoli rozměrů. Tato záležitost se však rozrosila do zkušenosti nejzářnějších metod a postupů pantomimy a pohybu na jevišti vůbec. Bylo třeba se poprat se základním problémem, jak se oprosit od slova a sdělit to, o čem chce hrát. A výsledek stál určitě za to.

**KDY, KDE, CO, O ČEM, JAK
BYLO**

Třída C – TÉMA: FAUST – Ondřej Pavlaka
(plně, vůle, pochopení, zkušenost, zkusoba)

Poctivé divadelní práce na cestě od textu k režii a herectví s dramaturgickými odbočkami není nikdy dost. Skupina třídy C se vrhla na tak náročný a komplikovaný text, jakým je Goethův Faust, na kterém si vyhláme za-
by mnohý profesionální soubor. Vize, která se v Šumperku realizovala za
osm dní práce, byla výsledkem téměř nepředstavitelným. V kooperaci se
scénografickou třídou vznikl „ano koleno“ Faust hodný razatření mezi vý-
znamné inscenace mladého divadla současnosti (samozřejmě s omezeními
danými mírou zkušeností i dovedností jednotlivých zúčastněných subjektů).

Jsi v něm? z dílny bohatší, resp. v čem tě dílna obohatila? Co jsi očekávala, resp. byla ti dílna k němu?

- *Všiml jsem si, jak je důležité dělat věci naplno. Protože naplno to ne-
jde.*

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2004

I. základní údaje

Z pověření Ministerstva kultury ČR pořádalo Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA Praha a Občanské sdružení Společnost Amatérské divadlo a svět ve spolupráci s Divadlem Šumperk

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 13.–22. srpna 2004

II. třídy

B – Divadlo nevyslovených slov

Práce ve třídě byla věnována cestě k nonverbálnímu divadlu, komunikaci beze slov či za pomoci zvuků. Varianty příběhů ze života komplikované různými překážkami pomáhaly účastníkům odhalit podstatu divadelního jednání, a tím i jednání mezilidského.

C – Šerm a šarm aneb V trojhranném klobouku Cassanovy
Ve třídě s názvem Šerm a šarm..., se frekventanti seznámili s francouzskou školou šermu, s reáliemi a chováním příslušejícím době „Ludvíků“ a vytvořili i své vlastní drobné choreografie.

F – Autorské divadlo

Stěžejním materiálem pro třídu F se staly renesanční novely, které posloužily pro přípravu autorské inscenace (dramaturgie, režie, herectví). Lektor se pokusil se svými frekventanty vycházet z lidového divadla a prvků commedie dell'arte a v průběhu týdne vytvořili řadu skečů významově přesahujících svoji italskou předlohu.

G – Základy kontaktní improvizace a improvizace spojená s uvědoměním si těla

Základem pro práci se stalo rozvíjení následnosti pohybů v těle, flexibilita kloubního systému, využívání váhy těla, práce s těžištěm těla, vyvážená poloha těla, společný vnitřní dialog. Šlo z velké části o objevování energií v sobě a kontaktu, o uvolnění a využití svého tělesného potenciálu ke sdělení vztahů a pocitů.

H - Moderní současné divadlo, režie a herectví

Třída vedená Patrikem Lančaričem zpracovávala současná témata odcizení se ve světě plném internetu, chatu, přezdívek (nick), absence lidských vztahů – s využitím aktuálních a vlastních materiálů, stejně tak jako klasických textů nazíraných současnými očima.

III. účastníci

Lektoři:

Juraj Benčík, slovenský mim, herec a pedagog, Bratislava–Slovensko

Petr Nůsek–Sacher, šermíř a pedagog, majitel agentury Argo, Tábor

Jozef Krasula, režisér a autor, Partizánské–Slovensko

Jana Sýkorová, lektorka moderního tance a kontaktní improvizace HAMU Praha

Patrik Lančarič, slovenský režisér a asistent na VŠMU v Bratislavě–Slovensko

Počet seminaristů 53

IV. doplňkový program

Maturitní práce 4. ročníku Pražské konzervatoře – Jan Novotný, J. W. v. Goethe: Faust

Divadlo Vosto5 Praha: Sniežka

Pantomimické představení Juraje Benčíka

Divadlo Motýlci a kozičky Brno, Klára Mazlová: Malá rošáda a Divadlo DNO Hradec Králové: Epos, Oslík

Peter Janků: Koncert

Ukázky z dílen

V. články které vyšly

Rozhovor s lektory – interní materiál pro potřeby dílny.

DÍLNA ŠUMPERK 2004 – UVIDÍME, CO NÁM K TOMU ŘEKNOU LEKTOŘI.**Juraj Benčík**

Vystudoval jsem herectví, divadelní fakultu Vysoké školy múzických umění v Bratislavě v oboru herectví s promoci v říjnu 89, takže jsem poslední předpřevratový ročník, a potom jsem se věnoval tomu, co jsem začal už na škole. V divadle jsem vždy působil jako autor – mám velmi rád autorské divadlo jako celek, takže jsem psal scénáře, režisoval, upravoval dramaturgicky nějaké věci, zároveň hrál, nejprve pro děti, potom pro mládež, potom pro dospělé, a to v různých slovenských divadlech, byl jsem v Martině, poté ve Zvoleně jako umělecký šéf činohry, byl jsem v Loutkovém divadle Na rozcestí. Všechno proto, že jsem pochopil, že na Vysoké škole múzických umění jsem se naučil jen jednu část divadla. Mě však zajímalo divadlo celé, tak jsem se věnoval i divadlu loutkovému. A jak jsem se dostal k pantomimě? Z Německa se vrátil profesor Milan Sládek, slovenský mim, který musel po šedesátém osmém emigrovat. V Německu se stal velmi slavným, ale protože je původem Slovák, vrátil se zpět a založil soubor. A já jsem shodou okolností, povzbuzován kolegy, kteří mi tvrdili, že se můj pohyb dá číst, se pokusil a prošel konkursem. Za dva roky se mi podařilo dosáhnout takové úrovně, že jsem začal dělat vlastní pantomimická vystoupení samostatně nejprve velmi krátkou, začalo to takovou pětiminutovou pantomimou, potom taková sedmiminutová a když jsem měl tři, tak jsem si troufl na větší veřejné vystoupení, začal jsem cestovat do zahraničí. Asi před rokem jsem právě ve spolupráci s Petrem Jankú jako tehdejší manažerem jednoho divadelního prostoru v Bratislavě měl premiéru celovečerního programu, který od té doby hrávám. Začal jsem se věnovat i studiu pantomimy, je to v podstatě obor s velkou historií a má i svoje teoretické zákonitosti a začínám uvažovat o tom, že bych se tím směrem ubíral dál, že začnu zakládat soubory.

Práce lektora na dílně je pro mě premiéra. Pedagogicky jsem sice působil v podstatě od té doby, kdy jsem skončil školu, pochopil jsem, že to člověka naplňuje, inspiruje, a zároveň si mohu ověřit jisté věci z vlastní praxe tím, co vidím na svých studentech. Učil jsem asi čtyři roky na základní umělecké škole Ludus v Bratislavě, potom v Banské Bystrici na uměleckém gymnáziu, kde založili dramatickou výchovu, kromě toho jsem měl při divadle svoje vlastní divadelní studio, kam chodilo asi 35 mládežníků. Potom v Bratislavě, když jsem začal dělat pantomimu, kterou jsem se vlastně sám učil, jsem se přestal věnovat pedagogické činnosti. Teď si opět troufám říci, že mohu zase začít učit.

Tahle dílna je vlastně můj první pokus, a podle reflexí studentů zatím dost podařený, neboť mám pocit a vidím to i na nich, že mě pochopili.

Docela mě to překvapilo, byl jsem připraven na nepoměrně méně kompetentní lidi, na lidi, které budu muset lámat, že se mi nepodaří přenést ani to podstatné, že pantomima je především o upřímném pocitu, o upřímném citění přes upřímnou představu. Tušil jsem, že ty informace mohu dát, ale netušil jsem, že přijedou takoví lidé, kteří budou schopni to absorbovat a tak intenzivně zpracovat. Ale projevíli se jako velmi citliví lidé a sami řekli, že se tímto způsobem práce uvolnili a otevřeli a že to i pro ně bylo neočekávané. Pracovali jsme především individuálně, podařilo se nám se dopracovat až k situacím párovým, dále jsme nešli. Ani to nebylo potřeba, protože už když člověk ovládá sám sebe a dokáže s někým komunikovat, je jen otázkou počtu, zda s jedním, se třemi či s pěti. Všem se podařilo vytvořit si svůj vlastní autorský příběh od nápadu přes scénář až po realizaci a

v některých případech jsme se dokonce dopracovali až k práci s hudbou, což je na týden opravdu hodně. To se normálně na vysoké škole učí zhruba celý semestr.

Otázkou je, zda budou frekventanti dále pokračovat. Mnohé to očividně inspirovalo, někteří si dokonce řekli, že si potvrdili, že ano, že to je pro ně správný směr dalšího vývoje v divadle. Někteří mi pak řekli, že se sice nevěnují aktivně divadlu, například mám frekventantku, která je spíše teoretička a chce být možná režisérkou, nechce hrát, ale měla potřebu se nějakým způsobem dozvědět o tom, co je nonverbální divadlo. Sama se tak fyzicky uvolnila, že pohyby, které předtím byly křečovitě, strnulě, velmi introvertní, velmi opatrné, se staly ladnými, širokými, plnými citu, plnými informace, která z ní srší – to je pro mě největší přínos.

K organizaci dílny – asi by bylo dobré vědět dopředu víc o frekventantech, možná by i oni o nás měli vědět víc, ale mám pocit, že pro mě jako pro lektora by bylo dobré, abych měl něco jako jejich profil, který by sami napsali – kdo jsou, co jsou, možná fotografie, protože to je také velmi podstatné, co mají za sebou a co očekávají od dílny. Uměl bych se pak trochu víc připravit. Vzhledem k tomu, že se snažím pracovat velmi individuálně, mohl bych z toho načerpat více informací. Já bych jim pak mohl poslat nějaké úlohy, dvě, tři, abychom mohli hned jak přijedou, na základě toho, jak zpracovali úlohy, i toho, co už o nich vím z jejich profilu, začít pracovat. Takto nám to trvalo asi o tři dny déle – o tři dny, které bychom mohli využít jinak.

Do dílny bych šel kdykoli znovu. Bohužel si myslím, že o ní není na slovenské straně takové povědomí, jaké by mělo být. Myslím si, že chybí zájem těch organizací, které jsou zodpovědné za to, aby právě takový zájem měly mít. Dokonce si myslím, že by mělo být téměř povinností našich zodpovědných organizací, aby podobnou dílnu vytvořily recipročně na Slovensku a aby se naše dvě kultury i na této úrovni začaly vzájemně doplňovat a obohacovat. Na Slovensku je velmi rozvinuté amatérské divadlo, ve kterém pracuje velmi mnoho mladých lidí, a nemají příležitost potkat se takto s českou kulturou, jako třeba tady v Šumperku. Bylo by to vhodné a potřebné.

Jozef Krasula

Po třidvaceti letech, co dělám divadlo amatérsky, už po tři roky dělám divadlo i profesionálně. Jsem ředitelem Městského divadla Bratislava, pravidelně spolupracuji i nadále s amatérskými divadly, především s mým domovským divadlem v Partizánském, kde děláme i studentské divadlo. Nyní se chystáme na novou inscenaci i s Divadelním združením. V Městském divadle jsem měl v červnu premiéru hry Pešo do neba. Kromě toho hostuji i v jiných divadlech. Nyní se připravuji na režii v divadle Aréna u Juraje Kukury, kde budu dělat Tři prasátka.

V Čechách jsem zatím pracoval ve Zlíně – a s uměleckým šéfem Miroslavem Plešákem jsme se dohodli, že na začátku příští sezóny, tedy někdy v září, říjnu bych tam měl dělat inscenaci o životě a díle Bohumila Hrabala. Znací dílny v Šumperku vědí, že to může mít souvislost s faktem, že jsem před dvěma lety právě zde Hrabala dělal a velmi se mi to zalíbilo. Již jsem ve Zlíně dělal inscenaci o Otovi Pavlovi, ta měla poměrně velký úspěch, dlouho se hrála, tak jsem jim nabídl, že bychom udělali něco jako pokračování, takový typ inscenace, který přes texty samotného autora vypovídá především o jeho životě.

Myslím si, že pro každého člověka – lektora, který vede divadelní dílnu jakéhokoli směru, je tato práce nesmírně inspirující, a mnozí z nás neskrývají, že si tu čas od času vyzkoušejí

NÁRODNÍ DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2005

I. základní údaje

Z pověření a finančního příspěví Ministerstva kultury pořádalo Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu ARTAMA Praha, Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. ve spolupráci s Divadlem Šumperk

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 12.–21. srpna 2005

II. třídy

Třída A – Paměť stromu

Jiří Lössl vedl dílnu pohybového divadla. Jeho třída se zabývala taneční improvizací propojenou s výtvarnými výstupy pod názvem Paměť stromu.

Třída B – Ujetá rodinka

Práce ve třídě pod vedením Juraje Benčíka se zabývala zejména prací s předmětem na jevišti a v dramatické akci. Byly vytvořeny dva příběhy, technicky každý jiný, dávající obrázek o spektru možností práce s objekty na jevišti.

Třída C – Než slunce zapadne, nezůstane jediné oko suché, pokladnice plná a ničí život jistý

Třidu C opět vedl šermíř a pedagog Petr Nůsek–Sacher. Tentokrát se rozhodl pro výuku boje šavlí a ve své dílně přeměnil své studenty na piráty. Opět nešlo pouze o šerm, ale o širší souvislosti divadelní práce spojené s výukou šermířské techniky.

Třída D – E Mezi divadlem a filmem

Spolupracující třídy D & E (Proč jsem tady a co chci – Mezi divadlem a filmem) byly pro Šumperk novinkou – přestože k jejich realizaci mělo původně dojít již před rokem. Věnovaly se filmovému herectví, výtvarné a organizační přípravě filmu včetně jeho realizace – to vše v šumperských exteriérech. Všichni účastníci se společně podíleli na dramaturgicko-produkční přípravě scénáře, a to již dlouho před konáním šumperské dílny. Na místě vznikl během týdne pozoruhodný krátký film s názvem Konkurs 05, který by jistě úspěšně konkuroval běžné produkci, která se pohybuje v soutěžích a předhlídkách filmových amatérů či studentů FAMU.

Třída F – Autorské divadlo

Třída se věnovala autorskému divadlu tentokrát bez použití literární či dramatické předlohy. Režisér Jozef Krasula vytvořil se svými frekventanty skvělé představení reflektující současný (ne vždy radostný) pohled na svět.

Třída G – Moderná rozprávka – Divadlo současného příběhu
Pod názvem Moderná rozprávka – Divadlo současného příběhu – prozkoumávali mladí herci a režiséři kruté a hororové stránky klasických pohádek s akcentem na jejich dramatickou výpověď a aktuálnost pro potenciálního diváka.

Třída H – Proces dramatizace do neverbální podoby se vším všudy

O jeden den později (z důvodu zaneprázdnění lektora jinými povinnostmi) začala pracovat třída H. Z široce pojaté dílny vzešel kvalitní výsledný tvar, příběh obrazů a lidí v nich.

III. účastníci

Lektoři:

Jiří Lössl, tanečník, performer, pedagog

Juraj Benčík, mim, herec a pedagog

Petr Nůsek, profesionální šermíř a divadelník

Ondřej Pavelka, herec, režisér a pedagog

Andrea Némethová, kostýmní výtvarnice a Peter Janků, výtvarník, hudebník

Jan Březina, kameraman a Daniel Čámský, hudebník a organizátor

Jozef Krasula, slovenský režisér

Patrik Lančarič, slovenským režisérem a pedagogem

Počet seminaristů 73

IV. doplňkový program

Koncert lektora dílny Petera Janků (slovenský folk) s názvem „Kamaráti a ja“

Rádio IVO – improvizované jevištní vysílání Život nedoceníš
Divadlo Motýlci a kozičky Brno – Klára Mazlová – Parníček + minikoncert souboru Ježíšovy tepláky

Představení tří forem pohybového divadla (Juraj Benčík, Jiří Lössl, Michal Hecht – všichni lektoři letošních dílen)

Filmová projekce spojená s přednáškou o filmovém herectví
Závěrečná prezentace jednotlivých tříd

V. články které vyšly

Šumperský divadelní slabikář – zpráva o dílně – AS 6/2005

Divadelní dílna 2005 v Šumperku ve fotoreportáži – Šumperský REJ/24. 8. 2005
Rozhovor a fotoreportáž z divadelního pohřbu Karla Tomase – Šumperský REJ/31. 8. 2005

Rozhovor z divadelního pohřbu Karla Tomase

Šumperk - Divadlo Šumperk zažilo v sobotu 20. 8. před půlnocí pohřeb velikána a dlouholetého organizátora Divadelní dílny v Šumperku Karla Tomase, který svou milovanou profesi opouští a hledá nové působiště i životní styl v Anglii. Zdánlivě neslučitelný příběh člověka z Prahy, který si ale naše město oblíbil a řadu let se sem pracovně i soukromě vracel.

Karel Tomas působil léta v NIPOSu - Národně informačním a poradenském středisku pro kulturu, které bylo v roce 1905 z podnětu tehdejší Národní rady ustanoveno pro sdružování umělců a spolků, aby organizovalo a koordinovalo jejich setkávání, dílčí činnost a později i studium a metodiku. V útvaru ARTAMA, zaměřeném na neprofesionální umělecké aktivity, Tomas řadu let organizoval semináře, divadelní dílny, přehlídky, festivaly a soutěže. Dnes se jeho život ubírá do Anglie, kde v této a podobné činnosti pro kulturu a mládež bude pokračovat. Určitě ho však uvidíme na příští Divadelní dílně, kterou si podle svých slov nenechá ujít.

Divadelní dílna se nekoná poprvé. Kolikátý jste uspořádali letos ročník? Kolikátá je to vaše dílna, na níž se autorsky podílíte?

Karel Tomas: „Moje jedenáctá, celkově šestnáctá, když to vezmu z se dvěma dílnami, které byly před rokem 89 v Brně. Od roku 95 pak každý rok v Šumperku.“

Pracujete s mladými lidmi, jak jste se ale k této práci dostal?

Karel Tomas: „Tím že pracuji, dříve se tomu říkalo metodik, dnes je to samostatný odborný pracovník kultury a umění a mám na starosti mladé netradiční amatérské divadlo. Není to přesně vymezeno, nemá přesné okraje, takže děláme přehlídky Šrámkův Písek, to je přehlídka víkendová a není čas dělat dílny. Proto v 80. letech, kdy byl Písek jako bienále, vznikla Dílna Šrámkova v Písku, což byla tady ta dílna. Prošla sice během let různými jmény, ale je to pořád ta samá Dílna se svým původním charakterem.“

Dílna se sice v Šumperku koná již více let, do podvědomí místních se však nedostala. Co je tedy jejím smyslem?

Karel Tomas: „Podstatou Dílny je, aby skupinka mladých lidí, většinou divadelníků, pra-

covala týden s osobností nebo kolem osobnosti, která je buď profesionálem přímo v divadle, nebo v některém příbuzném oboru a která je ochotna s nimi tvořit, vytvářet a předávat zkušenosti, ale i korigovat práci tak, že na závěr něco vznikne společnou prací. Není to takové to klasické učení ve smyslu učitel a žák, i když to v některé fázi práce i tak vypadá, ale jde o hledání společné energie, společného jazyka a o to, aby z toho nakonec něco bylo.“

Které osobnosti se na dílně během let podílely?

Karel Tomas: „Osobnosti, které jsou zde letos, představovat ani nemusím, jejich jména to poví za ně. Dvakrát tady také byla Jano Koubková, slovenský režisér Silvester Lavríka, který dostal cenu Alfréda Radoka i Josef Brůček, výtvarník a sochař. Z období před mým působením zde byla i žurnalistická třída vedená Alexem Keonigsmarkem.“

Jací lidé mají o dílnu zájem? Setkáváte se i s profesionály, kteří k vám přijdou podívat se na nové tvůrčí modely?

Karel Tomas: „Většinou to jsou amatérští divadelníci, z devadesáti procent, ale objeví se i člověk z příbuzného oboru, který sám nedělá divadlo, ale třeba jiný obor umění – tanec nebo dabing a divadlo dělají jen okrajově, protože je to zajímavé. Když je zde šermířská škola, přijdou lidé, kteří šerm dělají, a zajímavá je, co nového se mohou naučit. A většinou k tomu přičichnout a pak se už vrací rok co rok.“

Sledujete osud mladých lidí, kteří se v dílně během let mihnou? Najde se i nějaká zářná osobnost, která se později uplatní jako profesionál?

Karel Tomas: „Několik lidí přešlo k profesionálnímu divadlu. Před deseti lety tady byla taková hradecká líheň z Hradce Králové. Já bych ta jména nerad říkal, protože v každém ročníku je vždy pár lidí, kteří jsou přijati na DAMU nebo JAMU. Letos tu máme hned čtyři přijaté, na režii, alternativu a na herectví. Většina z nich pak přijede, i když to už jsou konzervatoristé. Někteří sem jezdí i několik let.“

Jak jste tedy pojali letošní dílnu? Je těžké zorganizovat lektory?

Karel Tomas: „Letos vzniklo osm dílen. Jejich zaměření je rozdílné a vždy je třeba určitěho kompromisu mezi tím, vypadá to vulgárně, když to takto řeknu, ale jaké lek-

tory seženeme. Ale není to tak přesné, někteří jsou vybíráni programově, ne vždy se však všichni sejdou. Pak společně s lektory hledáme, o čem by dílna měla být ve smyslu, co je zajímavé a co vlastně zároveň lidem chybí. Samozřejmě, že lektor nemůže dělat něco, co ho samo nerajcuje, ale stejně tak nemůžeme chystat jen to, o co není už dnes zájem.“

Letos se svou prací končíte, proč?

Karel Tomas: „Stěhuji se do Anglie. Manželka tam má práci a já ji budu následovat.“

Nebude vám práce pro divadlo chybět? Vydržíte to vůbec?

Karel Tomas: „Samozřejmě že bude, ale půl roku nehodlám nic dělat, jen udržovat teplo rodinného krbu. Ale oslovila mě již tamní pobočka amatérského divadla a spolupráce se jistě časem vyvine. Prozatím pro ně budu dělat, i když to bych mohl i odsud, internetové stránky evropského divadla. Příští rok se ale v Šumperku rozhodně uvidíme, Dílnu si nenechám ujít.“

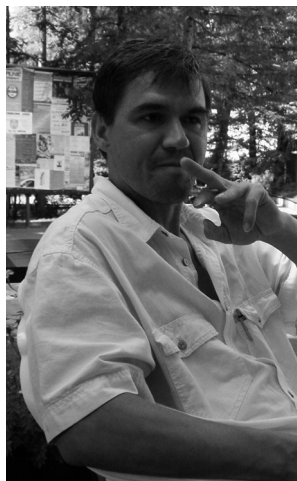
Karel Tomas byl po závěrečných ukázkách svými mladými "studenty" požádán, aby přinesl závěrečnou řeč. Vzal to způsobem svým vlastním a přečetl svůj nekrolog. Netušil ovšem, co bude vzápětí následovat. Opona šla nahoru a překvapeného Tomase uložili jeho "žáci" do dřevěné rakve, u níž drželi čestnou stráž členové pirátského oddílu. Pohřebního slova se ujal Ondřej Pavelka a nezapřel v sobě herce. Na jevišti nechyběla ani "vdova" Alena Crhová, dlouholetá Tomasova kolegyně.

Dramatičnosti celé akce dodávaly plačky a dívky v tradičním kostýmku králička Playboje, které s cedulkami nabádaly diváky, kdy mají pronést ono správně procítěné "OHOO" nebo "BRAVO".

Rakev byla silnými muži vynesena z jeviště a putovala do přichystaného auta, které Tomase odvezlo na poslední odpočinek při jeho cestě do Anglie.

Rozloučení před divadlem přihlíželo na osmdesát přítomných aktérů Divadelní dílny, kteří se po slavnostní salvě vydali v průvodu se svíčkami za rakví svého "učitele", aby uctili jeho tichý odchod.

31. srpna 2005, 19:12, Šumperský REJ, Stanislava Marešová

NÁRODNÍ SETKÁNÍ MLADÉHO DIVADLA 2006

Setkání mladých amatérských divadelníků (S.M.A.D.)

I. základní údaje

Z pověření a finančního příspěví Ministerstva kultury a MeÚ Šumperk pořádala Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. za odborné garance NIPOS-ARTAMA Praha ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MěÚ v Šumperku.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 11.–20. srpna 2006

II. třídy

Třída A – V korunách stromů

Třída se věnovala základům kontaktní improvizace - budování vztahů k prostoru, k partnerovi, k prostředí. Práci s vlastním tělem, časem, gravitací - budování příběhu.

Třída B – Řekni mi

Třída B byla určena lidem se zájmem o hereckou práci. Důraz dle byl kladen na autentický herecký projev, hledání vlastních minipříběhů a jejich sdělení minimálními prostředky v rámci prezentace.

Třída C - Boj na život a na smrt v šumperském cirku...

Dílna se celý týden věnovala zašlé slávě gladiátorských her. Seminaristé byli seznámeni nejen s teorií (literatura, DVD atd.) ale i praktickému výcviku v boji se sicou, trojzubcem, sítí, mečem a se základy akrobacie.

Třída E - Pouličné divadlo alebo... Ako možno zahrať Shakespeara za pol hodiny

Práce ve třídě byla založená na práci s textem Shakespearovy tragédie „Othello“. Hledáním a zpracováním základních prvků příběhu dospěla třída pod vedením lektora k inscenaci, kterou třída předvedla nejen v sobotním závěrečném večeru, ale i v ulicích města v odpoledním představení.

Třída G - Překvapení

Lektor třídy G připravil pro své seminaristy jako výchozí bod k inscenaci písničky skupiny MUSE - Butterflies and Hurricanes. Hlavním tématem třídy se stal tzv. Motýlí efekt, kdy účastníci spolu s lektorem hledali formu a prostředky jak srozumitelně sdělit divadelními prostředky cestu od mávnutí motýlího křídla na jedné straně země, až k hurikánu na opačném konci naší planety.

III. účastníci

Lektoři:

Jiří Lössl, tanečník, performer, pedagog

Ján Šimko, slovenský režisér a teatrolog

Petr Nůsek, profesionální šermíř a divadelník

Jakub Nvota, slovenská režisér

Patrik Lančarič, slovenským režisérem a pedagogem

Počet seminaristů 61

IV. doplňkový program

Divadelné združenie Partizánske, Slovensko - Charms / Krasula: Spomienky budúceho starca

Odevšad a Michal Hecht - Večer pantomimy

Společné lehce sportovní odpoledne (povinné pro všechny třídy), večerní exhibice všech lektorů, promítání filmu Konkurs 05 (loňská dílna O. Pavelky)

Divadlo TotO Praha - N. V. Gogol / H. Jůzlová: Vij

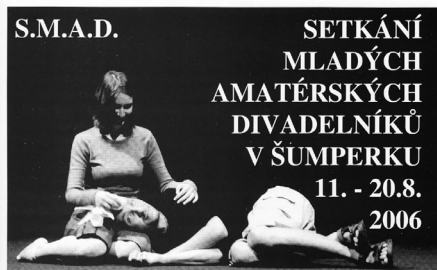
Závěrečné ukázky z dílen

V. články které vyšly

S.M.A.D. - Setkání mladých amatérských divadelníků – Šumperk 2006 – AS 5/2006

45 AMATÉRSKÁ SCÉNA 5/2006

KDY, KDE, KDO, CO, O ČEM, JAK / BYLO

Nasedám do vlaku na Hlavním nádraží v Praze - cílová zastávka Šumperk. Vlak se pomalu rozjíždí a já přemýšlím, po kolikáté už... PO DESÁTÉ! Aklimatizace - nádech, výdech - ano, všechno je v pořádku, nic se nezměnilo.

Prezence - ŠOK - nepoznávám ani jednu tvář. Sami mladší. Pak mi dojde, že stačí osvětlit Šumperáci dojdí vždy až na poslední chvíli.

Úvodní schůzka - Uf, nemýlila jsem se, všichni jsme tu a je tu i KAREL! (Tomas). Máme za sebou první kontakt se svými lektory a teď už záleží na nás, jak ten společný týden plný divadla, tvořivosti, setkávání se a legrace prožijeme.

„Dílně v Šumperku si velmi vzácnou příležitostí deset dní nerušíme“

Pohled do šumperské dílny A - V korunách stromů, vedení Jitřin Lössl. Archivní foto.

SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ V ŠUMPERKU 11. - 20.8. 2006

tvorit a riskovat úplně všem. (Ján Šimko, lektor třídy B.)

Letos bylo na Šumperku k výběru pět dílen a rozhodnout se pro jednu z nich bylo asi to nejtěžší. Noví lektori lákají už jenom tím, že jsou v Šumperku poprvé a vy máte možnost poznat další osobnosti a způsob jejich práce. A ti, u kterých jste jako frekvenciant už jednou nebo i vícekrát v minulosti zakotvili, vždy přinesou něco nového. A tak jednoduše, at se přihlásíte do jakékoli dílny, nemůžete udělat chybu.

DÍLNA A - V KORUNÁCH STROMŮ

Lektor: Jiří Lössl, tanečník, performer, pedagog.

Do dílny A se letos přihlásilo snad nejvíce nováčků. Společně pracovali

sedmnáct účastníků. Během týdne je bylo možné potkat v tělocvičně SZŠ v Šumperku, anebo jak už název dílny napovídá - v korunách stromů a to do slova. Dílna A v těchto místech komunikovala pohybem, sdílela a souzněla s prostorem, kontaktovala se, přenášela pohybem energii. Účastníci se učili jak zacházet se svými těly a také s těly svých spoleseminaristů. Všichni (Jiříka nevyjímaje) se vyznačovali neustálým úsměvem, pozitivní energií a klidem, který z nich všech vyzařoval na první pohled. Jak by také ne, když jim lektor jako součást dílny četl pohádky. Jejich sobotní pohybové vystoupení situované v atriu Šumperského divadla se prolínalo s fotografiemi a výtvarnými díly vytvo-

Dílna E: Tři Pouliční divadlo aneb Jak lze zabít Shakespeara za půl hodiny byla vlna, v ulicích Šumperka i na scéně divadla. Důležitá to byla snímek i záběr v sítnu čínských. Foto: Alena Chrástová.

fenými během týdne. To vše doplňovala živá hudba.

OČIMA SEMINARISTŮ

Lösslovo desatero aneb Neustále zlobí a je na to hrdý

1. Poskádějí si kosti - máš jich v těle došti.
2. Klad otázky na tělo - vždy ti rádo odpoví.
3. Dostať seminaristy do krkurokópán-vokýcelomných poloh - jejich tělo to rozhodí.
4. Čti seminaristům alespoň 3 pohádky denně - budou ti věrně a pozorně naslouchat.
5. Vždy buď mravním příkladem svým seminaristům - potěbuješ to!
6. Vzpomeň si na všechna jména svých žáků - oni si tvé také pamatují.
7. Dodržuj čistotu a pořádek na pracovišti.
8. Všechno si řádně zdokumentuj.
9. Šíř a propaguj novou halucinogen Lösslin.
10. Mluj Oskeřou, lašduňo to nápoj pálený z jeteřabí.

BYLO / KDY, KDE, KDO, CO, O ČEM, JAK

DÍLNA B - ŘEKNI MI

Lektor: Ján Šimko, režisér, dramaturg, spoznávalad divadla M.U.T.
Dílna B se zabývala autorskou tvorbou a hledáním minimálního prahu herecvi. Podle slov Jánka se ve skupině setili velmi zajímavé typy, které byly ochotné dodat jako materiál pro vytvoření divadelního díla své vlastní autorské zátěží. A tak následovaly hodiny a hodiny rozhovorů o vzájemném zpodobnění, aby se posílalo co nejvíce textového materiálu. Během se stalo jakosi nerozlučnou jednotkou, plnou smíchu a veselí. Nebylo je vidět jinak než spolu. Jejich ztvárnění divadelní voze v pracovním názvem Trčelák divákům nabídl autentický zážitek, v průběhu kterého se hercova přítomnost na scéně pohybovala mezi bytím v roli a mimo roli, a to vše v netradičním prostředí atrií, vytvořeném za zavřené opony Šumperského divadla.

OČIMA SEMINARISTŮ

Náš lektor Ján je laskavá autorita a má nás všechny rád. Při práci občas juká, ale v podstatě se nás nechce dotýkat.
Náš lektor Ján nemá žádné zvláštnosti. Neopouští se s obvyklými šampóny, vyhledává i jiné druhy hub. Včera se nám trochu ohlížel.
Frekvenc v dílně o nás, aby se Ján z otravy jen tak nedostal.

DÍLNA C - BOJ NA ŽIVOT A NA SMRT

Lektor: Petr Nášek, kermi, divadelník.

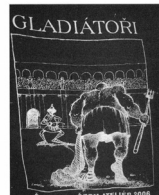
Dílna C letos s nejmenším počtem (nejméně) účastníků, ale o to s větším nasazením, měla zřetelně hlavní ústřední téma - v klavírní intenzitě a v příslušné zátěži SZŠ. Během došti tvrdého tréninku (bez kterého se žádný divadelník neobejde) nás došli všemožnými herními, maskami a zbraněmi, v našich končinách naprosto neznámými. Na závěrečné exhibici se kochali lezy roztřepit v kravčírné bojovnice a muži se zdálo být přínemějším ze žuly. Jestli bylo pro tuto dílnu něco typického, tak to neuvěřitelná soustředěnost, disciplína a respekt k Petrovi a k jeho pravé ruce Radkovi.

OČIMA SEMINARISTŮ

Lanista PETRIUS Sacrus Nuskus (Petr). Popis: výrazné laleče, lumenit, japonský škes, sobotní čen trčko, grandiozní úsměv. Charakteristické rysy: nejkravčírnější, nejmenštější (či nejmenší), nejkravčírnější, nejkravčírnější (sest), inspirující, motivující, rozdávací. Také tichý, skromý, nená-

ročný, nenápadný, pokorný, dochvilný apod.

Při rozhovoru se vyvaruje těch to chyb: T. Petre máš jmen... / P. 10 klíčů! / T. Ale já jsem jen... / P. 20! / T. Když já přebírá... / P. 30! / T. To není fer! / P. 40! / T. Vždy jich volá nozd! / P. 50! / H. Terezo neodmlovte! / P. Tak ty si dáš s tím!

Šumperští grafici dělníci seminárního týždne: Ján Šimko a Ján Šimko. Foto: Alena Chrástová.

DÍLNA E - POULIČNÍ DIVADLO

Lektor: Jakub Novák, režisér, autor, vedoucí souboru Tiliad divadla.

Tim učilým Shakespearem se stal pro dílnu Othello. Nic nevedlo, že Desdemona byla v pletuře. Pro přítomné gontemany, Jakuba nevyjímaje, to nebyl žádný problém. V dílně bylo možno pozorovat dva hlavní proudy - pražský (část členů improvizací) a ročník (mimo DS soubor z Rosic u Brna), ale ani to nemohlo ohrozit zájmy přítek. Jakub měl všem svým svěřencům příkladem a s lástí se vrhal do jakýchkoli přírůdků šumperských aktivit, které nikdy nemají k pozici dílny divadla. A tak bylo řečeno vzhledem k Petrovi a k jeho pravé ruce Radkovi.

OČIMA SEMINARISTŮ

Je autorita Kiera Umi Ravi / Náci! Všechno Othello Tagadkovi A Směl! Jakub Novák je dobrý režisér, který kdyby se mohl rozkrájet, byl by souborem skvělých herců.

AMATÉRSKÁ SCÉNA 5/2006 46

DÍLNA G - PŘEKVAPENÍ

Lektor: Patrik Lančarič, režisér, pedagog.

Jako materiál pro budování představitelů dílny G Patrik přivezl svým frekvenciantům písničku skupiny MUSE - Butterflies and Hurricanes. A zadal? Možný efekt. Druzdí účastníci spolu s lektorem hledali formu a prostředky jak zromantizovat učili čemu od mluvnice mořského křídla na jedné straně země, až k burkám na opačném konci naší planety. Gčičky byly depeť vidět jak i mimo dílnu kdekoli pohromadě sedí a diskutují, ujaňují si názory, poburkují si text výše zmíněné písničky a používají její technické problémy související s prezentací. Pečlivá příprava se vyplnila a sobotu večer neopodmíní diváci přijemně behat nerat po zádech.

OČIMA SEMINARISTŮ

Jak Patrik posune? Děkavilý, nenápadný, měnivý, vždy neupravený, hladce obalen, chabí gestikulace, abstinenc, nekravčírný. Kde Patrik nepokládá? Na romantické procházce v přírodě, o ohnisku, při ranní rozcvičce, ve špatné náladě, roat na botě.

Kde Patrik pokládá? V Dákové. Co si o něm myslíme? Je nymfomant, že to je jasná doba člověk. On je taký energický. Pohoda, klid, tačká. Telefonní číslo roznášá na potkání, číslo hot byt.

Kromě celodenní práce v dílně doprovázel akci ukázkou divadelních představení, projekce a další program.

S.M.Ä.D.

č. 3

NOTORICKY
ZÁVISLÝ
MIMOVOLNÝ
TROUČENÍK
Z DÍLNÝ DÍLNÝ

Skončilo to pohřbem? - NE!

Namísto Húúúvodníku:

Dostalo se mi té či, abych jako zno-

vrozený, resp. znovu materializovaný

duch po roce oslovil vád tímto

projevem.

A ještě navíc to mám napast!

Co mám probíhat pořídně říkat?

I došlo svého nematologického

životu (pozn. pro nové účastníky -

oni jsem byl pohřben jsem se

pohyboval mezi jinými duchy

a duchovními převážně v zemi

britské - a sledoval dění očima

důlů nezúčastněného pozorovatele.

Co vám mám povídat - řečeno

stovky slavného Gala Obelise,

„Ti Británi jsou blázni“

Navic jsem při pohledu na typické Britky

bylytelně zatoužil

vstoupit trochu zastavky

k mámu do každodenního života, jinak bych se asi zbláznil

- a tak jsem tedy

Proč jste tedy vy, asi

nebyly nejší sami. Co

se s vámi za tyden

stane, je ve hvězdách.

Co se stane se mnou, je

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

opět se vplížím do

do londýnských mříží či na čarodějnické

vyšky Valdeus.

Vlastně si nemohu stěžovat - svého

ducha na Británii jsem každý den, tak

je s kým komunikovat.

Ale moc velká sranda s nimi není - na

divadlo už skoro zapoměli a na strážní

věšinou kašlou.

Takže vám, kráslu Imetoli řek, přejí,

abyste se všichni stali dobrými duchy

divadla, abyste vyhnali černé silny nevol-

ností a nezářmy, abyste prošli třech om

dní materiálně a naprosto a aby ve vás

dlouho dozníval duch vašeho lektora

i vašich spoleseminaristů

Váš ghoul Charlie

GUTH JARKOVSKY PRO ŠUMPERK

Rozvíte patro pro jak ty slušné (nové) účastníky,

tak zejména pro (staré) harcovníky SMAD Šumperk

1. Tvůj lektor

Pamatuj - tvůj lektor má vždy pravdu!

Je to tvůj věd, tvůj Velký Učitel, tvůj „možná“ kamarád, tak si ho veď.

Časťte ho, hýbej, vzbuď mu přátelství, ale nepodpínej ho (když to někdo vyřídí)!

2. Noční režim

Pokud jsi do hospody, dávaj si pozor na své věci.

Slušně zřev!

Vždy zapíň to, co jsi zkonsumoval/a!

Je-li ti méně než 15 let, máš večerku tak, jak řekne Ki

Je-li ti méně než 16 let, máš večerku ve 24.00 (mimo pr)

Je-li ti méně než 17 let, máš večerku ve 24.00 (mimo int)

Je-li ti méně než 18 let, máš večerku ve 00.00 (mimo int - výjimky používá A + K + Ki

- o podpořím viz kapitolu „Tvůj lektor“)

Je-li ti 18 a více, máš sice večerku kdy chceš, ale int se zavazí v 01.00 a pan

Štěpánek má záhod sešití ošedý, tak buď obzvlášť opatrný a chvej! alespoň ve skupině.

Pro všechny platí, že bude ráno nastoupen světlí a v takové formě, aby

byl přínosem lektoru, spoleseminaristů i sobě. Kdo nastoupí bez věže,

bude podobem právu útřepnu.

3. Interní je tvůj domov

Dávaj si pozor na své věci.

Slušně zřev!

Když bude mžko, přezovuje se!

Tam, kde bydlíš udržuj pořádek!

Dávaj si pozor na své věci.

Kuchynka slouží všem - vždy ukiď a umyj nádobí (tedy nepřeví um, pak až ukiď)!

I sprchy slouží všem - Ukiďova!

Pokud se ti nechce spát, zvířet, povídej si, ale nenůž ostatní!

Kouřit je povoleno na balkoně a před budovou - vždy po sobě ukiď vagly!

4. Divadlo je tvůj (svato)zástěnký kultury

Dávaj si pozor na své věci.

Slušně zřev!

Ukiďova si, že v divadle se chovajíme

jinak než doma.

Ghoul se učebně k technikům,

učišdám, vřetmým, panu Aleně

a panu ředeli, přip. i dalším osobám,

oni jsou to DOMA!!!

Tam, kde pracuješ, udržuj pořádek!

V divadelním sále nedávaj nohy na sedadla!!!

Kouřit je povoleno jen v kuliáně, před

budovou a na střeše - vždy po sobě ukiď vagly!

5. Máš problém? Svěř se - A + K + Ki pomů!

Své zdravotní otázký, psychické či jiné

problémy či jakékoli jiný zálež naž

obvyklé okamžikě nahlas organizátorům!

Pamatuj, že každý problém, škoda,

kravčírně se dá řešit, pokud se neřeší!

Alena - 604 569 781

Karel - 603 480 111

Dáša - 600 900 000

Argon - 600 000 001

NAVŠTIVUJTE

Prezentovat - podnět nářev pro

účastníky dílny, a to nejen toho, kdo

se účastní prezentování.

Lektor - to je to prase, ke kterému

je se hádat. Učitel i účastník, šes

eminenta i Caligula mají právo.

Nemá nic společného s školám.

SMAD - mečovník

SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ – DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2007

I. základní údaje

Z pověření a finančního příspěví Ministerstva kultury a MěÚ Šumperk pořádala Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. za odborné garance NIPOS-ARTAMA Praha ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MěÚ v Šumperku.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 17.–26. srpna 2007

II. třídy

A – Pod jednou střechou a pěkně od podlahy

Třída se věnovala klasickému dramatickému herectví, práci s textem, se svým tělem a myšlením. Jako materiál si vybrala dialogy ze hry Višňový sad Antona Pavloviče Čechova. V závěrečném vystoupení, které bylo kladně hodnoceno všemi účastníky, propojila toto klasické herectví s herectvím nahladu, s audiovizuálními prostředky i s náhledem do vlastního procesu práce v dílně a pokusila se i o vedenou improvizaci nad pevným textem.

B – Pouliční /skryté/ divadlo

Třída studovala a vytvářela věrohodné a realistické životní situace, inscenované na ulici tak, že v divácích vznikl dojem, že jde o skutečnost. Balancovala na pomezí hry a reality, tím otvírala nové pohledy na veškeré dění kolem nás, dávala možnost úvahám, co je skutečné a co inscenované v našem každodenním životě. Do těchto situací vkládala inscenované, téměř až stylizované prvky, které byly pro kolemjdoucí diváky překvapením. Nejvíce ze všech tříd propojila svoji práci s šumperským prostředím, upozorňovala na skutečnosti, kterých si každodenní kolemjdoucí, šumperská veřejnost už odvykla všimnout, které se staly v rámci každodenního stereotypu neviditelnými.

F – DIVADLO jako poezie, POEZIE jako divadlo

Třída pracovala na autorském představení inspirovaném poezií J. H. Krchovského. Zabývala se všemi stránkami tvorby autorské inscenace. Již v procesu výběru se účastníci seznámili s celým dílem Krchovského a jeho možnými výklady, vyzkoušeli si, jak lze jednotlivé básnické drobnosti interpretovat a jak vzniklý názor přetavit do kompletní inscenace, která prvky textu rozšíří o další stránky jevištního projevu.

G – HUDEBNÍ DIVADLO...? DIVADLO HUDBY...?

Základními vyjadřovacími prostředky této třídy byly hudba, zpěv, tón, zvuk a rytmus... Formou trampského muzikálu se účastníci této třídy vyjadřovali k současným tématům (vztah

člověka k přírodě, k lidem kolem sebe i k bytosti, která dříme v člověku uvnitř). Práce dokázala strhnout zpočátku velmi nesusoudnou směs lidí a nástrojů, různé stupně dovedností a životních zkušeností k úžasnému výkonu, který diváky v závěrečné ukázce zcela pohltil.

H – DIVADELNÍ DÍLNA NEVERBÁLNO

Účastníci dílny se celý týden věnovali základům klasické i moderní pantomimy a akrobacie, poznávali svoje tělo, jeho možnosti i schopnosti. Fyzicky náročný trénink kombinovali se scénickými prvky, tedy hledání významu, celku, působení ve vztahu k divákovi. Jednotlivé prvky nakonec stmelili do představení, které mělo charakter komplexního vystoupení, kde každý měl své místo.

III. účastníci

Lektoři:

Luboš Veselý, herec a pedagog

Juraj Benčík, slovenský herec, mim a publicista

Jozef Krasula, slovenský režisér

Patrik Lančarič, slovenský divadelní a filmový režisér

Michal Hecht, mim a pedagog, Praha

Počet seminaristů 72

IV. doplňkový program

Součástí běhu dílny byly i doprovodné programy:

Tulavé divadlo – Jakub Nvota: Hamlet

Improizační liga, Praha – Improizační zápas

Divadelní soubor E. Krumpáče, Rosice u Brna – Zlatý kolovrat

Promítání filmu DVD (Rozhovor s nepriateľom: režie Patrik Lančarič) a ukázek z minulých ročníků

Divadlo „Šest pé“ pri DZ Partizánske: Hra na ocina a ma-minu

Závěrečné ukázky z dílen

V. články které vyšly

Šumperské názvosloví – AS 5/2007

Rozhovor a fotoreportáž z divadelního pohřbu Karla Tomase – Šumperský REJ/31. 8. 2005

Mladí divadelníci ukryli císaře Josefa II. – Šumperský a jese-nický deník/27.8.2007

Karel vše vidl

TVÁŘ ŠUMPERKA

K: Michale, odpovíš mi na pár otázek?
M: Jo, ale jediné, když mi vlezáš na záda.
K: Dobře (následuje krkolomný výstup). Tak kdy jsi byl poprvé na Šumperku?
M: Jako frekventant. Ale musíš držet rovnováhu (viz obrázek). V roce 87, u tehdy ještě nedostudovaného Ondřeje Pavelského. Jako lektor asi od roku 97.
K: (vratce) Proč se k tobě lidi hlásí?
M: Protože chtějí dělat pohyby... Teda doufám. Ty se teď ale nehebej. Uvolni se – a ty kolena!
K: A co tě na těch dílnách baví?
M: Nejvíce asi ten vývoj, protože je to jiný. Jiný lidi, jiná energie. Čerpám z lidí zase nové nápady (No, ještě, že to pláznáš, upří! - pozn. red.)
K: A co třeba použít akrobacie v praxi?
M: Ale nevíš se. To jsem si v Albertu kougli basu pív, a protože tam mají malý košíky, do kterých se basa nevejde, tak jsem ji měl takhle postavenou našímko a ona tam tak nějak vratce stála, ta basa, a já ten vozík tlačil po parkovišti a přední kolečka se zapíchla do nějakého rigolu a vozík začal přepadávat. Viděl jsem, že se během pár vteřin celá basa vysepse, tak jsem skočil skok plovmo, uchopil basu za letu, dopadl jsem na ni a udeřil přes ni přemet – a rozbil jsem jen jedno pivo. A sklidl jsem i potlesk vietnamských stánkařů.
K: Co bys ty sám chtěl o sobě vědět?
M: Já? Nic.
K: (už velmi vratce) A nějakou pikantérii nemáš?
M: Těch by bylo... Nevím, kterou bych vytáhl dřív. A taky už cítím ramena.
K: Jo, promiň (slézá). A děkuju. Co budeš dělat teď?
M: No nejdrív si pořádně namasiruji ramena. Pak uvidíme...

Redakční dementi
 Redakce se omlouvá za mylnou informaci o nemoci zvané hechtitida. Popravili jsme pouze hechtitidu typu ABC, která byla dosud hojně rozšířená. Na Šumperku se však jeví nový typ, a to hechtitida typu H, která není tak agresivní a projevuje se pouze opletováním vzájemných dotyků. Přestože o tom, že výše zmíněné symptomy byly zařazeny k hechtitidě, netušil ani sám MH, omlouváme se všem, kdo (ne)byli (ne)vědomky nakaženi.

Další oprava směřuje k vysvětlení terminu „kapna“. Jistě KT veřejně tvrdí (a znelo to i převedlivě), že jde o synonymum k „sytku“ či „zypce“, tedy onomu vaku, do kterého se dává peň, že aby byla peřina. Konzultaci s Ústavem pro jazyk český jsme zjistili, že došlo ke krutému omylu, a kapna je vlastním slovem, který se na tento vak navázal. A to pouze proslavem na peřinu, nikoli na polštář. Omlouváme se.

Kupujte Poskytlo! koupitový chléme, mají ho naproti v petádně.

KAŽDOU NOC UŽ S NÁMI ŘÁDU LET NA INTERNÁTĚ TRÁVÍ PANI ZDENEK ŠTĚPÁNEK. JAK SE MU S NÁMI ŽUJE? JAKÝ MÁ VZTAH K DIVADLU? A PROČ JE TAKOVÝ USMĚVAVÝ?

Dílnu mám rád. Těším se na to celý rok. Protože přijedou známí lidi, tak usměvavý, jako jsem já. Přijemný, někteří už tady byli kolik let, jako třeba Vojta, nebo vy... Vlastně to už je taková rodina, dš se říká. Ani nepotřebuju spít do zásochy. Měně stačí tak dvě tři hodinky, nebo chvilka u televize, ale vnímám i okolí, takže se to dá vydržet. Dřív jsme tady měli děčka z Roztanečné ulice, ale byly problémy s placením. A před vámi ještě nějaké baseballisty z Izraele – to už teda nikdy!

Divadlo jsem hrál jediné na škole, teda na základce. Paní družinářka mě k tomu dovedla – hráli jsme nějakého Rumcajse. Pak už jsem byl starší, tak jsem dělal osvětlovače, zavíral a otvíral oponu... Vidím hodně divadel se školou – ale v dopoledních hodinách, večer mi to moc nevychází. Něco se mi líbí, něco ne. Jednou to bylo takový hodně uřvaný... Kat a blázen, to se mně teda nelíbilo, ale zas zákytním se to líbilo... Nevím. A proč se usmívám? Já ani nevím. To je asi v povaze. Mám čtyři děti, manželku, malé hospodářství, všechno mi dělá radost. A životní heslo? Nedělejte druhým to, co nechcete, aby ti dělali oni. Mám snahu lidem pomáhat. Všem. No a moje děčka to asi zdědily po mně. A já to mám po svým dědovi – ten mě vlastně s batůčkou vychovával. Nepřiju, nekouřím – už pětadvacet let. Co jsem poznal manželku – ze dne na den. Dřív nebyl důvod, pro koho to udělat. Motivaci člověk musí mít.

ŠUMPERSKÝ A JESENICKÝ deník.cz

Mladí divadelníci ukryli císaře Josefa II.

ŠUMPERK - Pod vrstvou zelené montážní pěny zmizela na dva dny socha císaře Josefa II. na Hlavní třídě v Šumperku. Nikdo z kolemjdoucích netušil, že skupina dívek balících sochu patří k prázdninové Divadelní dílně v Šumperku a že celé dění je vlastně součástí pouličního skrytého divadla, které s účastníky jednoho ze seminářů zkoumá slovenský mim Juraj Benčík.

Ten také akci zpovzdálí natáčel videokamerou, aby

výsledek mohl předvést na závěrečném představení všech tříd dílny. Kdo z kolemjdoucích se zeptal, dostal vysvětlení, že anglická sochařka si tady připravuje formu pro nový odlitek. „Tak se nám Josef změnil ve vodníka,“ konstatoval jeden z tazatelů a vyfotil si dílo mobilem.

„Naším cílem je vzbudit zájem lidí a překonat vztou lhostejnost. Prostředkem je socha, kterou už většina lidí přestala vnímat. Zajímalo nás také, jak budou lidé na náš zásah reagovat,“ řekl Juraj Benčík, když z blízké uličky sledoval akci studentů. Mohl být spokojen, protože někdo dokonce přivolal městskou policii a oznámil, že kdosi balí sochu do fólie a plpá na ni jakousi hmotu. V sobotu pak dívky uspořádaly u zakrytého Josefa anketu. Ptaly se lidí, zda vědí, kdo na podstavci stojí a co vykonal. Jen necelá pětina dotázaných věděla, o jakou osobnost jde. Ostatní hádali, že je to císař Franz Josef, nějaký císař, Schiller, Masaryk, nebo dokonce Napoleon. Jen deset procent lidí vědělo, že součástí plastiky je klobouk, téměř nikdo nevěděl nic o její historii a o tom, jak se do Šumperka dostala.

„Pouze jediný člověk nám řekl, že socha mocnáře by tu stát neměla, že máme dost jiných osobností, které by si tuto poctu zasloužily,“ řekl Benčík.

Týdenní setkání mladých amatérských divadelníků z Česka i Slovenska se koná v Šumperku každý rok. Letos mělo pět tříd věnovaných herecké práci s klasickým textem, divadlu poezie, hudebnímu divadlu, skrytému divadlu a pantomimě. Do Šumperka se sjelo sedmdesát seminaristů, úlohy lektorů se ujal přední osobnosti českého a slovenského divadla.

„Prostory v divadle, na internátu, v parcích i dalších exteriérech města jsme nadšení. Šumperk je malebné město a už dlouho je i jedním z našich spoluherců,“ řekla jedna z organizátorek akce Alena Chrová.

Autor: Stanislava Rybíčková
 Šumpeřský a jesenický deník
 27.8.2007

SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ – DIVADELNÍ DÍLNA ŠUMPERK 2008

I. základní údaje

Z pověření a finančního příspěví Ministerstva kultury a MěÚ Šumperk pořádala Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. za odborné garance NIPOS-ARTAMA Praha ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MěÚ v Šumperku.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 15.–24. srpna 2008

II. třídy

A – Jako Shakespearovi řemeslníci ze snu noci
Dramaturgicko – režijně – herecká třída svedla úspěšný zápas o uchopení některých vybraných scén z Shakespeara Snu noci svatojánské. Na tomto materiálu se učili obecnější zákonitosti herectví, režijní i dramaturgické práce.

B – Máme svoje právo na lenivost a nevieme sa dočkať šumperka!

Dílina autorské tvorby tematizovaná pamfletem Právo na lenost, který r. 1883 vydal Paul Lafargue. Vlastní i převzaté texty často vstupovaly do existenciálních a filozofických vztahů, při jejichž tvorbě si frekventanti uvědomovali mnohem širší souvislosti. Bylo pracováno se slovem a se styly jazyka. Výsledek byl bohužel na první shlednutí poněkud méně srozumitelný.

E – Cesta zo Šumperka

Třída pracovala na autorském představení inspirovaném tzv. „pokleslými žánry“ – neboť právě zde lze v relativně čisté podobě specifikovat žánry. Při práci nakonec zúžila svoje zaměření na sci-fi. Scénická montáž z různých povídek psaných na jedno téma vyústila ve velmi citlivé a působivé představení.

G – Lidová tradícia kontra moderný svet

Konfrontace lidové tvorby s tvorbou moderního světa. Lidové jevy mají svůj odraz v moderním – a naopak: mnohé moderní jevy mají svoje kořeny v lidovém. A lidové, potažmo i moderní jevy v souladu se středověkou smíchovou kulturou (viz M. Bachtin) či psychoanalýzou S. Freuda vždy provází sexualita. Její projevy, i ve smyslu pojítka mezi lidovými tradicemi a moderním světem se snažila tato třída autorského divadla zpracovat do hudebně tanečně herecké montáže.

H – Divadelní dílna groteska

Účastníci se seznámili se základy pantomimy, anatomii gagu, tvorbou příběhu a jejich použitím v kinematografii. V průběhu práce se dotkli každé oblasti procesu realizace němé grotesky, od hledání nápadů, etudování, psaní scénáře, výběru hudby, zkoušení, až po finální natočení, střih a projekci pro ostatní seminaristy.

III. účastníci

Lektoři:

Václav Klemens, režisér a umělecký šéf ostravského Divadla loutek

Ján Šimko, režisér, dramaturg, divadelní vědec Bratislava

Jakub Nvota, režisér, autor a herec

Patrik Lančarič, slovenský divadelní a filmový režisér

Michal Hecht, mim a pedagog, Praha

Počet seminaristů 68

IV. doplňkový program

Součástí běhu dílny byly i doprovodné programy:

TotO divadlo Praha – Etgar Keret: Knellerův letní tábor

Tulavé divadlo o. z. Bratislava – Jakub Nvota, Kamil Žiška: In vino...

Ašlerovo komikadze – nucený výsek Aš – A. Trčková, P. Bušková: Tkadleny

Divadlo Bez Prken Praha – J. Gregor, P. Hyka: Jarmark

Kusy cukru Kremnica – podle D. Charmse: Teraz porozprávam (monodrama)

Závěrečné ukázky z dílen

V. články které vyšly

Film na konce srpna – AS 5/2008

V Šumperku bude v srpnu opět živo – Šumperský REJ/11. srpna 2008

Z širší palety divadelních přehledů a dílen

Film na konec srpna

Karel Tomas

Téma: S.M.Ä.D. neboli Setkání mladých amatérských divadelníků
Místo: Šumperk, brána Jeseníků, hlavně tedy divadlo, střední zdravotnická škola, internát, ale i další prostory ve městě
Co: 15.-24.8.2008

Hrající osoby, štáb, technické záležitosti (tudíž se nám to vždy nedají oddělit): víc jak sedmdesát mladých lidí – nekonvenčních Setkářů, Václav, Ján, Jakub, Patrik a Michal zejména jako lektori, Alena a Karel jako organizátoři, Vojta a Michalem (nepojí) za kamery a vřadapřítomný šumperský lid v úloze šumperského lidu.

Z celku města v královském spřímání odpovídá přecházíme k polocevní příjdy dětí mladých lidí. Něco z nich vyzraje – očekávání, energie, chuť, aktivita, nebo je to jen mládí?

Ti, kdo se ještě neznaří, se seznamují – komunikuje se plynulou českoslovenštinou, neboť S.M.Ä.D. je již tradičně otevřen jak českým, tak i slovenským lektorům a seminariem. *Panovním tvůrčími lektory, ostravský režisér Václav Klemens, slovenský režisér Ján Šimko, Jakub Novota a Patrik Lančarič,* ním a předpři Michal Hecht – očekáváním, moudrost a radostí. *Šumek na předchozí dílně se jmenoval Tomáš Žilka, který tu není.* Škoda, že bylo nutno na poslední chvíli jeho třídu odvolat. Ty, kdo se do ní přihlásili, pronásledovali smůlu, odkudsi jinud neodpadlo tolik přihlášených, takže snad příst. *Tržkovy zabírá: T. Ž. se vznášel nad Šumperkem jako něco mezi dřevem a fatou morguolu.*

A po jenném otřáskání na začátku začala tvrdá práce *tvorby zabírá na tvůrdu práh.*

Titulek: Téma sen. Puci puť jako po dešti. Pociťva divadelní práce na Shakespearově Snu noci svatojánské. Řemeslníci, svět milenců i nadpřirozených postav. Kouzlo svatojánské noci přenesené na konec srpna přineslo postve, takřka profesionální výkony herců i hereček.

Detail na manifest P. Lafargue
Právo na lenost. Snad se třeba nechce flákat? Ne, lenost je zde jako princip, jako aktivní téma. Ve smyslu protikladu

„...komunikuje se plynulou českoslovenštinou, neboť S.M.Ä.D. je již tradičně otevřen jak českým, tak i slovenským lektorům a seminariem.“

sve přirozené lidské potřeby postlat a hlásat evangelium manažerské workoholické zábavy jen pro své kruhy přetékající peněz, kontakty, ale zapominající na srdce, na duši i jiné vnitřnosti. Lenost umožňuje nebyť strojem.

Předváděcí třídy Sci-fi slovenského režiséra Jakuba Novoty. Foto: Karel Tomas.

k honbě za penězi, postavením, kariérou, k workoholismu, který zapomíná, že je tu člověk, který si chce užít své existence, tvorby, uvolnění. Protikladu k tomu, kdo

Rozdělený záběr: nalevo tanečníci na diskotéce, napravo tanečníci folkloru. Lidovou kulturu odněpaměti postupuje obrad namalování a seru, až už nám to šloby a rádobvykládá texty lidových písní a poezie vyvětlují jakkoliv. Lidová kultura vždy byla plná erotických jmenaj a metafor. A až jde o okolnosti smutné či veselé, cílí z nich uchvatná atmosféra čistoty, upřímnosti, možná zemitosti. Na první pohled to vypadá podivně, ale podobně se chová právě ta nehybná moderní kultura, zejména hudební a výtvarná. Je to samozřejmě mnohem složitější, ale člověk je člověkem právě proto, že si může vybrat, že nemusí brát svět v celé složitosti. Že může provést selekci. Výsledné přestavení třídy, která pracovala na tématu „Lidová tradice kontra moderní svět“, bylo naplněné hudbou, zpěvem, tancem, pseudolidskými křikl, prarostami i erotizmi, ale zejména upřímností, radostí, energií. Moderní a lidové našly své integrační spojení v mládí.

Titulek: Pokleše děry (kamara trochu pokleše). Pokleše podle záležitosti, ne pokud jde o vypořádání schopnosti. Lze je lépe pojmut v celé podobě než složit a

Předváděcí třídy ostravského režiséra Václava Klemense, která se zabývala Shakespearovým Snem noci svatojánské. Foto: Karel Tomas.

50 amatérská scěna 5 | 2008

S.M.Ä.D.

č. 21/08

Karel vše vidí!

ŘEV TŘÍDY

Báseň noci svatojánské

seděli jsme v hledišti
 seděli jsme na zemi
 seděli jsme na jevšti
 seděli jsme na záchodě
 přemýšleli na schodišti
 hladili se dlaněmi
 nebyli si stále jisti
 po předběžném porodu
 skínheadi a anarchisti
 harašili zbraněmi
 policajli v pohodě
 nakonec na spáleníšti
 pomazani sazení
 drbeme se na bradě

Sonet o režii

Ze souborů ač jsme různých
 obdiv máme k Shakespearovi
 zproštění všech představ hrůzných
 přemýšlíme o zduaru
 létáme v kruhích letokruzných
 kolem hlavy Václavovi
 je náš režisér a ne mnich
 jen se česle postaru
 myslí, že tuší, co je v nich
 odpustte však autorovi
 když hladem plným výparů
 řve přes stovky učených knih
 jak maj, k"va, ve svých rolích
 najít cestu od baru

A

Klarin: ...to je taky důvod, proč už restaurace nejedou na systém „Úbrousku prošli se“...

Klarin: „Jo, a proč nemáme „osličku, ofes se“?

Kuba: „Hej! No dokážete si představit taký bankomat? Len také oslí k tebe obrátene řítou...“?

Klarin: „To bych si hodně rozmyslel, kontrolovat stav účtu!“

Kuba: „Jo! Na vašom účte je iba h***“

Verča: „No jo, ale jak viš, že se ty peníze sypaly zrovna z p****e“?

E

ŘEV DÍLNY Ě

Z DENÍČKU LUCIE BORIHOVÉ

Měj milý Deníčku,

deníčka si mě Jakub hodně všímal. Obzval mě tímto do všech roků. Když Deníčku mohl číst, to co já – jeho vnitř – je tak ročníkové, rozmanité a sládkádkové. Konkrétně jsem našla deníčka, který oslovil moji skvělou duši. Tímto klavírním deníčkem rolu. Hledy v obli mě moc nebaví, ani žár, chladný? Že Zato klavír po mě jedou, zvlášť jeden, co mi dal super CD ABNEY. Je charakteristický, ale musím mu trochu smysu, v šláchtářských je úplně nemožný? Nemůžu se dočkat závěrečného večera, jak všem vydu zrak.

Zatím se mě krátné Deníčku, musím se jít nalíčit na večerní deník v klubu.

Tvoje milá živa a věčně kněmá

XXX

Lucinka o ... muck

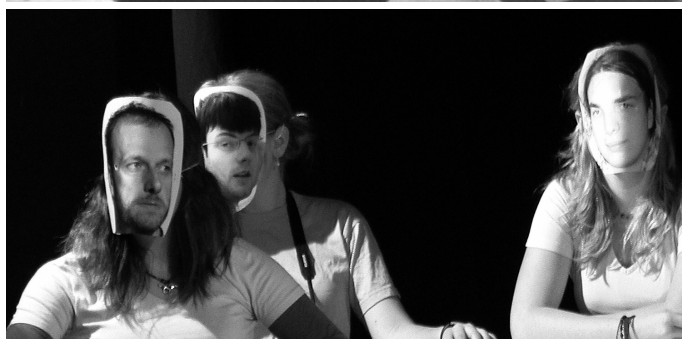

B

„Ó, Lenosti, smiluj se nad naší bídou bez konce!

Ó, Lenosti, matko umění a vznešených ctností, budiž balsámem našich utrpení.“ (P. LAFARGUE)
 Vězkaz Pro K + A: Lenost je zde psána s velkým L a balsám je skutečné balsám. =)

My vime, že balsám je Mátá pepřná, heč! Čeled: hlucharkovitě (Lamiaceae) Lidové názvy: pepřová máta, balsám, větrová bylina, větrové koření, feřmín: Popis: Je to vytrvalá bylina s dřevnatým oddenkem a dál si to najdeš ve slovníku... (pozn. red.)

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2009

I. základní údaje

Z pověření a finančního příspěví Ministerstva kultury a MěÚ Šumperk pořádala Společnost Amatérské divadlo a svět, o. s. za odborné garance NIPOS-ARTAMA Praha ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MěÚ v Šumperku.

V letošním roce proběhl již 15 ročník v novodobé historii této akce, která se každoročně koná v Šumperku od roku 1995. Před rokem 1989 byla součástí celostátní přehlídky Šrámkův Písek (jako její vzdělávací část) a konala se jednou za dva roky (3x v Šumperku, 1x v Brně). V letošním roce se podařilo opět obě akce propojit a to nejen personálně, ale i v oblasti zasažených souborů a frekventantů mladého a experimentálního divadla.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 14.–23. srpna 2009

II. třídy

Třída A – V herecké třídě s příděchem dramaturgické a režijní práce se pracovalo na dramatizaci, resp. převodu na scénu novely Franze Kafky Proměna. Třída pojala téma hodně široce, hledala svoje témata v zázemí pražského Němce židovského původu, zkoušela hudební i taneční projev. Ve výsledném minipředstavení využila zajímavé členěné prostředí spojovacích prostor šumperského divadla.

Třída B – Revolúcia nebude v televízii / odnauč sa vravieť nie / máte, čo ste si zaplatili

Téma revoluce a odpor k oficiální mediálně televizní kultuře se svými frekventanty zpracovával Ján Šimko. A to na materiálu vycházející z vlastních písňových textů, na tvrdé muzice, na ryze autorském divadelním projevu. Účastníci prošli zkratkou moderního herectví, herectví mediálních show a vyzkoušeli si, jak sdělovat téma přes divadelní postupy odcizení, zkratky, klip.

Třída E – Cabaret

Cabaret...pôvodný, starý, Parížsky...

Lektor Jakub Nvota se svou třídou prošli historií kabaretu i jeho formami a snažili se oprostit jeho žánrovou jedinečnost od představ vtlučených společností lacinou televizní zábavou. Frekventanti, psali jednotlivé skeče a zkoušeli kompozici, ve které by mohly fungovat. Pro závěrečnou prezentaci využili prostor vinárny pod divadlem, který se ukázal jako velmi stylový.

Třída G – Obrazová vizualizácia operných árií

Slovenský režisér a pedagog Patrik Lančarič se se svojí třídou pustil do tématu, které se mezi amatérskými divadelníky vyskytuje jen zřídka a u mladých lidí naprosto výjimečně: do opery. Tedy ne přímo do zpěvu, šlo o dramatizaci a obrazovou vizualizaci textů operních árií. Ale s tím šlo ruku v ruce zázemí – poslech výběru operních árií, jejich spojování s výtvarným uměním, uvažování nad nimi z hlediska divadla i společensko kulturního zázemí, přemýšlení, jak jejich obsah sdělit nejen jejich textem (který bývá často v jazyce ne zcela srozumitelném).

Třída J – Pohyb - ticho - dech

Lektor třídy Jiří Lössl se věnoval se svými frekventanty možnostem lidského těla (nejen) na jevišti. Účastníci se pohybovali ve světě objevování svých možností a kontaktní improvizace s ohledem na sdělení prožitku. Na kolektivním čtení pohybu a prostoru.

III. účastníci

Lektoři

Luboš Veselý, herec, režisér a pedagog

Ján Šimko, slovenský režisér a dramaturg

Jakub Nvota, režisér, autor a herec

Patrik Lančarič, slovenský divadelní a filmový režisér

Jiří Lössl, tanečník, performer a pedagog

Počet seminaristů 71

IV. doplňkový program

Divadelní soubor E. Krumpáče, Rosice u Brna: Lukáš Hemala: Podivný případ pana Olivera

Divadelní soubor E. Krumpáče, Rosice u Brna, Simona Peková: Dvě sestry

Theatr ludem, Ostrava, Hana Galetková a kolektiv: Narozenniny (inscenace ze Šrámkova Písku 2009)

Peter Janků: Folkové reportáže

Patrik Lančarič: Ladislav Chudík (dokumentární film)

Levočská divadelná spoločnosť Levoča, Václav Pankovčín – Vlado Benko: Pastier (inscenace ze Scénické žatvy 2008)

Závěrečné ukázky z dílen S.M.A.D.

V. články které vyšly

S.M.A.D. Šumperk 2009 – AS 5/2009

Sedm desítek amatérů se učí na dílně S.M.A.D. Šumperk – Šumperský a Jesenický deník/21.8.2009

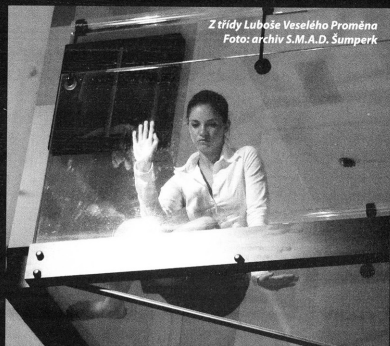
Taneční dílna na Setkání mladých amatérských divadelníků v Šumperku 2009 očima jedné seminaristky – pam, pam 3/2009

S.M.A.D. Šumperk 2009

Karel Tomas

Co má společného Setkání mladých amatérských divadelníků, národní divadelní dílna, dílna Šrámkova Písku, S.M.A.D. a dílna v Šumperku? Věřte nevěřte, úplně všechno. Jde stále o jednu a tutéž akci. Jen názvy (existovaly i další) se v průběhu času stále měnily. V letošním roce probíhal již patnáctý ročník v novodobé, tedy porevoluční historii. Asi je dobře, že se dílna vrátila k původnímu, „dílna Šrámkova Písku“, který měla již v osmdesátých letech. Snaží se totiž pojmut divadlo a divadelní umění v mnoha aspektech, které často sklouzávají do netradičních autorských či experimentálních postupů. A navíc toto jméno vyřešilo i některé problémy s financováním akce.

Ve dnech 14.–22. srpna se tohoto setkání zúčastnilo na pětasedmdesát mladých lidí z České republiky i Slovenska, aby zde pracovali v tematizovaných dílnách této již tradiční letní akce. Projekt podpořilo Ministerstvo kultury a město Šumperk, řada pořadatelů, odborným garantem bylo jako vždy NIPOS-ARTAMA. Účastníci pra-

Z třídy Luboše Veselého Proměna
Foto: archiv S.M.A.D. Šumperk

Z třídy Jána Šimka F**k off TV – revoluce
Foto: archiv S.M.A.D. Šumperk

covali v pěti
v
dramaturgii
herec, režisér
pracoval na
scénu novel
pojala téma
témata v zá-
ského půvo-
projev. Ve vý-
žila zajímavé
prostor šumi-
Těm
mediálně te-
ventanty zp-
dramaturg J-
vycházejícím
muzice, na
projevu. Úč-
ního herec-
vzkoušeli si
delní postup

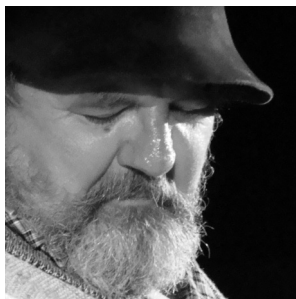
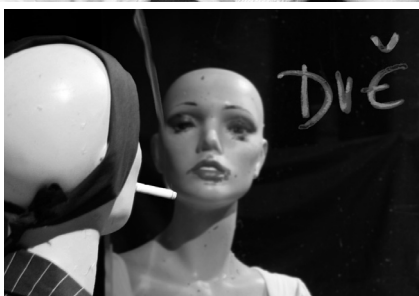
Na začátku se píše úvodník. Tak snad teď závodník?

Doplouváme do přístavu, naše lodě i těla potřebují údržbu. Jen ještě na závěr vyhecujeme své posádky, aby ukázaly, co ty naše kocábky dovedou. A pak už jen přístavní krčmy, veřejné instituce (nebo domy), gastronomie po té jednotvárně námořní stravě, divadlo, rodina, ... Každému, co jeho jest. Poděkujeme tedy ještě Poseidonovi (či Neptunovi) a všem dalším mořským přízrakům, jakož i vám, vašim kapitánům, všem, kdo se o nás otevřeně či skrytě starali – v divadle, na internátu, ve Střední zdravotnické škole, v Háčku, Dakotě... Bylo by toho opravdu hodně.

Tak šťastnou cestu po souši. A ozvěte se. Dobré větry necht' vás provázejí. Vaši A. A. a K. K. K.

(ste číslo přibavila rudá akce - S.M.A.E. ■ konvrahl ■ ghost Charlie, Acka, Ferla Leguánů, M.J. Lada a plynový kůň ■ neopredelné ■ CC)

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2010

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Společností Amatérské divadlo a svět, o. s., Městským divadlem Šumperk, Střední zdravotnickou školou Šumperk a MěÚ Šumperk. Přehlídka probíhá za finančního přispění města Šumperk.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 13.–22. srpna 2010

II. třídy

Třída A – Herecká třída

Herecká třída pod vedením Václava Klemense byla zaměřená na vnitřní hereckou techniku. Pracovala s povídkou A. P. Čechova Na hlavní silnici podle herecké metody Michaila Čechova.

Třída B – Dřevo na jevišti

Loutkoherecká třída Petera Pálka se zaměřila na využití konkrétních principů loutkového divadla – práci s rekvizitou, hrou s předmětem, animací loutky.

Třída C – Nejen meče

Třída Petra Nůska nahlédla pod pokličku specialistům pro filmový a divadelní boj. Seznámila se s náročnou prací kaskadérů a expertů pro ozbrojenou akci.

Třída D – Čekání

Lektor třídy D Ondřej Pavelka vycházel se svými frekventy z předlohy Samuela Becketta – Čekání na Godota, které spojil s tématem čekání vůbec a s aktuální problematikou mladé generace.

Třída F – Autorské divadlo

Účastníci třídy F s lektorem Jozefem Krasulou prošli rolemi dramaturgů, režisérů i herců. Inspirací pro přípravu autorské inscenace byly texty ruského spisovatele Arkadije Averčenko.

III. účastníci

Lektoři

Václav Klemens, režisér a pedagog

Peter Pálik, slovenský loutkář, autor, dramaturg a režisér

Petr Nůsek, profesionální šermíř a divadelník

Ondřej Pavelka, herec, režisér a pedagog

Jozef Krasula, režisér

Počet seminaristů 67

IV. doplňkový program

Divadlo jednoho herce, Praha – Václav Bejtler: FANTAZIOLOGIE

Filmový večer – Konkurz 2005 (filmové ukázky z ročníků SMAD 2005–2009)

Ukázky profesionální kaskadérské práce pro film – členů agentury ARGO Tábor

Soubor Kühlschränke, Plzeň – Marie Nováková: ŽALÁŘ (inscenace ze ŠP 2010)

Divadelní soubor 10 v kruhu, Bánov, Slovensko – Ivan Borowski: ZBITÝ PES

Divadlo „Šest pé“ pri DZ Partizánske – Zuzana Šmatláková: Krajina (inscenace ze SŽ 2009)

Závěrečné ukázky z dílen S.M.A.D.

V. články které vyšly

S.M.A.D. – Setkání mladých amatérských divadelníků – Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2010 – AS 5/2010

Z širší palety divadelních přehlídek a dílen

S.M.A.D. – Setkání mladých amatérských divadelníků Dílna Šrámkova Písku Šumperk 13.–22. srpna 2010

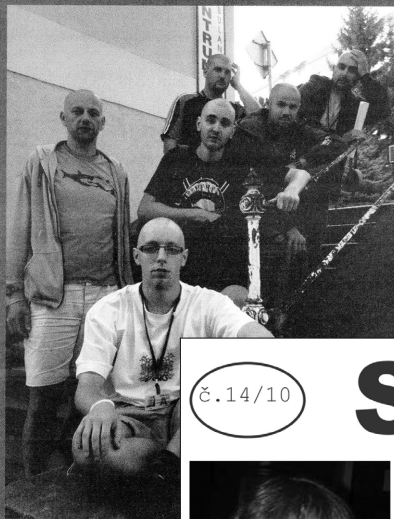
Kateřina Chrová

S.M.A.D. (Setkání mladých amatérských divadelníků), anebo jak zjednodušeně říkáme my účastníci Šumperk, je pro mě každoroční srdeční záležitostí. Je zvláštním místem, ve kterém na deset dní v roce přestane existovat prostor a čas, tak jak jej běžně vnímáme. Místem, kde je všechno možné. Místem, kam se my, předchozími ročníky poznamenaní, vracíme s pocitem blízkosti a radosti. Ti, kteří přijeli poprvé, s očekáváním. Šumperk je místem, které znovu do široka otevře naše oči zavalené celoročními povinnostmi a rutinou. Jak při rozhovoru pro zpravodaj řekl lektor Václav Klemens: „Je to jako vracet se do důvěrně známého pokojíčku.“ Nahlédneme tedy...

Herecká třída A, letos pod taktovkou režiséra a uměleckého šéfa ostravského Divadla loutek **Václava Klemense**, pro začátek dostala nelehký úkol, vypořádat se s Hamletovou promluvou k hercům. Úkol to byl svízelný, ale jak nám Václav s úsměvem prozradil... úkoly jednoduše nemůžou být lehké. To jsme ještě netušili, že nahlédneme do vnitřních hereckých technik podle metod Michaila Čechova, naplníme a osvojíme si prostor, pokusíme se aktivovat naše energetické středy, abychom nakonec zastavili. Na hlavní silnici od A.P. Čechova, s níž strávíme nejen většinu dní, ale i noci. Budeme s ní vstávat, obědvat i ulehát. Rádi, s nadšením a soustředěně.

Třída B **Petra Palika**, který je kromě jiných divadelních a uměleckých aktivit hlavně dramaturgem Bábkového divadla v Zlíně, se potýkala s **Dřevami na javisku**. Její účastníci se do Šumperku dostavili s rozdílnými klacky, většinou s jiným dřevěným příslušenstvím, se kterým

z širší palety
divadelních
přehlídek
adilen

Herecká třída A lektora Václava

Třída C – Filmový a divadelní boj lektora Petra Nůša (vpravo). Foto: Václav Bejtler.

divade
učitele
Petra
zásahy
značkov
jemství
se sprá
vzbuzo
ního o
nech (s
silovný
by neu
anebo
s bojov
prý děl

ské lek
a spol
v Parti
divadl
dramat
dohron
inspiro
Arkáde
nasazen

se během dílny sžívali a učili zacházet. Potkávali jsme je omlácené a s modřinami, vyčerpané. Tvrdili ale, že si v podstatě jen hrají, osvojují si postupy při práci s předmětem a rozvíjejí tvořivé myšlení. Občas se hádali, kdo z nich je větší drávo. Závěrečná prezentace ale ukázala, že se setkala skupina velmi talentovaných lidí, kteří pod Peterovým vedením dokázali z pár klacků vytvořit pohádkový svět, jenž všechny diváky bez výjimky okouzil.

č. 14/10

S.M.Ä.D.

ŠUMPERK
(věnováno Petrikovi)

Sedím v Dakotě a myslím na Tebe
Jitřenka na obzoru vystoupila
Jsem tady sám a celý bez tebe
Poslední cigareta mi zbyla

Povedr, ako to je?
Já čekám
Opusteny bicykel
A vrcholy

Slyším jen tikot
Samota...
Kde teďka jsi?
Čas – Dorota!

Peloton mizí v dáli,
vidím jen Tvoje záda
Společně jsme se báli,
mám tě rád, mám tě ráda...

Hučí mi v hlavě. Niečo.
Hučí mi v hlavě. Še čo?

Poslední cigáro
A telka nemo blíka
Nejsme tu na stálo.
A radost prevetlíka.

Od Boha dostal jsem
Co dnes mi bylo dáno
Ja šliapem na vrchol
a prišlo nové ráno

Důležité je nebýt otrokem textu

(rozhovor s Jozou Krasulou – lektorem semináře „Autorské divadlo“)

* **Změnila se nějak podoba šumperských divadelních setkání během těch deseti let, co sem jezdíš působit?**
V zásadě ne, protože S. M. A. D. od začátku připravují Karel s Alenkou. Ta koncepce se mi moc líbí, dokonce jsme na Slovensku společně s Jurou Benčíkem uspořádali divadelní dílnu, a ten model, který se tu používá, jsme vlastně okopírovali.

* **V čem přesně je ti ta koncepce sympatická?**
První věc je to, že je to výborná atmosféra – způsobená tím, že Karel s Alenkou si dávají záležet na výběru lektorů, kteří k sobě pasují dohromady. A ta atmosféra se potom „rozlívá“ ve všechny zúčastněné... A druhá věc – to jsem zažil až tady – je dostatek pohodli a času na práci, protože tu neprobíhá žádný festival jako třeba na Hronov, takže lektori mají možnost se lidem dostatečně věnovat, a nemusí to být v takovém spěchu. Mám pocit, že je to smysluplné, a když si musím vybrat, dávám přednost Šumperku před jinými akcemi.

* **Jsi rád, že S. M. A. D. probíhá právě tady, v Šumperku?**
Libí se mně tu, a mám asi štěstí, že vždycky, když sem přijedu, je pěkné počasí a nezapří. (Během zpracovávání tohoto rozhovoru za okny zuřil bouřka a průtrž mračen – pozn. redaktora) Ve středu vždycky chodíme na výlet do Velkých Losin, do papírny a do lázní, tam si dáme koňský salám, to už je taková tradice, a nebo si mezi stromy zahrajeme fotbal. Na Šumperku je příjemné, že je to klid a pokoj, ale zároveň to není nějaká ospalá díra. Mám pocit, že jsem v civilizovaném kraji.

* **Vzpomeně si ze všech svých návštěv Šumperka na nějaký výrazný zážitek?**
Ano. Byli jsme tu v takové sestavě, které teď říkáme otocové zakladatelé. To je Patrik Lančarčí, Ondra Pavelka, já a Petr Janků. Vymýšleli jsme spoustu fór, které se připravovaly několik dní, a ten nejlepší, na který nezapomenu, byl pověstný fotbal. Vítězové zápasu se stali Mistry, a ti, co prohráli, byli Kandrasové. A Mistrí potom mohli využívat služby Kandrasů – samozřejmě v rámci určitých morálních hranic. Vznikaly skvělé fóry. Třeba když viděl Pavelku – tohoto herce národního divadla, – jak stojí na čtyřech a vyje, protože dostal za úkol od jednoho z Mistrů – Laco Tichlera, že musí v noci výt na pouliční lampu jako na měsíc... A na rozloučku jsme připravili pohřeb Karla Tomase, který se stal Charliem Ghostem, takže jsme ho pochovali a on potom přišel jako duch... Ale hlavně vždycky obdivuju, jaké vznikají v dílnách úžasné věci.

amatérská scéna

S | 2010

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2011

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Společností Amatérské divadlo a svět, o. s., Městským divadlem Šumperk, Střední zdravotnickou školou Šumperk a MěÚ Šumperk. Přehlídka probíhá za finančního přispění města Šumperk.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 19.–28. srpna 2011

II. třídy

Třída A - Shakespeare ve 168 hodinách

Kromě rozboru vybraných shakespearových her se frekvenci seznámili s nejrůznějšími podobami shakespearovského verše, se základní dramatickou situací a s hereckou přípravou na shakespearových postavách. K závěrečné prezentaci za pomoci perkusních nástrojů pak využili některé dialogy ze Snu noci svatojánské a z Romea a Julie.

Třída B - Platforma plochy

Lektor Peter Pálik se ve své třídě zaměřil na využití moderních principů loutkového divadla (divadla předmětu, resp. tzv. objektového divadla), které se orientuje na animaci a základní postupy při práci se scénickým objektem.

Třída G - Closer - Na dotek / Bližšie od Teba

Práce v dílně byla volně inspirovaná divadelní hrou Patrika Marbera Closer. Na základě vlastních situací a osobních zkušeností frekventantů vzniklo autorské představení o intimní zpovědi člověka ztraceného v sobě i ve světě kolem něho.

Třída H - Filmová dílna / Groteska

Účastníci se seznámili se základy pantomimy, anatomii gagu, tvorbou příběhu a jejich použitím v kinematografii. V průběhu práce se dotkli každé oblasti procesu realizace němého grotesky, od hledání nápadů, etudování, psaní scénáře, výběru hudby, zkoušení až po finální natočení, střih a projekci pro ostatní seminaristy. V průběhu týdne vznikly tři filmové ukázky.

Třída O - Bez smyslu všechno se počíná (pohybová dílna)

Třída vycházela z knihy Lao-c': Tao te ťing (Kniha o tau a síle). Součástí dílny byly tréninky zaměřené na zcitlivění těla, na pohyb jako jednoduší, organický vjem. Inspirací pro závěrečnou ukázkou se stala Tibetská povídka Stará píseň o Himalájích.

III. účastníci

Lektoři

Pavel Khek, divadelní režisér a pedagog

Peter Pálik, slovenský loutkář, autor, dramaturg a režisér

Patrik Lančarič, slovenský divadelní a filmový režisér a pedagog

Michal Hecht, mim, režisér a pedagog

Ondřej Lipovský, herec, režisér a scénograf

Počet seminaristů 72

IV. doplňkový program

DS E. Krumpáče, Rosice u Brna: Kabaret aneb Historky z nonstopu

Alena Bazalová a Karel Kratochvíl podle rozhlasové hry Josefa Topola: Hodina lásky

Šansony aneb hudební večer ve Vaně

Zdi jsou vysoké a tlusté - Múry sú vysoké a hrubé (dokumentární film o Aleši Votavovi)

DS Zasesmelendve Nitra – Arto Paasilinna: Příběh laponského mlynáře (inscenace ze SŽ 2010)

Divadlo DNO a Šavgoč: Hospodin aneb Kdopak by se Boha bar (inscenace ze ŠP 2011)

Závěrečné ukázky z dílen

V. články které vyšly

S.M.A.D. – Žízeň po vzdělání – AS 5/2011

č. 25 / 2011

Tak po večeru zaplněném filmovými produkcemi, spoustou úžasných nabídek všech vašich dílen, po mírně a klidné (a krátké) diskotéce, po dni klidnějším, přestože naplněným úmorým vedrem, po noci, kdy měla být bouřka, ale nepřišla, a po dni, kdy jste se opět pustili do práce a intenzivního finišování, opět vycházíme. Tak - vydržte...

A JE TADY...

30 |

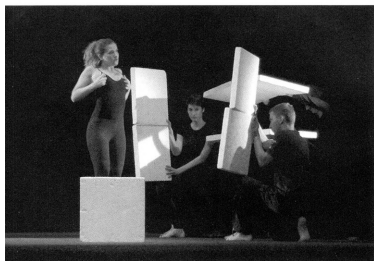
-85- 05/2011

S.M.A.D. 2011 / Třída A. Foto Ladislav Jelen Szewczek

S.M.A.D. 2011 / Třída A. Foto Ladislav Jelen Szewczek

S.M.A.D. 2011 / Třída B. Foto Ladislav Jelen Szewczek

S.M.A.D. 2011 / Třída G. Foto Ladislav Jelen Szewczek

S.M.A.D. Žízeň po vzdělání

DÍLNA ŠRÁMKOVA PÍSKU – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ ŠUMPERK 19.–28. SRPNA 2011

Je to hrůza. Dílna v Šumperku probíhala v novodobé historii už posedmnácté. Vzhledem k tomu, že je přístupná účastníkům od 17 let věku, znamená to, že pokud někomu v době prvního ročníku byl jeden rok, mohl se letos účastnit již zcela legálně! Přesto se zdá, že čas pro dílnu nebeží. Stále zůstává mladá ve své práci, v divadle, účastnících, lektorech, organizátorech. Fakta 2011: 72 účastníků (z 92 přihlášených), 5 dílen, 5 lektorů, 2 organizátoři, 6 doplňkových programů, 8 dní práce, 5 ukázek, 5 čísel zpravodaje.

Třída A – Shakespeare ve 168 hodinách – lektor Pavel Khek (divadelní režisér a pedagog) byl na dílně poprvé. S hrůzou v očích zjistil, že frekventanti mají tolik nápadů a jdou tak do hloubky, že to, co bylo naplánováno, se nedá absolutně stihnout. Přesto vzniká úžasná a působivě představení, které by se s klidem mohlo ucházet o účast na některé přehlídce. Frekventanti se kromě rozboru vybraných Shakespeareových her seznámili s nejrozsáhlejšími podobami shakespeareovského verše, se základní dramatickou situací a s hereckou přípravou na Shakespeareových postavách. Vzávěrečné prezentaci za pomoci perkusních nástrojů pak využili některé dialogy ze Snu noci svatojánské a z Romea

a Julie. **Třída B – Platforma plochy** (moderní loutkářské postupy) – lektor Peter Palik (slovenský loutkář, autor, dramaturg, režisér). Třída se zaměřila na využití moderních principů loutkového divadla (divadla předmětu, resp. tzv. objektového divadla), které se orientuje na animaci a základní postupy při práci se scénickým objektem. Peter byl zvědavý, co se mu z takového plochého tématu podaří vytěžit. Ale povedlo se. Čistá bílá plocha se pro frekventanty dílny stala partnerem, rekvizitou, scénickým prvkem i originálním výrazovým prostředkem. Objevíli v ní formální i obsahový potenciál. Překvapivě se pro ně stala i nositelem významu, emoce a mezilidských vztahů.

Třída G – Closer – Na dotek / Blíže od Teba – lektor Patrik Lančarič (slovenský div. a filmový režisér, pedagog). Práce v dílně byla volně inspirovaná divadelní hrou Patrika Marbera Closer. Na základě vlastních situací a osobních zkušeností frekventantů vzniklo autorské představení o intimní zpodobě člověka ztraceného v sobě i ve světě kolem něho. Centrem pozornosti měly být původní vztahy a jejich analýza v kontextu osobní zkušenosti. Nešlo o to inscenovat hru, ani žádný její fragment. Ani o vytvoření jakési terapeutické skupiny pro zlomená srdce.

ARA

y – Tibor Seidl, eský – Zuzana ka Škoricová, bývá a Martin Slávik ského v Nitře i, ped. LDO na ZUŠ ej umelecké školy

ako voľná dra-ého mlynáre. Ide

pobitý, ale isto skostnateľ ste- a ľudská hlúpo-

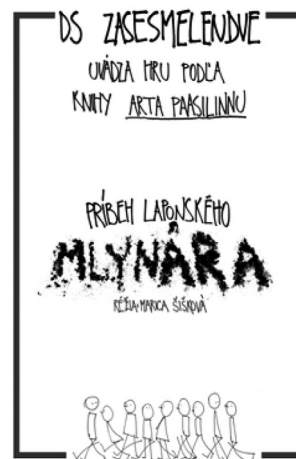
ako protipól - skri- ka prichádza mly- to nič nevie... veľ- ak sa nevzdáva... etko v poriadku,... a smiešno-smut- jediny mlynárovo rancia v závere ky.

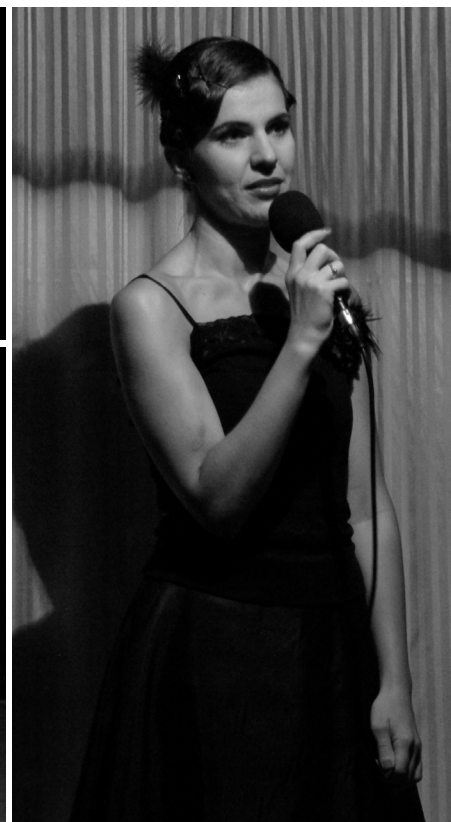
ladnej umeleckej térskej platforme, i pohybovým ō fy-

enia má za se- ni sa predstavil na

9 v Levoči: „...ne- vadia PAN 2009 ky z Nežnej“

3. Celoslovenský festival **Divadlo mladých Exit 2010** v Levoči: „Príbeh laponského mlynára“ Celoslovenský festival umeleckého prednesu a divadla poézie Hviezdoslav Kubin 2010 – „...diane, praskliny...a osobnosti“ Medzinárodný festival divadla mladých **Rampkikuume youth theatre festival in Kankaanpää 2010** vo Finsku – „ETUDY“

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2012

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Společností Amatérské divadlo a svět, o. s., Městským divadlem Šumperk, Střední zdravotnickou školou Šumperk a MěÚ Šumperk. Přehlídka probíhá za finančního přispění města Šumperk.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 17.–26. srpna 2012

II. třídy

Třída A – Krocení zlých žen

Práce s náročným textem Shakespearovy hry, který se účastníci celý týden snažili poctivě analyzovat a rozkrýt, byla střídána energií nabitými pohybovými a hereckými cvičeními, zaměřenými na práci s tělem, hlasem, prostorem i hereckým partnerem. Náplň třídy byla hotovou smrtí – pohybovou, výrazovou, vášnivou a také hodně otevřenou. Vznikl ucelený jevištní tvar, který byl natolik skutečným představením, že by mohl existovat i zcela samostatně.

Třída B – Rituální divadlo

Frekventanti objevili, jak divadlo vzniká z rituálu, který sloužil dříve lidem k ovládnutí neznámých sil. Pracovali na objevování a sledování paralel mezi divadlem a rituály. Řešili, jak a zda vůbec je možné přenést rituál na jeviště. Kde jsou hranice – kde končí rituál a začíná stereotyp. Pomocí různých technik zdokonalovali sebe jako individualitu, ale i sebe v rámci skupiny. Objevovali svoje možnosti a hranice. Hodně pracovali v přírodě a s přírodou. Pro závěrečnou ukázkou zvolili přírodní amfiteátr městského parku.

Třída C – Žena je nejlepší zbraň

Většina účastníků třídy nikdy dosud do styku se zbraní nepřišla. První dny byly již tradičně věnovány bezpečnosti práce a základům zacházení se zbraněmi. Ve chvíli, kdy frekventanti tyto základy zvládli, začali pracovat na hereckém výrazu. Postupně přibrali k meči i kord, fleret a pěstní souboj. Pak už byl jen krok k inscenování různých situací, vkládání bojových sekvencí a jejich varírování. Na závěrečnou prezentaci se připravovali i po stránce vizuální – specifické kostýmování dané tématem, které zahrnovalo nejen ženu se zbraněmi bojovníků, ale i zbraň specifické, jakými jsou jak její jazyk, tak zejména její půvaby. Tedy – místo brnění korzet a místo meče úsměv a svůdný pohled.

Třída F – Autorské divadlo

Frekventanti dílny F měli za úkol si s sebou přivést knihu

nebo text, které by rádi inscenovali. Nakonec však z těchto textů nevyšli a pracovali hlavně s vlastními povídkami, které vyšly z jejich vlastního pera v průběhu dílny. V těchto textech pak hledali společné téma, kterým se pro ně nakonec stal „Existenční exit“. S tímto tématem pak pracovali dál až k jevištnímu tvaru. Závěrečné představení bylo pak poskládáno z mozaiky mikrosituací, které nepostrádaly vtip ani velkou míru absurdity.

Třída G – Romantismus (...a jeho jed v 21. století)

Cílem dílny bylo vytvořit inscenaci, která podá obraz o současných podobách romantismu v pravém slova smyslu. Dílna byla aspoň zpočátku maximálně teoretická, frekventanti se nehnuli od stolu a zkoumali fenomén romantismu ze všech stran. Hledali cestu, jak sdělit svůj subjektivní pohled na romantismus, tak jak je obecně chápán (médiá, kýč, laciné romány) i tak, jak by měl být chápán – tedy jako individuální hluboký pocit každého člověka. Nedílnou součástí jejich bádání bylo i hledání odpovídající hudby, která nakonec umocnila výpověď závěrečného představení.

Třída O – Mlhu tvrdou tužkou

Lektor připravil jako náplň dílny Lafontaineovy bajky formou komedie dell'arte. Už první den však bylo jasné, že se účastníci třídy nakonec vydají jiným směrem. Původně plánované Lafontaineovy bajky byly nahrazeny minipovídkami z knihy Nedokončený kalendář na tento rok a všechny roky příští... Václav Jamka (alias Eberhardta Hauptbahnhofa).

Na základě těchto textů frekventanti připravovali pohybové etudy a improvizace, ať už samostatné, nebo ve dvojicích. Hodně pracovali s konceptem „tady a teď“, vnímání sebe sama v rámci celku a objevování nových možností, jak pracovat se svým tělem. Snažili se definovat a zdůraznit rozdílnost atmosféry jednotlivých příběhů i menších celků v rámci příběhů. Ty pak převáděli do pohybu a každý se tak nakonec stal režisérem jedné části výsledného vizuálně – pohybového představení

III. účastníci

Lektoři

Pavel Khek, divadelní režisér a pedagog

Juraj Benčík, slovenský mim a herec, režisér a scénárista

Petr Nůsek, choreograf, učitel a poradce režisérských šermů a bojů

Jozef Krasula, slovenský režisér a pedagog

Patrik Lančarič, slovenský divadelník a filmový režisér a pedagog

Ondřej Lipovský, herec, režisér a scénograf

Počet seminaristů 67

č. 17/2012

Rok 2012 je rokem třicátých olympijských her a rokem 18. ročníku S.M.A.D.u. Zdánlivě to asi nemá nic společného, ale loni mi jeden lektor při rozhovoru pro zpravodaj osvětlil, že sport a divadlo má víc společných paralel, než bych si myslela... a hle, při letošním sledování olympiády jsem to najednou jasně viděla.

Dobrovolná, intenzivní příprava až do vyčerpání všech sil – ač startovní čára je v nedohlednu, a s vědomím, že všechno vsadím na ten jeden závod a ono to třeba nemusí vyjít. Spolupráce trenérů se sportovci, sportovců mezi sebou a všech těch zdánlivě neviditelných lidí, kteří tvoří zázemi každého pořádného týmu.

Expozice – startovní výstřel.

Kolize – sleduju po očku soupeře, kteří chtějí totéž co já.

Krise – kolega z týmu se štafetovým kolíkem zaspal předávku a soupeř se nám nepokrytě vysmívá.

Peripetie – posledním běžícím z týmu se těsně před cílovou rovinou rozvázaly obě tkaničky.

Katastrofa – cíl.

Nadšení, radost, zkušenost a endorfinové moře v žilách.

Nepřipomíná vám to něco? Tohle všechno nás čeká. Užijte si to, jak nejlip můžete a umíte, protože 18. ročník bude jen jeden, jediný, jedinečný, náš.

Tento úvodník věnuju Miladě, která mi v 11:20 volala, že má anginu. Pro sportovce není nic bolestnějšího, než když je okolnostmi donucen vyběhnout až tři dny za pelotonem.

MilaBU

Co nás čeká a nemine

17. srpna, 20.00 hodin – divadlo VS
informační schůzka lektorů a seminaristů

Následně H-club – **SETKÁNÍ 2012**

®

18. srpna, 21.00 hodin – sraz ve 20.45 před divadlem, na místo nás odvede průvodce – exteriéry města

Západní křídlo Praha: SNOVĚ BEZMOCI

Divadlo citlivě vrstvy zpracovává fragmenty příběhů, které se nikdy nestaly, které si vlastně neumíme představit.

Příběhů v blaženém koloběhu mrkve, v křídovém světě na černém hřbetě kohouta, příběhů v proudu očí, v rukou bez kostí, v přátelství, o které nejví nikdo zájem. Panoptikum podivných existencí a jejich pohybů neopětovaných lásek, nesplněných snů a směšných ambicí. (Inscenace vznikla jako pokračování pražského Šumperk 2011)

19. srpna, 20.00 hodin – H-club

ŠUMPERK SOBĚ aneb Ahmedova diskoška

Neformální taneční večer proložený nejspěšnějšími reklamními šoty 2012

20. srpna, 20.00 hodin – jeviště divadla VS

DS TRIARIUS Česká Třebová, Lubor Kasal, Tom Kirkwood: ORANGUTAN V TOVÁRNĚ

Divadlo poezie Orangutan v továrně je inspirováno surreálnou imaginací a propojuje vzájemně vzdálené situace do složité vnitřní logiky, v které drsné a naléhavě zaznívá civilizačně kritický tón. (Inscenace vybraná ze Šrámkova Písku 2012)

21. srpna 20.00 hodin – H-club

Filmový večer (v jednání)

22. srpna 20.00 hodin – jeviště divadla VS

Loď – Divadlo v podpalubí: NOVECENTO – legenda o pianistovi

Skvělá divadelní hra A. Baricca nabízí divákům neobyčejně strhující a krásný příběh geniálního klavírního života neopustil palubu zaoceánské lodi. (Inspirativní představení)

24. srpna 20.00 hodin – jeviště divadla VS

Divadlo Bez prken Praha: PAVLOV, PES A ZVONEK

Hra významného venezuelského autora Gustava Otta je detektivka, ve které se aktéři snaží vypátrat tora noční rozhlasové show. (Představení pražského souboru, jehož členové jsou frekventanti SMAD)

25. srpna 18.00 hodin – divadlo

ZÁVĚREČNÉ UKÁZKY Z DÍLEN

č. 21/2012

Tak jsem se nějak zamyslel: proč se tady na dílně všichni moříme? Naučit se nějaké konkrétní dovednosti, toho se nám za týden asi moc nepovede. Jenom potkat se, to bychom mohli také jinde. Zařít pospolnou tvorbu, otevírat se sobě navzájem, a tak nalézt láskyte komitry v sobě, to je něco jiného. Jaká je vlastně podstata dílny? Je to něco, co není individuální, co je dohromady. Společné tvoření, spolubyti, komunikace nejen slovy, názorové fórum ve smyslu antického tříštění, kde má své místo vše, od klepů až po předávání filozofických myšlenek, pravdy, 'demokratie', vláda lidu. Misto, kde každý může říci, co si myslí a není za to perzekvován. Kde společně vymýšlíme, co a jak společně předat další komunitě, divákům... Zdobrázují, 'společně', pasivní účast zde nemá místo. Jenom se dívat, jak se otevírají dýš, to zavání voyerstvím, ukájení se na potu a mozlové nánaze ostatních, televizní backdrovou kulturou. Já vím, nakonec je výsledek určen pro diváky, ale já jen předvído tvůrčího procesu? Možná si trochu protičeím – také se pijižu podívat, ale poznám, kdy má přítomnost není na místě a potichu zavřu za sebou dveře. Tak tedy „Pst!“, tady něco vzniká...

BUDE TU ZÍTRA...

**NOVECENTO
LEGENDA O PIANISTOVI**

Alessandro Baricco - NOVECENTO (Tisícdevátsto)
- překlad Barbora Vallová

Divadelní hra hvězdy italské literatury A. Baricca, poněkud divokém strhující, neobyčejný a krásný příběh geniálního klavíristy, který po celý život neopustil palubu zaoceánské lodi. Příběh sa vřává autentické rozprávěcké síle priam vyvíja do srduca.

Autor fotografie k inscenácii Novocento je ANDRÉJ BALCO.

Divadelná plavba zámorskej lode VIRGINIAN, počas ktorej je možné dýchať vôňu oceánu a počuť neskončnú hudbu, zasmäť sa, uvidieť Ameriku, zažiť klavírný súboj a sedieť na stovkách kilogramov dynamitu.

Hrajú: Kamil Mikulík (rozprávča príbehu Tim Tooney a ďalšie postavy) a Vladislav „Zlato“ Šarňáky (pianista zvaný Tisícdevátsto)
Hudba: V.Šarňáky a K.Mikulík, dramaturgia: Peter Pavlov, scéna a kostýmy: Lucia Sedivá, Réžia: Patrik Lančarič
Inscenácia vznikla vďaka podpory Ministerstva kultúry SR.

JEDOU PO NÁS? JEDOU! SME PĚKNÝ HOLKY? SME! TAK CO?

Aleka je doba odvahy a načítajú interné. Kontrola stavu pokojů dopadá v hodnocení následně: Trestné body se jmenovité udělují Tomáš H. (řídí O), Lucii V., Vendule M., Fandovi V. a Adamovi T. (všechny řídí H.), kteří ještě v 9:30 byli na palubě, jak se vyloučili v prostětných Osestí semenné se řádě přirovnali na výuku svých tří, doplnění doby, byli po jednání a po rami hygieně, nříteli dokonce po rozvozcích s lektorem J. B.

Přidání za nepořádek se uděluje jmenovité na pokojě č. 5. Evě V. a na pokojě č. 11 Petře M. – dočasná, záležitost se.

Jednomožně jako nejspíš byl vyhodnocen pokojě č. 14, který získal Sluníčkem

Jako nejhorší pokoj byla ohodnocena Střelnice a její obyvatelé získávají titul Velké prasátko!

Prasátko bylo uděleno pokojě č. 2, 3, 10, 8 a 5 (díl E.N.).

Prasátko minus bylo uděleno pokojě č. 15, 4, 7.

Sluníčko s mráčkem získal pokojě č. 6, 11 a 13 (díl P.H.).

WikiPerk

Sestavení sen, nřídí nepravdě nazývají „volný“. Odpověď se nřídí po poběhě dny, kdy už neustála kvadrant začala všem říci na místo. Vyplývá se vítěly, fotbalism, bowlingem a jinní kratkoživě – pochopitelně mediocrumy divadla a dlejší a náležitě komplikující dílně a práci v dílně v době, kdy už se čine opětně nále. Konane alias zpívání na doprovod z náhrávk, kdy se nemohli starat o svůj slavnost, neboť text běl před nimi na obrazovce, se provoluje seprava v postku jnorem Classic. Anoptoj jednou za týden se ten jedna č. 6 dle řídí volenou a jednání seř. hlasů. V tomto kontextu vyniká bláhě paměť zejména Klara. LETOS NE USPOŘÁDÁME ŽÁ. 8. 00 DO 10.00. CENA 30 Kč

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2013

I. základní údaje

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Společností Amatérské divadlo a svět, o. s., Městským divadlem Šumperk, Střední zdravotnickou školou Šumperk a MěÚ Šumperk. Přehlídka probíhá za finančního přispění města Šumperk.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 9.–18. srpna 2013

II. třídy

Třída A - Markéta Lazarová

Dílna pracovala na inscenaci známé literární předlohy Markéty Lazarové. Pod vedením zkušeného režiséra se tato herecko-dramaturgická dílna statečně vypořádala s hlavním úskalím, totiž že se do této dílny nepřihlásil ani jeden muž. Z tohoto na první pohled zásadního nedostatku udělali soustředěnou a intenzivní práci hlavní přednost závěrečného představení. Typicky mužský princip a pohled na zvolené téma, který byl patrný především v některých prvcích vizuálního zpracování a v celkovém erotickém náboji představení, jenž byl podpořen výběrem jednotlivých scén, byl zajímavě vyvážen absolutní absencí mužů na scéně.

Třída B - ZMLKNI - Združenie mladých lidových kejklírov nikoliv insitných

Slovenský mim a herec Juraj Benčík zvolil jako hlavní téma své letošní dílny cirkus. Díky svým mnohaletým zkušenostem v této oblasti, např. i z inscenace Corteo světoznámého Cirque du Soleil, nabídl účastníkům dílny B skutečně autentický zážitek. V programu dílny nechyběly pravidelné rozvíčky i lekce základů akrobacie, žonglování a další pohybové disciplíny. Závěrečná inscenace se potom nesla v duchu cirkusového představení, ve kterém mohli přítomní diváci nahlédnout jak do manéže, tak do zákulisí představení. Tento osvěžující nápad dal celé show další rozměr.

Třída G - Molière - syntetické divadlo

Dílna G pracovala s úryvky Molièrových her a každý z nich se pokusila ztvárnit podle jiného klíče. Objevil se dialog předvedený jako scénické čtení, dialog vystavený na práci s rekvizitami nebo dialog, který čerpal z tradice commedie dell'arte. Jednotlivé scény byly spojeny v kompaktní celek tématem – oslava pokrytectví společnosti. Třída nám kromě Molièrových textů zprostředkovala také zážitek z opulentních dvorských slavností a balastu královského divadla. I přes omezené prostředky (bílé napudrované vlasy, papírové ozdoby nastříkané zlatou barvou a poskládané do tvarů, které zastupovaly rukávy, krejzlíky, fiží a nabírané sukně, snadno

uvázané za pomoci polštářů a prostěradel) se jim podařilo vyvolat u diváků dojem falešné okázalosti. Není ostatně náhodou, že dílna s molièrovskou tematikou se objevila v nabídce právě v letošním roce, kdy uplynulo 330 let od dramatikovy smrti.

Třída K - Postava v situaci - herec v postavě

Každý účastník třídy K si pod vedením svého lektora vytvořil jednu zcela novou postavu, se kterou celý týden pracoval, a to nejen v rámci dílny. Frekventanti se postupně sžívali se svými postavami, které během týdne rozpracovali do překvapivých detailů. I přes velmi rozsáhlé a složité téma byla herecká dílna schopna připravit závěrečnou prezentaci, která oslovila většinu diváků. Na základě autorských textů frekventantů třídy K jsme byli svědky paradoxních situací a setkání jednotlivých postav, které spolu zdánlivě nemají nic společného, ale ve skutečnosti se jejich životy propojují a ovlivňují.

Třída V - Dílna autorského divadla - „ČEŠI aneb Byli jsme a budem“
Tématem třídy V bylo „češství“. V průběhu týdne vypustila třída V do města ty nejhorší stereotypy a modely Čechů a nechala je žít vlastním životem. Ne vždy se jejich práce setkala s pochopením, všechny nasbírané zkušenosti, ať už pozitivní, nebo negativní, pak třída shrnula do závěrečného vystoupení, které se po většinu času odehrávalo v restauračním zařízení na vrcholku hory Říp. Rozmanité typy, které se tu sešly - šovinistický otec od rodiny, alternativně alternativní mladá maminka, zneuznaná učitelka, zamindrákovaný šéf firmy nebo věčně nespokojená servírka (atd.), pak probíraly své životní příběhy, své názory, své „češství“.

III. účastníci

Lektoři

Pavel Khek, divadelní režisér a pedagog

Juraj Benčík, slovenský mim a herec, režisér a scénárista

Patrik Lančarič, slovenský divadelní a filmový režisér a pedagog

Václav Klemens, režisér a pedagog

Vojtěch Štěpánek, herec a režisér

Počet seminaristů 55

IV. doplňkový program

Pro účastníky byl připraven doplňkový program: IMPROVARIACE Praha (představení pražského souboru jako inspirace nejen pro třídu B)

Hana Voříšková a MUZIGA Choceň: Pohyblivé obrazy (představení ze ŠP 2013)

Filmová produkce (předpremiéra nového filmu P. Lančariče HRANA)

SMAD sobě aneb Šumperští hasiči (představení frekventantů SMADů 2000-12)

Zasemmelendve Nitra: Ohladom konzumu (soubor ze Scénické žatvy 2012)

Závěrečné ukázky z dílen

V. články které vyšly

S.M.A.D. – Dílna kterou musíte zažít – AS 5/2013

ZAÍMAVOSTI

AS 5/2013

S.M.A.D. – dílna, kterou musíte zažít

V druhé polovině prázdnin se pravidelně rok co rok stahují mladí divadelní nadšenci z celého Česka i Slovenska do Šumperka na Setkání mladých amatérských divadelníků (zkráceně též S.M.A.D.), který je zároveň dílnou Šrámkova Písku. A žije účastníků S.M.A.D., nejen po nových divadelních zkušenostech, bývá skutečně velká! Akci pořádá organizace NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Městským úřadem města Šumperk. Letošní ročník proběhl od pátku 9. do soboty 18. srpna v prostorách tamního městského divadla. Vedle každodenní práce v dílnách byli pro účastníky připraveni i bohatý doprovodný program plný inspirativních představení a dalších doplňkových aktivit, které měly za cíl vzájemně seznámit divadelníky ze všech koutů Česka i Slovenska.

Samotný předvýběr dílen pro účastníky probíhal tradičně již v průběhu května a června na základě krátkých anotací, které si lektoré ke svému tématu připravili a které se pravidelně objevují například v bulletinu Kormidlo. Nepsaným pravidlem je, že dílny bývají rozličného zaměření, každý by si tak měl vybrat na své. V nabídce většinou nechybí dílna herecká, režijní, dramaturgická, dílna pouličního či alternativního divadla nebo dílna pohybová. I výběr letošních dílen byl velmi rozmanitý. Jako lektor si se vrátili čtyři zkušení matoři Šumperských dílen – Pavel Khek, Jung Benčík, Patrik Lančarič a Václav Klemens – a jeden lektor „nováček“ Vojtěch Štěpánek. Spousta účastníků jezdí na dílny pravidelně, vědí už dopředu, ke kterému lektorovi nebo na které téma by se chtěli přihlásit, a proto se nevyplatí s odesláním přihlášky dlouho otálet. Kapacita některých dílen se může zaplnit i v rámci posledního společného snažení ke závěrečné prezentaci v sobotu večer, na které si jednotliví dílny vzájemně představení výsledky své práce. Ažkoliv závěrečné představení není pro účastníky dílny jedinou metou a samotný zážitek z práce v dílně je důležitější, přece jenom správní divadelníci ze své podstaty nemohou závěrečné představení odmyslet, a příprava představení se

tak stává alfou a omegou celého jejich týdne.

Dílna A pod vedením Pavla Kheka letos pracovala na inscenaci známé literární předlohy Markéty Lazarové. Pod vedením tohoto zkušeného režiséra, který působil například v oblastních divadlech v Mladé Boleslavi, Kladně nebo Zlíně, se tato herecko-dramaturgická dílna statečně vypořádala s hlavním úkolem, totiž že se do této ni nepřihlásil ani jeden muž. Z tohoto na první pohled závažného nedostatku udělali soustředěnou a intenzivní práci hlavní přednost závěrečného představení. Typický mužský princip a pohled na zvolené téma, který byl patrný především v některých prvcích vizuálního zpracování, celkově exotickým nábojem představení, jenž byl podpořen výběrem jednotlivých scén, byl zajímavě vyvážen absolutní absencí mužů na scéně. Dominantním rysem celého kusu byla scénografie, která využívala velké plochy průhledného igelitu, pod kterým se odehrávaly i celé scény. Představení bylo orámováno scénami ze života Vladislava Vančury, což dodalo další zajímavý rozměr. Po skončení letošního S.M.A.D. se celá dílna společně s lektorem shodla, že nenechají svou týdenní práci ležet ladem. Představení tak budete mít možnost vidět v neděli 8. prosince od 19:30 ve Státnickém divadle v Praze, které zároveň zapůjčí předprodej vstupenek. Není to

však poprvé, kdy má Šumperská dílna takový přehled a skupina společně pokračuje dál v započaté práci.

Slovenský mim a herec Juraj Benčík zvolil jako hlavní téma své letošní dílny cirkus. Díky svým mnohaletým zkušenostem v této oblasti, například z inscenace Corteo světového Cirque du Soleil, nabídl účastníkům dílny B skutečně autentický zážitek. V programu dílny nechyběly pravidelné rozcviky ani lekce základů akrobacie, žonglování a další pohybové disciplíny. Závěrečná inscenace se potom nesla v duchu cirkusového představení, ve kterém mohli přítomní diváci nahlédnout jak do manéže, tak do zákulisí. Diváci byli rozděleni na dvě skupiny, z nichž jedna byla odevzdána do zákulisí a druhá zůstala sedět v hledišti. Po krátké cirkusové show, ve které se pod vedením plachého principála představili umělci, kouzelníci, žongléři, zpěváci a kočkovití šelmy, se skupiny diváků prohodily. Skupina diváků z hlediště tak nyní viděla zákulisí celé show: pomluvy, intriky, nevěsty i lásky, které v cirkusovém provozu za pochodu vznikají. Tentokrát ovšem nápad dal celý show další rozměr a vyvolal občas nedotažená cirkusová čísla. Jak ale řekl sám lektor, cirkus je především o zkoušení, zkoušení a znovu zkoušení. Bylo vidět, že účastníci dílny B toho za jeden týden vykoušeli skutečně hodně.

Představení dílny A budete mít možnost vidět v neděli 8. prosince od 19:30 ve Státnickém divadle v Praze.

ZAÍMAVOSTI

↑ Dílna G pracovala s úryvky Molierových her. Foto: Michal Dřina

Práce, která na šumperských dílnách probíhá, se účastníkům často přelévá i do jejich volného času.

Jeden z „otců zakladatelů“ šumperských dílen, slovenský divadelník a filmový režisér Patrik Lančarič vzdal svojí dílnou i závěrečným představením hold jednomu ze svých divadelních vzorů, Molierovi (není ostatně náhodou, že dílna s molierovskou tematikou se objevila v nabídce právě v roce, kdy uplynulo 330 let od dramatické smrti). Dílna G pracovala s úryvky Molierových her a každý z nich se pokusila ztvárnit podle jiného klíče, ke kterým ovšem v některých případech přistupovala spíše z nedostatku času než z dramaturgického záměru. Objevil se dialog předvedený jako scénické čtení, dialog vystavený na práci s rekvizitami nebo dialog, který čerpal z tradice commedie dell'arte. Individuální scény byly spojeny v kompaktní celek tématem, jímž byla oslava pokrytectví společnosti. Skupina se rovněž shodla na tom, že by ráda divákům kromě Molierových textů zprostředkovala také zážitek z opulentních

dvorských slavností a bombastu královského divadla. I přes omezené prostředky se záměr celkem vydařil. Představení se tak nehrálo na hlavní scéně, ale na tzv. hrádecku. Menší, trvalý a intimnější prostor orámovala dvě velká zlatá zrcadla a řada svíček, kterou bylo odděleno hlediště od jeviště. Hlavními barvami se stala zlatá a bílá. Bile napudrované vlasy, papírové ozdoby natřené zlatou barvou a poskládané do tvarů, které pak po připravení zastupovaly rukavy, kraglasy nebo řítí, a především u dam pak nabírané sukně, snadno uvázané za pomoci postlárů a prostrádel, vyvolávaly přesně ten dojem falešné okázalosti, o jaký skupina usilovala.

Do práce s hereckou postavou v situaci se pustila dílna K pod vedením režiséra Václava Klemense, který působí také jako pedagog na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. Každý účastník dílny si vytvořil jednu zcela novou postavu,

se kterou celý týden pracoval, a to nejen v rámci dílny. Častokrát se tak stalo, že jsme tyto postavy potkávali na ubytovně, v restauraci, na večerních programech, nebo jak jen tak bezcenně bloumali po městě. Bylo patrné, že frekventanti mají své postavy mnohdy rozpracované do překvapivých detailů a že se jim dostávají pod kůži. I přes velmi rozsáhlé a složité téma byla herecká dílna schopna připravit závěrečnou prezentaci, nebo spíše defilé jednotlivých postav. Byl jme svědky paradoxních situací a setkání, které pocházely z autorského pera některých účastníků dílen. Tyto teuty byly velmi svěží, nápadné, neokoukané a vtipné. Umné doplňky a ozvláštnění celé představení, ze kterého však stále zůstávalo patrné, že mnohem více než ze samotného závěrečného představení si účastníci odnesli z celotýdenní práce v dílně.

Práce, která na šumperských dílnách probíhá, se účastníkům často

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2014

I. základní údaje

Pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana, z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Společností Amatérské divadlo a svět, o. s., Městským divadlem Šumperk, Střední zdravotnickou školou Šumperk a MěÚ Šumperk. Přehlídka probíhá za finančního přispění města Šumperk.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 15.–24. srpna 2014

II. třídy

Třída A - Jevištní poezie poezí jeviště

Pavlem Khek si za téma pro práci ve svojí třídě zvolil jevištní inscenaci poezie. Z dramaturgicky širokého spektra zdrojů se lektorovi a jeho týmu v průběhu týdne podařilo vytvořit celek, jenž s neotřelou imaginací spojil v mnohém rozdílnou tvorbu sedmerna velíků české poezie 20. století - Skácela, Seiferta, Hraběte, Ortena, Wolkera, Holana, Halase.

Třída CD - Jak umřít na divadle i ve filmu...

Dvojice lektorů Nvota-Núsek nám v závěrečné ukázce (s nepochybnitelným autorským vkladem zúčastněných dívek) přiblížila názory dívek 21. století na jednání shakespearovských postavy (jejich činy a motivace). Závěrečné ukázce nechyběly náznaky dobových soubojů, jejichž lekce byly také součástí týdenní práce třídy CD.

Třída F - Proč bychom se netěšili aneb Zkáza hlavního města
Lektor na základě povídky sovětského autora Jefima Zozulji vytvořil se svými frekventanty autorské představení, ve kterém v absurdní nadsázce (pomalu a nenápadně) prezentuje divákům praktiku totalitního režimu.

Třída H - Divadelní dílna neverbálno

Účastníci se seznámili se základy pantomimy, anatomii gagu a tvorbou příběhu. Jevištním výsledkem skupiny H byla kolektivním klauniáda, u níž se naprosto nechtělo věřit skutečnosti, že někteří s frekventantů byli v den zahájení dílny pouhými pantomimickými začátečníky.

Třída V - Autorský country muzikál

Frekventanti nám v závěrečné ukázce představili první autorský country muzikál, který včetně vlastního příběhu, textů písní i melodií vytvořili v průběhu šumperského týdne.

Pět závěrečných ukázek, které jsme mohli zhlédnout, přine-

slo pět velice zajímavých sond do práce skupin i lektorů. Vysoká úroveň realizovaných „představení“ i přes rozdílné zkušenosti frekventantů, kteří se s lektory a tématy potkali až na začátku celého pracovního týdne, svědčí o naplnění a smyslu celé akce SMAD. Jako nadstavbu a přesah tohoto projektu vnímáme snahu tří tříd zrealizovat své závěrečné ukázky i po skončení akce. Třída CD své představení předvedla v říjnu 2014 v rámci Festivalu bojovníků v Táboře. Třída A jedná stejně, jako v loňském roce uvedla své závěrečné vystoupení v Praze začátkem prosince. A třída H se se svým dopílovaným představením zúčastnila výběru na národní přehlídku pantomimy a pohybového divadla Otevřeno 2015, které se úspěšně zúčastnila.

III. účastníci

Lektoři

Pavel Khek, divadelní režisér a pedagog

Michal Hecht - mim, režisér, pedagog HAMU Praha

Jakub Nvota - slovenský režisér a Petr Núsek - choreograf, učitel a poradce dobových šermů a bojů

Jozef Krasula, slovenský režisér a pedagog

Vojtěch Štěpánek, herec a režisér

Počet seminaristů 51

IV. doplňkový program

DS KÁĀAjeBÁRAjeSKÁLA Most: MCHS (představení ze ŠP 2014)

Drum orchestra: Bubnování s přáteli (koncert místního uskupení)

Filmový večer - KRÁSNO (Český film s reáliemi města Šumperk)

DS Bez prken Praha - Léandre-Alain Baker: Dny se vlečou, noci

Lolity na cestě

Divadlo mladých Šest Pé, Partizánské - J. D. Salinger - Kto chytá v žite (zahraniční host)

Závěrečné ukázky ze seminářů

V. články které vyšly

Šumperské radosti divadelní – AS 5/2014

DENÍK

č. 15/2014 S.M.®.Ä.D.

MILÝ DENÍČKU

Všechno je stejné a všechno je jinak!

Milý deníčku, při vstupu do Šumperku to na mě dýchne. Hotel, park, divadlo, předzahrádka, Dakota, Opera, intr, Háčko, kašna U sovy, škola, Josef druhý, šumperské Stonehenge, Krásno, karaoke, Hladová vila, folklor,... Tedy ne vždy je to tak poetické. Když na vás dýchne hutný vzduch nejmenovaného podniku kolem druhé ráno, to je dech!!! Zase doma a zase je to stejné. Ale zároveň jiné. Jiní lidé, (částečně) jiní frekventanti – staří buď už neměli čas, peníze či energii, nebo třeba zmoudřeli. Někteří se oženili a nejsou tady (pan ředitel divadla), jiní se oženili a jsou tady, no prostě samá změna. Letošní léto a krize ve světě se pochopitelně podepsalo i na počtu přihlášených – přestože patříme k nejlevnějším divadelním dílnám v létě v Šumperku... Mark Twain má jednu povídku, jak neúspěšný malíř, který nemůže nic prodat, nafinguje vlastní pohřeb – a hned se prodává lépe. Já tu už pohřeb měl... a nic... Tak nejspíš zkusíme druhou metodu: Pořádně to zdrážit! Ale ne, to by mi zase bylo líto frekventantů. Nechceme přece, aby se ze S.M.Ä.D. u stal elitní podnik pro dítku milionářů (i když pár mecenášů by se nám hodilo). Tak přemýšlím, deníčku, přemýšlím. Pokud nás nebude dost, nebude možné dílnu otvírat – a to už bych asi ten pohřeb realizoval doopravdy. A nejvic mě štve lidi, kteří se přihlásí, pak to odvolají, a přitom je zřejmé, že důvod museli znát už dávno. Nejspíš jsme na ně moc měkkí :-). A ještě jednou, co je jiné: Jiné a nové třídy. Ty se nikdy neopakují – Ať budou pracovat na čemkoli, budou zase svérázné, objevující a jedinečné. A co je stejné? Doufáme, že nadšení, to, že frekventantům i lektorům nebude stačit čas, že se bude sypat tolik nápadů, že je nebudou stačit vrazit. A to, že těch 8,5 dne zase tak rychle uteče...

KONTAKTY:

Alena Chrová - 604 569 781, Karel Tomas - 603 480 111, Káča Chrová - 604 569 781
Divadlo - 583 214 061, Internát - 583 214 339, Škola - 583 214 339

Divadlo Bez prken
Rock Cafe Praha

Čau kluci,

tak jsem teda koukala, co nás čeká a nemine. A je to letos zase dost nabité. Začínáme hned zítra, 16. srpna ve 20:00 v Divadle představením MCHS od souboru KÁT'AjeBÁRAjeSKÁLA Most. Už jsem je letos viděla na Srámkově Pisku, ale půjdu se podívat znova. Divadlo poezie, texty Lubomíra Tylpta, co ho interpretují WWWčka, ty určitě znáte, to je prostě dobrý to o tom, jak se nám vzdaluje mezilidský kontakt. V neděli 17. srpna od 20:00 v Háčce místní DRUM ORCHESTRA se svým BU NÍM S PRÁTELI a prej si u toho můžeme zafakt přestří! 18. srpna zase od 20:00 se bude v pouštět film (tedy jedná se o tom). Prý něco n A taky se budou dít další věci, ale to je asi př Kždopádně se tam sejdem a uvidíme! No a to je v úterý od 20:00 v Divadle hrajeme my prken Praha: Léandre-Alain Baker: DNY ČOU, NOCI TAKY, už jsem si 2x opakoval fám, že vy taky!!! Ve středu přijde klasika, to malej Jará - ŠUMPERŠTÍ HASIČI pořádá OKE. Jsem zvědavá, co kdo vystřihne! Jenže všechno, 21. srpna ve čtvrtek pro změnu zase v Divadle - LOLITKY NA CESTĚ to je tak ní road movie o dvou karkulách. A v pátek 2 pro změnu od osmi? Tráááá, náostěva ze Sl - Divadlo mladých Šest Pé, Partizánské tip) a jejich J. D. Salinger - KTO CHYTÁ V jasné, taky v Divadle. No a to je všechno. Vlá Sobota, Divadlo, od 18:00 a PREZENTAC Tak hlavně nic nezapomeňte a doražte v MilaBU al

PŘEHLEDKY A FESTIVALY | S.M.Ä.D.

Šumperské radosti divadelní

V polovině měsíce srpna moravský Šumperk opět ožil populárním Setkáním mladých amatérských divadelníků, dílnou Srámkova Pisku, jež je rovněž známa pod údernou zkratkou S.M.Ä.D. Jindy poněkud ospalé ulice brány Jeseníků se rázem rutovitě roztapaly přítomností několika desítek milců a milenek múzy Thálie a do inscenací rutinou běžné zatěnkovaných útrobu honosné budovy šumperského divadelního svatostánku konečně vstupovala osvěžující přítomnost elánu a invence.

Programové menu jubilejního 20. ročníku nabídlo svým účastníkům kvintet tříd, jejich vzájemný tematický-žárový rozptyl byl dostatečně různorodý, aby měl každý zájemce ideální možnost volby. Dočkali se non-verbalisté, činoherci, příznivci bojové choreografie, poezie i muzikálu, náležitá možnost sebereflexe byla kromě herců a tanečníků poskytnuta i dramaturgům, režisérům či muzikuskům. Všechny třídy po devatero dní intenzivně pracovaly na vlastních autorových jevištních projektech, jejich finální podoba byla posléze uvedena na závěrečném večeru, jenž byl tradičně divácky hojně navštěven, a stal se tak mimo jiné vitálním ozvěním místní, obvykle stagnující kulturní nabídky měsíce srpna.

Za lodivody třídních oslav dílenského dvacetiletí byli admirálové flotily S.M.Ä.D., tvorenou zkušenými nálečnickým duem Alenou Chrovou a Karlem Tomšem, vybraný profesně náležitě erudované osobnosti, provéřené navíc vlastní letitou šumperskou zkušeností. Výsledkem vespolečných snah frekventantů a jejich lektorů se posléze stala pětice představení, značně odlišných z hlediska zvolené jevištní poetiky, nikoli však nasazením či výpovědní hodnotou.

Výsledkem vespolečných snah frekventantů a jejich lektorů se posléze stala pětice představení, značně odlišných z hlediska zvolené jevištní poetiky.

Jevištní inscenace poezie

Třída A, vedená pedagogem, režisérem a uměleckým šéfem Divadla v Mladé Boleslavi Pavlem Khekem si za téma své práce zvolila jevištní inscenaci: poezie. Sám lektor komentoval v rozhovoru pro zpravodaj S.M.Ä.D. genezi projektu takto:

„U mých předchozích týmů dílen bylo pokladě nějaké základní vodítko. Samozřejmě člověk musí vědomě krádat, ale vždycky má k dispozici základní kostru. Ale letos nebylo nic, jenom asi sedm tisíc básní a z toho většina o smrti nebo o pohřbu. Postupně jsme si začali „zrcitovat“ a přetvářet se mužským motivem básní o verši, ale samozřejmě se nám líbilo skoro všechno. Takže ve čtvrtek logicky přišel nemilosrdný dramaturgický kruh, kdy jsme to museli nemilosrdně vyřadit a já svoje frekventanty a frekventantky prosil, aby se nechtli kyslet, když zrovna ten jejich verš neznají.“

Z dramaturgicky zaměřené velmi širokého spektra zdrojů, jež bylo jiné základním stavbním kamenem mnoha pracovních komplikací, se Pavlu Khekovi

a jeho týmu podařilo vyklesat překvapivě kompaktní celek, jenž s neotřelou imaginací neokázale spojil pestrý šálou emoci i v mnohém rozdílnou tvorbu sedmá velká česká poezie 20. století – Skácela, Seiferta, Hraběte, Ottena, Wolkera, Holana, Halase.

Jako přidanou hodnotu vynikajícího uměleckého zážitku si navíc v tomto případě lze přičíst i pečlivou práci s nadhledem, jenž se stává zásadním elementem optiky, s ním je zde na osudy poetických tříd stylizované nahliženo. Jedinou výhradu k předvedenému opusu pak budí občasná špatná slyšitelnost, jež byla sice podstatným dílem způsobena nepřipřítivěnou akustikou sálu Divadla Šumperk, v případě jevištní interpretované poezie však jde o chybu, již nelze nezmínit. Na opačném pólu inscenačních kvalit výstupu třídy A pak stojí precizní práce s klébností a světlem (pořbybova spolupráce Svatava Milkové, pozn. aut.).

Komická studie samčích pudů

Ve třídě CD, jež mimochodem sloužila dětským obsazením, se o funkci lektora netypicky dělili hned dva muži, Petr Nůšek a Jakub Novota, který v rozhovoru specifika práce v tvůrčím tandemu pregnantně definoval:

„Zjistil jsem, že je příjemné se dopřivat a navzájem se navíjet. Teď jsme si zkusili z způsobů třídní přítomnosti, ale do budoucna se nám spíš zdá, že by bylo lepší být přítomni oba naráz.“

Potenciálně morbidní téma umírání shakespearovských postav se v rukách dvojice Novota-Nůšek, ovšem s nepochybnitelným autorským vkladem zúčastněných diváků, přetvářilo v vrazivě komickou studii samčích pudů, cynicky nazvanou: primatelem různorodých žen, jež samozřejmě misty přehlázela v sebeironickou deficienci pořídnosti účelových dámských spojení. Na práci třídy CD se sice výraznou měrou podepsala střídaná nepřítomnost některého s dvojice lektorů, přesto lze s jistotou říci, že tvůrčí kolektiv se zvoleného úkolu zhostil s entuziasmem a empatií, jež dokázala opětovně prokázat nadčasovost dramatické tvorby velkého WS. Petr Nůšek navíc definoval dílnu coby startovní fázi dlouhodobějšího projektu, bude tedy rozhodně zajímavé sledovat jeho progres v čase.

S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ

Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2015

Základní údaje

Přehlídku pořádá pod záštitou ministra kultury Daniela Hermana NIPOS–ARTAMA a Společnost Amatérské divadlo a svět ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MÚ

v Šumperku. Projekt se uskuteční s finanční podporou Ministerstva kultury a města Šumperka.

Místo konání: Divadlo Šumperk

Termín: 14.–23. srpna 2013

Třídy a lektoři:

Třída A – Herectví autentických situací

Lukáš Rieger – herec, pedagog herectví JAMU Brno a Miroslov Ondra – herec, dramaturg, pedagog muzikálového herectví a hudebník

Třída B – Peníze, peniaze, peňeži

Jano Šimko – režisér, překladatel a dramaturg Slovenského rozhlasu

Třída D – Borges: Evangelium podle Marka

Jakub Nvota – autor, herec a režisér

Třída G – Anton Pavlovič Čechov: Čajka/Racek

Patrik Lančarič – divadelní a filmový režisér

Třída ST – Step crawl step tap step shuffle tap step chuck...

Svatava Milková – herečka a choreografka a Tereza Volánková – herečka, režisérka, grafička

Třída V – DÍLNA DIVADELNÍHO PROVOZU

Vojtěch Štěpánek – herec, režisér a ředitel Divadla Komedie Praha

Doplňkový program:

Petr Klarin Klár: Valérie aneb Slepíci mor!

Vdova po kapitánovi dunajské paroplavební společnosti:

Nárek Mravence (představení ze ŠP 2015)

KALD DAMU: Vinnitou aneb kámoš je víc jak zlato z Nugget-Tsilu

Peter Konečný: Průřez dějinami filmu (zahraniční host)

Divadelný súbor Zasesmelendve pri ZUŠ J. Rosinského,

Nitra: Kým kohúty noc zaženú (oceněné na Scénické žatvě 2014)

Za oponou

**3 otázky
pro 10 lektorů,
4 seminaristy
+ jednoho ředitele**

- Co pro Tebe/Vás znamená/ znamenala divadelní dílna Šumperk?
- Ovlivnila nějak tvůj/Váš profesní život?
- Napiš/te nám nějakou svoji vzpomínku (zveřejnitelnou), která se Ti/Vám s dílnou spojuje?

Kateřina Crhová

Šumperk je místem, kde je všechno možné, místem kde neexistuje čas. Místem, kde potkávám své lidi, své přátele. Místem, kde se uzavírají přátelství bez rozdílů věku, státu a pohlaví. Místem, které probouzí všechno tvořivé a hluboké ve mně. Místem kde se zastavím a s každým nádechem hltám energii, která je všudypřítomná, která mě pohltí, obejmeme a rozkouše na milión kousků, aby mě o deset dnů později vyplivla jakousi celistvější, plnější a živou až to bolí. Místem, které je moje už polovinu života. Místem, kam se vracím jako bych se vracela domů. Šumperk je pro mě takovým malým, velkým, opakovatelným zázrakem.

Můj profesní život rozhodně ovlivňuje. Jednak tím, že mi každoročně dobije baterky a pak hlavně tím, že všechno co v rámci Šumperku zažívám, mě udržuje otevřenou, bdělou a vnitřně plastickou a to se mi při práci s lidmi, kteří se potýkají s nemocemi duše vážně hodí. A samozřejmě mě ovlivňuje v mém celoživotním koni - v divadle, protože mi dává příležitost se znovu a znovu učit.

Aspoň polovina vzpomínek by byla publikovatelná. Asi. Všechny by stály za to. A tak když přivřu oči, vybaví se mi pocity, které všechny moje šumperské vzpomínky (bez ohledu na publikovatelnost) provázejí... přátelství, soudržnost, energie, porozumění, smích, radost, hudba, láska, zatřený dech a taková ta pozitivní husí kůže.

Michal Hecht

Ahoj, tak jsem k tomu usedl. Máš na mne velký vliv. Jen tak pro někoho bych nesedal.

Ano, ovlivnila. Když jsem se hledal v 80tých letech v temnotách jeviště, Ondra Pavelka (tehdy ještě student DAMU, můj lektor) mě nakopl, abych já po čase, stále ještě s ním, spolulektořil a nakopával plno dalších, kteří dnes fungují jako úspěšní profíci. Je to taková herecká líheň.

Je to blbý, není to moc o umění, ale nejvíc se mi vybavuje, jak Jura Benčík tančil polonahý v Dakotě na stole a Sváta Milková mně při tom seděla na klíně.

Šumperský nakopnutec.

Pavel Khek

Není tajemstvím, že si na SMADu tak trochu zkouším obšlapovat témata, která mě v dané sezóně čekají a tak píšu do programů k inscenacím poděkování frekventantům dílny – mnohdy jsou to totiž jejich nápady, které rozšiřují mé vnímání daného tématu – tedy odpověď je: logicky ovlivnila, ovlivňuje a ovlivňovat bude (doufám) i nadále.

Navíc člověk může hercům v profesionálním divadle od plic říct: „Hele, když se to dá stihnout za osm dní, proč vám to trvá osm týdnů – tak nekafrejte a makejte!“

10 žen na dílně Markéty Lazarové – na to nezapomenu do smrti. Ještě týden a začal bych s nimi menstruovat. Ale energie kterou ty squaw vyprodukovaly byla neuvěřitelná. Pro člověka jako já to byl sen.

Do Šumperka přijel jako divák, zamiloval se a oženil se s madame SMAD. Snad se mu podaří být dlouhodobě věrný, i když jsou ty prázdniny zatraceně krátký.

Svatava Milková

Nejprve velkou neznámou, ale už při mé první účasti jsem pochopila, že šumperská dílna bude významnou součástí mého života... A tak se i stalo ;-)

Tak určitě. Ano, většina z těch mnoha a mnoha nezapomenutelných zážitků není tak úplně zveřejnitelná...

Je to týden, kdy rozdělení dvacetičtyř hodin na den a noc ZTRÁCÍ svůj význam. Týden, kdy člověk ZTRÁCÍ zábrany, v brzkých ranních hodinách ZTRÁCÍ věci...

SMAD Šumperk:

Na dřevě. Modřiny, které mají smysl.

Kamarádi.

Dredy propletené s větvemi stromů.

Inszenování telefonního seznamu.

Štítem rozseknuté obočí.

Dakota. Bageta.

Alenka. Karel.

Radši pět gólů než triko dolů.

Kamarádi.

Večírky v podniku, který už léta neexistuje.

Tajemství. Láska. Přátelství.

Bufet. Smaženka.

Divadelní cokoli.

Blížkost. Svoboda. Radost.

Kamarádi.

Petr Nůsek

Měl jsem to štěstí být už u prvních ročníků, tudíž šumperské divadelnění je pro mě pěkných pár let nahuštěnějších neopakovatelnými zážitky a nenahraditelnými přátelstvími. Obě mě doprovází doposud. Řada vyjimečných osob, které jsem zde poprvé potkal je součástí mého rytmického profesního života nepřetržitě i přetržitě dodnes. Třeba Kačka Crhová mi pomohla budovat agenturu A.R.G.O. a zároveň odchovala jedno z dvanácti štěňat mé nejoblíbenější dogy Dášy. Karolína Martincová dodnes řediteluje jednom z nejprestižnějších A.R.G.O. departementů. Sváta Milková se mnou šermovala

v Americe a pravidelne se setkávame v na divadleních jevištích. Kuba Nvota mne prizval k niekoľika skvelým predstavením a práve spolu pracujeme na historickém seriálu. Mohl bych pokračovat.

Rád vzpomínám na naše stredoveké hodokvady, ktoré završovali ty báječne prošermované dny. Svičky, kurtoázie stolování, dobová hudba, už léta si říkám: Je potřeba to znovu obnovit. Famózní byl Karlův rozlučkový pohřeb ... Čepele nám zvonily při Artušovských mýtech, na palubě pirátů, v obklíčení Richeliueho gardistů, právě tak před potutelným úsměvem Casanovy. Pálili jsme z mušket, praskali bičem, stříleli z luku, meditovali na Petrových kamenech. Ale ta legrace, když sundáváte v korunách stromu usnuvšího světoznámého mima, to nevymyslíte.

Tak trochu jiný šerm na divadelních prknech i filmovém plátně. Aneb scénické násilí.

Jakub Nvota

Šumperk vo mne prelomil presvedčenie, že divadelné dielne sú podozrivé projekty, ktoré som si odniesol zo svojej mladosti v amatérskom divadle na Slovensku. Nemal som dôveru v to, že sa tam dá zmysluplne pracovať, že sa tam dá tvoriť a nie sa len producírovať a exhibovať. V tomto ma Šumperk zase postavil na pevnú zem a naučil ma, že to možné je. A že popritom môže byť aj veselo a krásne, ale že tá práca má zmysel a dokonca hlbší. Vlastne sa mi protivil ten model lektora, ktorý si niečo realizuje a študentov, ktorí tomu zámeru akoby podliehajú. Takže prvý rok som okamžite do tohto modelu spočiatku spadol, ale tí ľudia v dielni boli takí skvelí, že ma elegantne naviedli na správnu cestu a ja som pochopil, o čom to celé je. Keď sme potom realizovali kabaret, ale predovšetkým sci-fi, vzniklo niečo, čo vo mne zanechalo trvalo stopu práve tým, čo do toho tí ľudia doniesli, nie tým čo som akože vytvoril ja s nimi. Každý kto do Šumperku príde sa nakazí atmosférou tvorby a normálnosti, ktorá nie je v tejto dobe úplne zvyčajná. Pochádza akoby z rodného listu celého projektu, ale to by som musel začať veľmi lichotiť Alenke a Karlovi a oni to vedia. :)

To sú všetko také akvarely. Počujem ráno rozhovor ukrajinských robotníkov, ktorí prerábali hotel Grand, potom sedím na raňajkách a jem hemendex a Patrik má čierne brýle a nerozpráva, pretože ráno nikdy nerozpráva. Čaká sa, že príde Nusek. O dva dni sa už nečaká, že príde Nusek a príde Nusek. Má dodávku a v nej dva psi. Začíname pracovať. Péta je tá čo má dlhý cop, Honza si ma skúmavo prezerá... Osem Desdemón postupne umiera, túlame sa po meste a kupujeme kostýmy, hráme na ulici a potom v divadle, kde má socha rovnaký cop ako Péta, čo ma doteraz udivuje. Kabaret v ponorke a Lukášov nezabudnuteľný monológ zememerača,

ktorý túžil tancovať pri tyči a Alenkiné šansóny, ešte sme sedávali Pod kaštany a v Mašinke. ...sci-fi a nekonečné debaty a veľa veľa dobrého písania... a podľa mňa skvelá prezentácia, kde som nebol (asi práve preto), pretože som musel ísť na zájazd do Poľska. Dakota... Dakota... Dakota... Alenka ... Karel ... Dakota ... Dakota ...

Otázka trošku zaváňa večnosťou. :) Napíšte: V Šumperku na dielňach S.M.A.D. tvoril, nespál, vymýšľal, smial sa, jedol hemendex, hral bowling a divadlo a nekonečne sa tešil z krásy fantázie... to si potom dám aj na mohyly.

Václav Klemens

Divadelní dílna v Šumperku svůj půvab odhaluje zvolna a nenápadně, takže ve svém průběhu působí docela nevinně. Teprve po jejím ukončení lze pocítit, ale stěží pochopit, o jakých deset dnů šlo. Po návratu ze Šumperka přichází bolestivý úder sprosté reality.

A mám-li si vybrat, pak volám: Zpátky do dílenského bezčasí! Zpátky do nitra dělohy! Raději Šumperk nikdy nepoznat, než ho opouštět! (Jsem afektovaný? – Budiž! Pro jednou si to mohu dovolit.)

Na svém posledním Šumperku jsem se ocitl v mírné časové kolizi. Musel jsem dopsat slíbené písňové texty. Přišel jsem tím o několik poutavých šumperských večerů. A jak jsem byl rozběhnutý v tom veršování, zcela spontánně ze mě vypadl text, kterým jsem si zpřítomnil ony večery, na nichž jsem chyběl. Teď jsem tomu jenom dodal název:

PÍSEŇ SEMINARISTOVA

Bylo to už nad ránem
v hospodě Pod Kaštanem,
pili jsme, řeči vedli,
zvednout se nedovedli.

Okurky lovím z láku,
mám ho teď jako z praku.
Kdopak to nese vinu
za moji kocovinu?

Stejný jsem stavěl plůtek,
v součtu mi lektor utek.
K němu se zkrátka vzhlíží –
deset měl, já jen čtyři.
(Šumperk 2013)

Na Šumperk se nikdy dostatečně nepřipravíš, Šumperk si tě sám připraví tím, že tě o něco připraví.

Jozef Krasula

Šumperk pre mňa znamená veľa – veľa tvorivých stretnutí s príjemnými ľuďmi, veľa zážitkov vo dne i v noci, veľa radosti z divadla, veľa podnetných stretnutí, veľa neoceniteľných skúseností, veľa piva, sem tam vína, sem tam whisky, veľa premýšľania, veľa únavy, veľa toho, prečo ma ešte stále bavi divadlo: pekného miesta pre život.

Áno, dielňa ma ovplyvnila aj profesionálne: niektoré veci, ktoré som si vyskúšal resp. overil v Šumperku, som potom realizoval v „regulérnych“ predstaveniach. Napríklad Isaaka Babela či Otu Pavla.

Jednu spomienku? To sa nedá, lebo sú ich stovky, tisíce. Spomeniem radšej tú, ktorá mi napadne ako prvá: futbalový zápas „mistrů“ a „kandrasů“. A následný úžasný večer, keď sme spolu Ondrom Pavelkom hrali v hospode „Pod kaštany“ Rómea a Júliu. Nezabudnuteľný večer. Aj celý ten ročník bol fantastický! Alebo Karlov pohreb, Ducha Charlieho. S policajnou ochranou, skutočnou truhlou. Alebo prezentácie dielní. Skoro vždy boli fantastické! A Otcovia zakladatelia! No vidíš, už teraz tých spomienok je habadej.

Zde leží básnik, jenž miloval... Nie, to tu už bolo. Budem rád, keď sa môj medailón bude skladať zo spomienok resp. myšlienok ľudí, s ktorými som mohol spolupracovať.

Jiří Lössl

objevy, cesty, zážitky. Co však mělo zaručeně všech pět dílen společné, je naprosto bezbřehá chuť účastníků pracovat, objevovat a tvořit. Asi nejvíc mě pak do mého profesního života ovlivnila právě ta chuť hledačství, to vzrušení z objevování a ta naprostá důvěra ve zdárný konec. Protože v Šumperku to jinak než dobře skončit nemůže.

Dnes, s odstupem, se hluboce skláním před každým jedním účastníkem mého semináře. Protože tak, jak jsme se měli možnost poznat, se dříve nebo později ukázalo, že nestojím o nějakou pohybovou formu nebo pózu, že nebudu udílet návody či rady, co je dobře a co je špatně, ale že mě bytostně zajímá, jak se které tělo přirozeně hýbe, co ukrývá hluboko pod povrchem a co z těch tajemství je ochotno vydat na povrch. Z této esence pak zpravidla vyvěrala a formovala se výpověď skupiny, kde hlavním kritériem bylo osobní TEĎ v rámci skupinové struktury. Díky tomu se mohly, mnohdy i pro mě samotného překvapivě, přímo před očima diváků odvíjet výpovědi velmi hluboké, osobní a neopakovatelné. Chce to velkou odvahu od každého jednoho účastníka, v Šumperku se to zdá být samozřejmé, ale samozřejmost to rozhodně není - a tak vám za TO děkuju.

Snad nesilnější vzpomínkou je, že v Šumperku nic není pro-

blém a všechno se bere v potaz. Kdybyste si vymysleli sebevětší „ptákovinu“, Alena s Karlem si ušoupou nohy, aby vás v ní podpořili. To mi přijde obdivuhodné.

Hned vzápětí se dere vzpomínka na zcela „bezbariérový“ přístup, kdy Šumperk existuje na pár letních dní jako jakési otevřené společenství, živý organizmus, těleso, které tepe pro společnou myšlenku – divadelní tvorbu. To je v dnešní společnosti stále častěji spíš výjimečné.

A pak také jedna zcela osobní, sebestředná vzpomínka: nikdy bych si nepomyslel, že vypiju Oskeruši v celém Světě, psáno skutečně s velkým „s“. Raději hned vysvětlím. V nejhořejším patře šumperského kina Svět je (nebo alespoň byla) kinokavárna Svět. Byl odtud překrásný výhled do centra města, skvěle, ale opravdu znamenitě tu vařili a jeden rok jsem tu objevil vynikající kořalku pálenou z jeřabin Oskeruše (Sorbus domestica). K mému překvapení za tři dny došla. Ale snad i díky společnosti, která byla se mnou, bylo to posezení velmi lahodné a delikátní.

Jano Šimko

Do Šumperku som prvýkrát prichádzal „nepolíbený“ – nevedel som o dielni ani ľuďoch, ktorí ju organizujú, nič viac než to, čo sa dalo prečítať v nejakých pár článkoch na internete, menej ako obvykle viem o nejakom koncerte neznámeho autora alebo výstave, na ktorú sa vyberiem. S ohľadom na skutočnosť, že Šumperk je od môjho bytu vzdialený viac ako stopäťdesiat míľ, nemôžem od mozgu usadeného paranoika, ktorému občas robí problém aj cesta z postele ku chladničke, ako mne, očakávať pozitívne vyhodnotenie situácie. To, že som sa v Šumperku ocitol prvýkrát, považujem za zlyhanie sebaobranných mechanizmov alebo nejaký iný skrat. To, že som sa tam následne ocital opakovane, som sa niekoľkokrát pokúsil pomenovať. Bezvýsledne. (Vždy sa tam teším. Cítim sa tam výborne. Dielňa ma ovplyvnila, ako každé stretnutie so zaujímavými tvorivými ľuďmi – tak takéto pi...viny zo mňa lezú, keď sa pokúšam zachytiť onen vplyv do slov. A ešte: to sa nedá popísať, to by ste museli zažiť. Čo s takými odpoveďami?)Nestáva sa mi často, aby sa mi fyzicky zhmotnila nejaká predstava. Ale keď som sa ubytoval v hoteli Grand, zatvoril dvere svojho nového súkromia, vdýchol palimpsest izbových vôní, ktorého spodné tóny pamätali časy, keď sa v premiére premietali Lásky jedné plavovlásky, ľahol si na posteľ, v ktorej vrzgali ešte aj prestarnuté roztoče, vybavil sa mi popis hotelovej izby, v ktorej sa ubytoval Ludvík Jahn, keď išiel do uskutočniť svoju grotesknú sexuálnu pomstu, odrecitoval som si ho takmer doslovne a potom ešte niekoľkokrát, keďže spať sa v tej izbe celkom nedalo. Keď už som mal pocit, že cez prizmu Kunderovho románu vchádzam do Šumperku a pomaly mu začínam rozumieť, dozvedel som sa

z plagátu na pešej zóne, že sa v parku uskutoční trojdňový festival revival kapiel. A keďže som mal jediné okno svojej izby otočené do parku, musel som opäť nevyhnutne naraziť na hranice svojej pýchy a priznať, že v stretnutí so Šumperkom stále ťahám za kratší koniec. A soundtrack k tomuto postupnému uvedomovaniu si ďalšieho debaklu na ihrisku súpera obstarávali Elán Revival z Táboru, Cranberries Revival z Prachatic či Guns'n'Roses Revival z Dečína. Asi to, čo vždy.

Vojtěch Štěpánek

Šumperské dílny mě ovlivnily zcela jednoznačně. A to tím, že se staly součástí mého života, jehož čas se právě díky Šumperku přestal rozdělovat na profesní a volnočasový. V Šumperku jsem vlastně pochopil, že divadlo se nedá dělat v pevné pracovní době, že jej člověk nosí stále v sobě, že divadlo disponuje silnou gravitační silou, která přitahuje a kolem sebe soustředí lidi vyrobené z podobné duchovní materie, že divadlo vzniká z vůle a z přetlaku něco sdílet, něco někomu říci a pro potřebu radosti či naplnění z tohoto sdílení a sdělení. Vlastně v Šumperku jsem i poznal, že divadlo potřebuje zdravé lidské prostředí, což do svého pracovního prostředí aplikuji neustále tím, že se snažím kolem sebe a svých nejbližších kolegů soustředit jen takové lidi, se kterými se dobře pracuje, se kterými se pracovat a chce a se kterými se na sebe vzájemně těšíme. Šumperk mě taky naučil, že za týden se dá udělat mnoho dobré práce, že lze za pár dnů objevit mnoho důležitých věcí, které pro vás zůstanou platné velmi dlouho. V první řadě je ale pro mě Šumperk o setkávání se s lidmi. Mám takový nedobytný pocit, že dokud budou probíhat šumperské dílny, bude vše tak nějak v pořádku.

Zveřejnitelnou...?! Nevím, přemítám - jestli tu, jak Jožovi Krasulovi přistály na stole Pod kaštanem ponožky a fotka nemluvněte a pak nastalo to pulsující napínavé ticho, které se Jožo marně snažil rozbít pousmáním směrem ke své ženě...? Nebo tu, jak jsme pohřbili Karla Tomase zaživa? Nebo jak jsme s Kubou Chromečkem šli na nádraží shánět prostitutku, která by zatancovala Peterovi Janků přímo na jevišti během jeho koncertu a jak jsme to pak fotili a posílali to MMSkama jeho novomanželce? Nebo jak na nás přijela policie na intr kvůli hluku a kvůli hluku se nedozvonila? Nebo jak jsem jako frekventant bydlel na pokoji s klučinou, co se po třech dnech přiznal, že přijel bez peněz, protože si myslel, že je strava v ceně? Nebo jak si kvůli mému ranním návratům na intr jiný spolubydlící pořídil špunty do uší a jak jsem nad nimi úspěšně a soustředěně vítězil? Nebo jak mi v patnácti letech dávali lektori podmíněčné vyloučení za to, že jsem ve tři ráno vypadl před Grandem z taxíku a se mnou dvě stejně staré frekventantky, které ihned po kontaktu s chodníkem počali zvracet, to vše

při zaražené účasti lektorského sboru? (Pro almanach můžeme tvrdit, že šlo o otravu jídlem...)

Že jsem Vojta Štěpánek, že mi je třicet, že na Šumperk jezdím od asi třinácti nebo patnácti, že jsem tam byl tak desetkrát jedenáctkrát, že jsem vystudoval herectví, pak začal režirovat, že teď zrovna jsem ve vedení Divadla Komédie v Praze.

Jiří Moudrý

ro mě je to setkání se zatím nejsilnějším tvůrčím zážitkem vůbec. Pravda, stalo se mi to na Šumperku zatím jenom jednou, ale i ostatní setkání jsou silné a výjimečné. Skoro bych řekl, že se na dílnách "maká" čím dál víc. Jezdím tam hlavně kvůli tomu, že je tam možné se potkat s lidmi, kteří divadlo berou jinak, intenzivněji a jsou ochotní do něj vložit i velký kus sebe, na rozdíl od leckterých ochotníků i profesionálů. Líbí se mi, když vznikne kolektivní tvůrčí napětí, které nasává všechno, co je v nás vědomě i podvědomě uloženo a uloží do tak pomíjivého tvaru jako je závěrečná předváděčka, která se nikdy neopakuje. Vždycky jsem přemýšlel, proč mi není líto, že se nikdy neopakuje. Myslím, že se k tomu hodí citát z jedné hry, kterou právě zkouším: "Vidíte, je to hezké povídat, ale některé věci musí zůstat nepojmenované." Šumperk je na tom podobně. Kdykoliv se ho pokusím pojmenovat, vyklouzne. Radši tam zase přijedu. Rozhodně. Věřím, že díky Šumperku jsem se dostal na DAMU. Pomohl mi zažít divadlo a získat sebevědomí. Taky mi prověřil játra a sociální schopnosti. Když bych použil slovník HR. Vítejte v dramatickém assessment centru, kde sice práci nenajdete, ale zjistíte tak významnou nákladovou a ziskovou položku své vlastní D.U.Š.E. Investice do D.U.Š.E. si sice hradíte sami, stejně jako celý pobyt v centru, ale kdo by počítal peníze při investici do takového nic jako D.U.Š.E. je? Mimochodem, když almanach čtete, proč vlastně?

Neexistuje jedna vzpomínka, protože se nejedná o vzpomínku, ale o zážitek. Víím, používám to často, ale nejsme sekta. Jen skupina lidí, co spolu intenzivně pracuje týden 10-12-14-16 hodin denně. S většinou těch lidí se neznáte předtím a pak je už nevidíte celý rok, nebo vůbec. Třeba odletěli na meteorit z jedním z lektorů. Pardon, nejsme sekta. Třeba byli oni vybraní a já ne. Ne, opravdu nejsme. Začnu radši na novém řádku. Moje vzpomínka by se dala vměstnat spíš do slov, které položím vedle sebe - Intenzita, zážitek, vyčerpání, Holba - jo Holba: ryzí pivo z hor, to je vzpomínka, nikdy už nepít!!! To se ale dostávám do krajin nezveřejnitelných zážitků. Ale představte si, že během dílny, musíte odbíhat na přilehlý klozet, kde se snažíte pobýt, co nejkratší dobu a rychle se vrátit a pak to nestihnete. Naštěstí já jsem to vždycky stihnul. Ale byli tací.

Laco Tischler

(Ano! Chcem byť v almanachu!)

Divadelná dielňa Šumperk pre mňa už dvanásť rokov znamená stretnutie sa s blízkymi priateľmi. Rodina.

Dramaticky mi zmenila život nielen súkromný, ale aj profesionálny.

Zverejniteľnú? ... Nepamätám si.

Petr KlariN Klár

Velmi podstatnou součástí mého života. Kořeny důležitých mezilidských vztahů. Pohodu, zábavu, vzdělání a lásku!

Ano, intenzivně. Potkal jsem a potkávám zde některé své herce, definoval a definuji si vlastní dramaturgicko-režijní směřování a pravidelně se dotýkám samotné podstaty kvalitního divadla.

Vzpomínek je spousta a nesluší se jednu upřednostnit. Těm ostatním by to totiž bylo líto. Na Fausta, Způsoby, Horror, Bobry od Hoší řeky, Sci-fi, Revoltu, Moliéra a Trampy nicméně zapomenout nelze.

Matěj Kašík

ředitel Divadla Šumperk, s.r.o.

Vzhledem k tomu, že jsem byl účastníkem dílny v pěti po sobě jdoucích letech, je toho opravdu hodně, co znamenala a stále znamená. Zkusím v bodech:

Každoroční stále se zvyšující těšení. Cestovní horečka. Euforie. Hltání každého slova lektora (byl jsem věrný fanda činoherní dílny Ondřeje Pavelky). Každoroční zamilovanost do některé z frekventantek (vždy bez úspěchu:-). Skvělí lidi. Skvělý realizační tým (K. Tomas, A. Crhová, atd.) Pocit, že svět patří nám. A humor, svoboda, smích a pohoda. A tak dále a tak dále...

No jejej... Kdo projde dílnami, musí divadlo a vše kolem něj milovat ještě víc.

Těch bylo... Diskuze o divadle několika frekventantů (spolu s lektorem) na zemi uprostřed křižovatky u hotelu Grand ve čtyři ráno. Ranní stav, kdy vás bolí celé tělo, o hlavě ani nemluvě, fakt se vám nechce, ale přesto si nemůžete pomoci a jdete, protože chcete být u další „lekce“. Po strop nabitá hospoda u Dácka (Pod kaštany) mladými lidmi, zpěv, pivo, holky a tanec.

V zákulisí

**Ze zpravodajů S.M.A.D.
2006–2014**

2006

Při rozhovoru s Petrem Nůskem se vyvarujte těchto chyb:

Tereza: Petře můžu jenom...

Petr: 10 kliků!

Tereza: Ale já jsem jen...

Petr: 20!

Tereza: Když já potřebovala...

Petr: 30!

Tereza: To není fór!

Petr: 40.

Tereza: Vždyť jich tolik neudělám.

Petr: 50.

Hanka: Terezo neodmlouvej.

Petr: Tak ty si dáš s ní Hanko.

Pokud ho najdete, dáte si jich 10.

Čím bola dielňa (Butterflies and Hurricanes) pre Teba výnimočná?

Kač (seminaristka třídy G): Poprvé jsem zažila Patrikův způsob práce, který je dost specifický. Hodně se pracovalo s hudbou, vizuálním pojetím. Vnitřní myšlenka byla velmi silná a stejně tak i výsledné představení. Asi poprvé jsem tady na Šumperku zažila takovou obrovskou kompaktnost nějakého tvaru.

Třída E o svém lektorovi:

Jakub Nvota je dobrý režisér, který kdyby se mohl rozkrájet, byl by souborem skvělých herců.

2007

Co pro tebe znamenají Šumperské dílny?

Jožo Krasula: Je to úžasná škola, i když bývá hodně náročná. Tento rok jsme asi skutečně trochu víc unavení než jindy. Ale na tu únavu se dost rychle zapomene a v paměti zůstane jenom ta práce a její někdy až úžasné výsledky. Protože ono to je úžasné, když vidím, co všechno se za ten týden dá udělat a co všechno se ti lidé naučí. Na frekventantech, kteří se dílen účastní opakovaně je vidět, jak rostou divadelně i lidsky. A k tomu je tu ještě ten osobní rozměr, že je to i takové setkání s přáteli a od té doby, kdy mi Alenka Crhová s Karlem Tomasem poprvé zavolali, jsem si jich udělal opravdu hodně. A přátel stále přibývá a je úžasné mít tolik kamarádů. A na rozdíl od jiných dílen v jiných městech, které jsem absolvoval, tady je výhoda obrovské koncentrace na práci. Dá se tu pracovat ráno a večer a kdo chce, může pracovat i večer. Jsme tu páni svého pracovního času a nikdo nás nenutí do toho, co se nám nechce dělat. Má to neopakovatelnou atmosféru.

Co tě ovlivňuje v tvorbě?

Patrik Lančarič: Hlavně hudba, prožívám ji celým tělem, když připravuji představení, hudba je první, čím se inspiroji, intuitivně, pomáhá mi pojmenovat životní pocit. Pak výtvarné umění a poezie – ta tvoří velkou část mé knihovny...

S čím jsi přijel na letošní Šumeperskou dílnu?

Juraj Benčík: Právě že s ničím. A dokonce mě při tom moji frekventanti přistihli... Přijel jsem sem s jedinou otázkou: Jak by se asi mohlo dělat pouliční, skryté divadlo. A musel jsem se spolehnout na své frekventaty a oni mě v tom nenechali a přišli jsme na to.

Ako sa ti hralo v Šumperkom divadle?

Ondrej Bohm (vedoucí souboru 6Pé Partizánské): Hralo sa mi dobre, sedel som vzadu za takým sklom, hral som muzičku, hralo sa mi fakt skvele, výborná atmosféra.

Si spokojný s predstavením?

Áno.

Ako sa ti páči v Šumperku?

Milujem Šumperk a tým pádom sa mi tu páči. Fakt to tu mám rád, celú tú atmosféru, ako to tu vyzerá, ľudí, celé ako to prebieha, prsto milujem to tu.

2008

Jak vnímáš, že je tu tolik nových lidí?

Patrik Lančarič: Vůbec nemám pocit, že tu jsou noví lidé. Spíš jako kdyby tu byla skupina, která během tří posledních let pomalu dozrává. Plus staří kabrňáci samozřejmě. Je to jako cyklus vývoje a teď je doba sběru plodů.

Jak přicházíš na témata, která do dílny přinášíš?

Často je to tak, že pracuji na nějaké větší inscenaci, a pokud je tam téma, které mě zajímá, vezmu nějaký fragment z toho tématu a ten sem přivezu.

Jak jsi se vyspal, jaká byla noc?

Michal Hecht: Okamžitě jsem usnul, okamžitě jsem spal a okamžitě jsem se vzbudil. Mám pocit, že jste letos snad nejpracovitější třída.

Taky se mi zdá. Jsem z toho zděšen, a zároveň příjemně překvapen. Oni se sami pustili do práce s takovou vervou, že je ani nestíhám sledovat.

Myslíš, že se tady v Šumperku něco změnilo?

Jakub Nvota: Mám radost. Všechno dobré, co tu bylo před dvěma lety, je zachované. Za ty dva dny se mi to povedlo znovu objevit.

Co je to všechno dobré?

Baví mě ta chuť a odevzdanost seminaristů. Oni přijedou už motivovaní. Počítají s tím, že celé dny budou muset přemýšlet a pracovat. Bez problému naběhnou na tento režim. Je to i tím, že sem jezdí dlouho.

A čím myslíš, že to je?

Věří si a věří celému tomuto projektu. A když je tu někdo nový, tak úplně přirozeně na tuhle vlnu naskočí a jde s tím.

Jaká je Tvoje letošní třída?

Jano Šimko: Je jiná než před dvěma lety, ale výborná. Dvanáct zajímavých lidí.

Jsou dost líní?

Právě že ne. Jsou moc pracovití – což se dalo čekat. Postupně se snažím tu jejich pracovitost odbourat.

Jak se Ti bydlí na Grandu?

Václav Klemens: Kdysi jsem tam už bydlel. Nemůžu přežít, že ty pokoje rekonstruuji. Trošku mi chybí ta zašlá sláva a patina totality. Naštěstí ale restaurace, chodby a recepce zatím zůstávají jako před lety.

2009

Jiří, jakým způsobem pracuješ?

Jirka Lossl: Co je to za otázku?

To je otázka na to, jakým způsobem pracuješ. Nejraději vleže.

I se svými seminaristy?

/Pozn. red.: Jiří se hroutí smíchy/

Pravda, letos jsme si podlahy moc neužili.

Co tvoje témata? Podle čeho si je vybíráš?

Jakub Nvota: Člověk si vybírá témata zasáhnutá inspirací. Tak jako sedíš večer u ohně, pochytiš hořící poleno, tak ho držíš... A když tě pustí z nemocnice, už to máš v hlavě srovnaný a můžeš se pustit do realizace.

Blíží se zítřejší závěrečná předváděčka, napadlo Tě v kterékoliv fázi Vaší dílny, že by bylo lepší nic takového nedělat?

Luboš Veselý: Za prvé bych řekl, že uznávám autority. Myslím si, že by dílna vypadala jinak, kdyby předváděčky nebyly. Dalo by se jinak hrát a pravděpodobně by se dělalo úplně něco jiného. Na druhou stranu jsem rád, že to tak je, protože to celkem přesně simuluje běh divadla v rámci čtrnácti dní, což je pro Vás dobrá zkušenost. Navíc mi to ukázalo, že Ti, co sem jezdí, jsou mnohdy na vyšší morální úrovni než některé profesionální soubory. Takže shrnutí: Jako lektor bych asi předváděčku nepotřeboval, ale jako seminarista bych to určitě vyžadoval a chtěl bych to.

2010

Jak se ti změnily plány, když jsi zjistil, kolik holek máš v dílně: 12:2?

Ondřej Pavelka: Samozřejmě díky tomu složení dílny se musí pracovat jinak, podstata hry se úplně změní. Díky té situaci, která vznikla, je nutné pracovat především s energií, protože ty energie nejsou vyvážené. To že to přepadlo na jednu stranu, může být jak výhoda, tak i nevýhoda a já se teď snažím vytěžit ze situace spíš něco pozitivního.

Jaké to je, když se poprvé setkáš s lidmi ze své skupiny?

Václav Klemens: Vždycky se těším, že vidím lidi, které už znám. Ale těším se i z toho, že jsou tu lidé, které neznám, protože to má zase úplně jinou kvalitu. Navíc rád poznávám nové lidi.

Podle čeho jsi zvolil téma pro letošní dílnu? Bylo dřevo jasná volba už od začátku?

Peter Pálik: Chtěl jsem pracovat s nízkonákladovým materiálem.

Tím myslíš nás, nebo to dřevo?

Tím myslím to dřevo. Myslel jsem, že by to mohlo být zajímavé pro ty, kteří se s tímto materiálem setkávají poprvé v takto surovém stavu.

Petře, řekni, kolik let už jezdíš na Šumperk a co tě motivuje se sem pořád vracet?

Petr Nůsek: Ty brdo... A víš, že nevím? Já sem jezdím od nějakých devadesátých, na pár posledních jsem nebyl. Ale nespočítám to. A motivuje mě to, že si tady vždycky odpočinu a potkám se tady s řadou zajímavých lidí, kteří mi dodají odvalu dál dělat to, co dělám. A samozřejmě rád učím a sám se učím učením, tak tady vždycky přijdu na něco nového.

Myslíš si, že je pro divadlo nutně potřebná „osobní zpověď“, nebo stačí i kreativně uchopit něco, co je ti jenom svým způsobem blízké a sympatické?

Jožo Krasula: Dneska jsme celé dopoledne strávili tím, že jsme si povídali, co nás trápí, co vidíme ve společnosti za problémy, ať už je to nějaká mikrosociálnosť, ako třeba trieda, rodina, alebo súbor, a alebo problémy celospoločenské, a došli sme k tomu, že divadlo musí svojím spôsobom reflektovať, čo sa deje okolo, že to nemôže byť len taková obyčajná zábava a la „Sluha dvom páňom“ v Národnom divadle. Nezáleží na tom, jestli je to komédia alebo tragédia, ale divadlo by malo mať ambíciu niečo sdeliť. Musí mať názor a musí umieť vyjadriť náš postoj k tomu čo sa deje okolo.

2011

Co od S.M.A.D.u očekáváš?

Pavel Khek: Těším se, že strávím týden s lidmi, kteří chtějí na něčem pracovat. Očekávám, že si s nimi vzájemně předáme nějakou energii, čekám, že si užijeme nějakou zábavu.

Proč sis zvolil za téma Shakespeara?

Jsem jím okouzlený už od školy, a kdybych si mohl vybrat, budu dělat jenom jeho hry. Je neuvěřitelný v tom, že dává obrovskou svobodu, jak s jeho texty naložit. Jeho hry jsou navíc takovou bezdennou studnou, je v nich možné stále hledat další a další vrstvy.

Máš nějaký šumperský rituál? Jaký?

Peter Pálik: Práca v dielni občas obnáša niektoré rituálne aktivity, ale mojím rituálom sa určite stal Bufáč – vajíčkový šalát, dva rožky a jedna tvarohová palacinka. Zatiaľ som to mal každý deň.

Slyšela jsem, že s lektorem (O. Lipovský) dost fyzicky pracujete, je to pravda?

Radka Kočudáková (seminaristka třídy O): To bude. S lektorem dost fyzicky pracujeme, stejně jako jsme s ním pracovali loni. Už máme za sebou pár zranění. A myslím, že jsou všechna na mně. Je to: zvrknutý kotník a vykloubil se mi palec.

2013

Vždycky děláš v podstatě pohybové dílny?

Juraj Benčík: Vždy dělám něco jiného. Zatím jsem se vždy snažil pracovat s tématem, které by bylo dominantně založené na jiných výrazových prostředcích, než je mluvené slovo. Ale vzhledem k tomu, že jsem činoherec a taky loutkoherec, tak bych měl velkou chuť si na Šumperku zkusit něco na základě textu a mluveného slova. Mám dokonce i téma a mám pocit, že jsem už objevil i úžasný prostor, kde by to šlo. Je to teď takový můj sen. Blízko zdravotnické školy, kde se s třídou scházíme, je takový maličký kostelík. A my máme na Slovensku autora, který kolem roku 1450 napsal v kralické biblické češtině tři divadelní hry. Jednu z nich bych si rád vzal jako téma.

Ako sa ti zatiaľ páči tento ročník divadelních dielní?

Tereza-Milada: Já jsem přijela včera večer, takže jsem zažila jeden večer, teď tedy jeden oběd, no a je to tady super jako vždycky.

Jaký je podle tebe rozdíl, když učíš ve škole a když „učíš“ tady na Šumperku?

Václav Klemens: Jedna věc je zásadně jiná. Tady chci, aby to, co dělají na jevišti, souznělo s nimi. Aby hráli o svých tématech, o věcech, co jim jsou vlastní, zatímco na škole vlastně musíš herce připravovat k tomu, aby byli univerzální, aby se byli schopní zmocnit jiných myšlenek, výkladů ostatních. Zároveň se snažím, aby na škole nezapomněli na vlastní vnímání, vlastní názory. Na Šumperku to ještě je navíc o nalezení toho, co já chci hrát, o čem já chci vypovídat, a to je důležitější než precisní mluva nebo dokonale zvládnuté tělo. Ta výpověď by měla být dominantnější. To je pro mě ta správná cesta.

Co tě jako první napadlo, když ti Alenka a Karel nabídli lektorování na Šumperku?

Vojta Štěpánek: Že jim vypadl lektor. Ale víš, mně se postupně v životě stává, že kde jsem se mihnul jako smrádět, zvou mě zpět jako dospělého. Takže když mi zavolala Alenka, která mě viděla patnáctiletého pobíhat po Šumperku ve tři ráno s tím, že prej „hledám nějaký nonstop!!“, tak jsem si řek': „Aha, tak už jsem asi dospělý.“ To taky bylo to první, co se mě Alenka zeptala: „Ahoj Vojto. Už jsi dospělý?“ Odpověděl jsem jí popravdě, že nevim.

2014

Čím je specifická Tvoje letošní šumperská dílna?

Michal Hecht: Zatímco jsem tady několik posledních let dělal žánrové tematické projekty, jako byla např. filmová groteska, tak letos děláme v podstatě základy, a budeme se snažit to dotáhnout do finálního tvaru. Takže z mé strany žádná výrazná změna, jsem ale příjemně překvapen, jak moc mám šikovné lidi, a myslím, že jsou kreativnější než kdy jindy.

Kateřino, dozvedeli sme sa, že si najčastejší účastník S.M.A.Du. Je to pravda?

Kateřina Crhová: (dlouholetá seminaristka, redaktorka a spoluorganizátorka): Říká se o mně, že mám inventární číslo tři.

Čo to znamená?

Jednička je, myslím, Karel, dvojka je Alenka a já mám trojku.

A jaký je tvůj osobní vztah ke Slovenské republice?

Ja mám vztah k Slovenskej republike veľmi kladný a vždy sa to prejavuje tým, že keď prídem na Šumperk, tak sa rozprávam po slovensky a neviem sa toho zbaviť, keď prídem naspäť do Prahy.

Pavle, několik posledních let jsi měl vždycky dílnu postavenou na základě pevného dramatického textu, respektive v případě loňské Markéty Lazarové na adaptaci románu, letos ses ale rozhodl pro dílnu divadla poezie. Kde se zrodila její idea a jaký je zde rozdíl oproti Tvé předchozí šumperské práci?

Pavel Khek: Ten rozdíl je zásadní, protože u předchozích tří dílen bylo pokaždé nějaké základní vodítko. Samozřejmě člověk musí všemožně krátit, ale vždycky má k dispozici základní kostru. Ale letos nebylo nic, jenom asi sedm tisíc básní, a z toho většina o smrti nebo o pohřbu, takže si asi dovedeš představit, jak to vypadalo (vespolný ranní řehot Pavlův i KlariNův). Postupně jsme sice začali „zcyňčťovat“ a přehlcovat se množstvím motivů básní a veršů, ale samozřejmě se nám líbilo skoro všechno. Takže ve čtvrté dramaturgický logicky přišel nelostný kruh, kdy jsme to museli nemilosrdně vyházet a já svoje frekventantky a frekventanty prosil, aby se necítili kysele, když zrovna ten jejich verš nezazní.

Můžeme Petera Scherhaufera označit za Tvůj ústřední režijní vzor?

Jožo Krasula: Bezpochyby je tím hlavním. Těmi dalšími pak během hronovského Klubu mladých divadelníků byli Jiří Fréhar, Miroslav Krobot, Ivan Rajmont a Karel Kříž. Tohle setkání mě radikálně pozměnilo z hlediska divadelního i lidského.

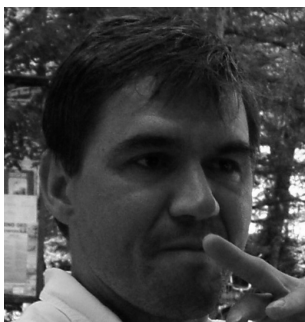
Nápověda

Tabulka lektori 1995 – 2015

1995	A	Václav Martinec	B	Petr Nůsek	C	Jana Koubková	D	Silvester Lavrík	E	Emílie Zámečníková René Levínský	F	Urszula Kurková
1996	A	Vladimír Zajíc	B	Petr Nůsek	C	Jiří Lössl	D	Josef a Jan Brůčkovi	E	Jozef Krasula	F	Jevgenij Slavutin
1997	A	Peter Janků	B	Petr Endl	C	Michal Hecht	D	Igor Košut	E	Jozef Krasula	F	Petr Kracík
1998	A	Jana Koubková	B	Petr Nůsek	C	Michal Hecht	D	Brian Dic Wheeler	E	Jozef Krasula	F	Jaromír Janeček Ivan Jiřík
1999	B	Petr Nůsek	C	Michal Hecht	D	Vikrotie Čermáková	E	Jozef Krasula	F	Urszula Kurková Zbyšek Čudek		
2000	A	Václav Martinec	B	Petr Nůsek	C	Peter Janků	E	Jozef Krasula a Lukáš Jůza				
2001	A	Ondřej Pavelka	C	Michal Hecht	D	Silvester Lavrík	E	Ondřej Lipovský				
2002	A	Ondřej Pavelka	B	Jiří Lössl	C	Patrik Lančarič	D	Jozef Krasula	E	Pater Janků		
2003	A	Viliam Dočolomanský	B	Pater Janků	C	Ondřej Pavelka	D	Martin Plešek	E	Josef Tichý		
2004	B	Juraj Benčík	C	Petr Nůsek	F	Jozef Krasula	G	Jana Sýkorová	H	Patrik Lančarič		
2005	A	Jiří Lössl	B	Juraj Benčík	C	Petr Nůsek	D-E	Ondřej Pavelka, Peter Janků Andrea Némethová	F	Jozef Krasula	G	Patrik Lančarič
2006	A	Jiří Lössl	B	Jano Šimko	C	Petr Nůsek	E	Jakub Nvota	G	Patrik Lančarič		
2007	A	Luboš Veselý	B	Juraj Benčík	F	Jozef Krasula	G	Patrik Lančarič	H	Michal Hecht		
2008	A	Václav Klemens	B	Jano Šimko	E	Jakub Nvota	G	Patrik Lančarič	H	Michal Hecht		
2009	A	Luboš Veselý	B	Jano Šimko	E	Jakub Nvota	G	Patrik Lančarič	J	Jiří Lössl		
2010	A	Václav Klemens	B	Peter Pálik	C	Petr Nůsek	D	Ondřej Pavelka	F	Jozef Krasula		
2011	A	Pavel Khék	B	Peter Pálik	G	Patrik Lančarič	H	Michal Hecht	O	Ondřej Lipovský		
2012	A	Pavel Khék	B	Juraj Benčík	C	Peter Nůsek	F	Jožo Krasula	G	Patrik Lančarič	O	Ondřej Lipovský
2013	A	Pavel Khék	B	Juraj Benčík	G	Patrik Lančarič	K	Václav Klemens	V	Vojtěch Štěpánek		
2014	A	Pavel Khék	CD	Nůsek/Nvota	F	Jožo Krsula	H	Michal Hecht	V	Vojtěch Štěpánek		
2015	A	Lukáš Rieger Miroslav Ondra	B	Jano Šimko	D	Jakub Nvota	G	Patrik Lančarič	V	Vojtěch Štěpánek	ST	Svatava Milková Tereza Volánková

**Osoby
a obsazení**

**Z nejvěrnějších lektorů
šumperských dílen 1995–2015**

Juraj Benčík – Šumperk 2004, 2005, 2007, 2012, 2013

Mím a herec Juraj Benčík absolvoval pod vedením docenta Pavla Mikulíka Vysokú školu Múžických umení v Bratislave (1989). Potom nastúpil ako herec do súboru Divadla SNP v Martine. Okrem svojho oboru sa venoval aj réžii a scenáristike. V roku 1992 sa stal umeleckým šéfom súboru v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene. V roku 1993 sa stal členom súboru Bábkového Divadla na Rázcestí v Banskej Bystrici, kde pôsobil ako herec, založil mládežnícke dramatické štúdio a na umeleckom gymnáziu vyučoval dramatickú výchovu. Od roku 1995 žije v Bratislave a od r. 1996 do r. 2002 úspešne pracoval v súbore svetoznámeho mima Milana Sládka v Divadle Aréna. Od roku 2003 sa venuje sólovej pantomíme a činohre. 2008-2010 účinkoval v projektoch Divadla Vertigo v Budapešti a založil a viedol Štúdio pantomímy pri Divadle a.h.a. v Bratislave. 2010–2012 Pôsobil ako herec, mím a clown v incenácii Corteo kanadského Cirque du Soleil. V súčasnosti sa venuje sólovej pantomíme a činohre.

Michal Hecht – Šumperk 1997, 1998, 1999, 2001, 2007, 2008, 2011, 2014

Studoval pantomimu u Zojky Mikotové a akrobacii u Evy Bosákové. Poté absolvoval nespočetné množství kurzů různých druhů neverbálního divadla v Česku i cizině. Od roku 1988 jezdí po světě se svými sólo programy a vyučuje pohyb. Sedm let strávil ve Finsku jako pedagog na NÄTY (finská obdoba DAMU) v Tampere. Od roku 1998 působí v ČR. Učil externě na DAMU. Nyní hraje v divadle Image v Praze, pořádá semináře, režiruje různé divadelní skupiny, pracuje pro mezinárodní organizaci amatérského divadla AITA/IATA a spolupracuje na mnoha televizních projektech. Od poloviny 90. let vede semináře na Setkání v Šumperku a na Jiráskově Hronově, učí na katedře pantomimy HAMU.

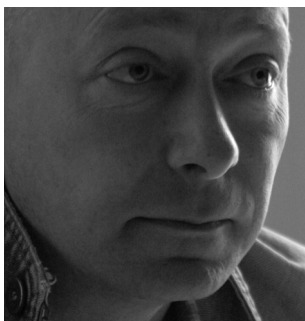
Peter Janků – Šumperk 1997, 2000, 2002, 2003, 2005

Scénograf, dramatik a režisér. Ako scénograf spolupracoval s divadlami na Slovensku i v zahraničí (Slovenské národné divadlo, Nová scéna Bratislava, GunaGU Bratislava, Teatro Massimo v Palerme, Opera Academia di Verona, Národní divadlo Moravsko-Slezské Olomouc, Studio Rubín Praha a pod.) V roku 2010 sa stal laureátom súťaže Dráma 2010 ako aj ceny Slovenského rozhlasu za divadelnú hru „Kamene života“, ktorá bola zaradená medzi 120 najlepších európskych hier. Ako dramatik a režisér spolupracuje najmä so Slovenským rozhlasom v Bratislave. Pracoval aj ako umelecký šéf výpravy Štátnej opery v Banskej Bystrici a riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní Slovenského národného divadla v Bratislave..

Pavel Khek – Šumperk 2011, 2012, 2013, 2014

Do dvadsiaceti sa o divadlo nezajímал vôbec, s o to väčší vervou se do něj zakoušl před deseti lety. Vystudoval DAMU - obor režie činoherního divadla - z pedagogů se mu nejvíce zapsali pod kůži Karel Kříž, Jaroslava Adamová a Vladimír Franz. Už během studia začal režirovat - jak v oblastních divadlech (Mladá Boleslav, Kladno) - tak vlastní projekty (Sen noci svatojánské, Deburau, Něžná, To i Ono aj.). V současnosti je uměleckým vedoucím divadla v Mladé Boleslavi a spolupracuje s dalšími divadly např. v Praze, Zlíně a dalších.

Václav Klemens – Šumperk 2008, 2010, 2013

Po maturitě na gymnáziu pracoval jako požárník (v 80. letech totiž označení hasič nebylo dostatečně důstojné). Než vystudoval režii na pražské DAMU, na chvíli se ještě zapletl se studiem matematiky. Jako režisér a umělecký šéf pracoval v Divadle Petra Bezruče v Ostravě, ve Slezském divadle

v Opavě a v Moravském divadle Olomouc. V současnosti je režisérem a uměleckým šéfem ostravského Divadla loutek. Pohostinsky působí i v dalších divadlech. Na Janáčkově konzervatoři

v Ostravě vyučuje herectví a je vedoucím hudebně dramatického oddělení.

Jožo Krasula - 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2002, 2004, 2005, 2007, 20010, 2012, 2014

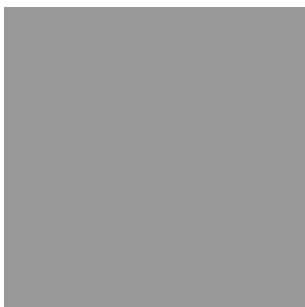
Působí ako lektor réžie na školiteľských podujatiach amatérskeho divadla v Česku aj na Slovensku. Vyučuje herectvo na Súkromnom konzervatóriu D. Kardoša v Topoľčanoch. Žije a tvorí v Bratislave a v Partizánskom. Je prezidentom Slovenského strediska Medzinárodnej asociácie amatérskeho divadla a zakladateľom a spolumajiteľom Galérie Michalský dvor v Bratislave. Napriek skúsenostiam sa stále dokáže nadchnúť pre dobrú vec a urobiť pre ňu všetko. Pred tridsiatimi rokmi spoluzakladal Divadelné združenie v Partizánskom, ktoré si svojou špecifickou poetikou získalo divákov po celom svete a úspešne funguje doteraz. Medzitým stihol pričuchnúť k novinárčine aj založiť galériu, ktorá si za roky svojho pôsobenia vybudovala slušné renomé. Stále verí, že lepšie časy pre umenie u nás ešte len prídu.

Parik Lančarič – Šumperk 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013, 2015

Divadelný a filmový režisér, absolvoval štúdium réžie na Divadelnej fakulte VŠMU v roku 2000. V rokoch 2002-2004 bol umeleckým šéfom činohry Štátneho divadla Košice. Vykonával pedagogickú činnosť na VŠMU v Bratislave a na DAMU v Prahe. Ako režisér spolupracoval s mnohými zahraničnými divadlami v Nemecku (Thalia Theater Hamburg, Schauspiel Frankfurt), Nórsku, Estónsku, Litve, Rusku, Anglicku, Poľsku, Švajčiarsku, Holandsku, Portugalsku, Luxembursku a.i. Na Slovensku pravidelne spolupracuje so štátnymi i nezávislými profesionálnymi súbormi. Jeho filmovým debutom je slovenský film Rozhovor s nepriateľom (2007), na ktorom sa podieľal aj ako scenárista.

V roku 2008 vzdal prostredníctvom dokumentárneho filmu poctu hereckej legende Ladislavovi Chudíkovi. V súčasnosti dokončil celovečerný dokumentárny film HRANA a pripravuje svoj druhý hraný film RUNNING HEAD, ktorý je vo fáze pre-production.

Ondřej Lipovský – 2001, 2011, 2012

Vystudoval katedru nonverbálneho divadla u prof. Turby na HAMU a grafiku u prof. Kokolji na AVU. V letech 2005-2006 studoval v Číně na Academy of Art Hangzhou obor kaligrafie. Je spoluzakladatelem improvizčního souboru KREPSKO. Pracoval s Danielem Gulkem a Pierrem Bulandem, vystupoval v představení Hanging Man v Divadle mimů Alfred ve dvoře a na festivalu Mimos v Périgueux, dále v inscenaci Grim, Grim, společném projektu Divadla Archa a japonského tanečníka Butó Mina Tanaky. V r. 2007 spolupracoval s Lenkou Tretiagovou (taneční studio Light v Praze), byl pedagogem experimentálního projektu Tanec školám. Atd, atd. Pracoval i v NIPOS-ARTAMA jako metodik pro dětskou výtvarnou tvorivost. V současnosti studuje kaligrafii v Číně.

Jiří Lössl – Šumperk 1996, 2002, 2005, 2006, 2009

Je absolvent pedagogiky na katedře tance pražské HAMU; věnuje se pedagogické, metodické, koncepční, publikační a výzkumné práci v oblasti scénického tance a pohybu vůbec. Vyučoval na Konzervatoři Jaroslava Ježka; v ateliéru textilní tvorby Univerzity Hradec Králové vedl pohybový ateliér; je pedagogem na katedře výchovné dramatiky DAMU Praha a externím pedagogem na katedře tance pražské HAMU; autor projektů Estetický pohyb jako zdroj dětské radosti (výukový program pro pedagogy rytmické a pohybové výchovy dětí); Tělo v pohybu (výukový program pro studenty katedry tance pražské HAMU); Tělo jako nástroj (výukový program pro Centrum tvořivé dramatiky). Vytvořil více jak desítku choreografií, publikuje v odborných časopisech o dětské taneční pedagogice. Je odborný pracovník NIPOS-ARTAMA pro scénický tanec.

Petr Nůsek – Šumperk 1995, 1996, 1998, 1999, 2000, 2004, 2005, 2006, 2010, 2012, 2014

Choreograf, učitel a poradce dobových šermů a bojů, specialista na zbraně a zbroj pro film a divadlo

Šermíř v šermířských představeních a show, bojovník, šermířský a herecký dubl ve filmu. V současné době vyučuje v Praze francouzskou školu a italskou školu šermu se zaměřením na inscenování, úpol, rekonstrukci, filosofii a etiku. Je jediným českým pedagogem, který se zabývá systematickou výukou boje evropskou a orientální šavlí.

Za svou kariéru v oboru historického šermu úspěšně realizoval nebo se podílel na množství projektů v Česku i zahraničí. Na světové výstavě Expo2000 v Hannoveru připravoval průřez českou rytířskou historií. Se svým týmem reprezentoval Českou republiku na World Festu v americkém Missouri. Pracoval v Dánsku, Německu, Florencii a v dalších zemích. Mezi jeho aktuální filmové projekty patří spolupráce na druhém dílu Letopisů Narnie - Princ Kaspian.

Jakub Nvota – Šumperk 2006, 2008, 2009, 2014, 2015

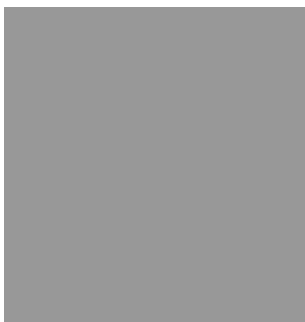
V roce 2001 vyštudoval divadelní režii na VŠMU. Od roku 1994 vede Túlavé divadlo ako režisér a autor. Stabilne spolupracuje s Kamilom Žiškom na vlastných kabaretných produkciach.

Spolupracoval s viacerými divadlami na Slovensku a v Čechách ako režisér i ako autor. Programovo sa zaoberá pouličným divadlom. Okrem vlastných predstavení Hamleta a Macbetha vytvoril pre Slovenské národné divadlo vôbec prvé pouličné predstavenie v jeho histórii „Komédia o svätej Dorote“.

Ondřej Pavelka – Šumperk 2001, 2002, 2003, 2005, 2010

Vystudoval DAMU, hraje v Národním divadle, režisuje a píše scénáře. Působí také jako umělecký šéf divadla Rubín, které je pokračovatelem dřívějšího A-studia, pohostinsky hraje také na dalších scénách. Na DAMU vyučuje na katedře alternativního herectví a loutkoherectví.

Peter Pálik – Šumperk 2010, 2011

Narodil sa v Bojniciach. V roku 2003 vyštudoval environmentálnu výchovu na Univerzite M. Bela v Banskej Bystrici. Neskôr bol prijatý na Divadelnú fakultu VŠMU v Bratislave, kde vyštudoval bábkarskú réžiu a dramaturgiu. Od roku 2005 spolupracuje ako dramaturg a režisér s Bratislavským bábkovým divadlom. V roku 2008 pracoval ako interný režisér v Slovenskom rozhlas v Bratislave (v súčasnosti spolupracuje so SRO ako externý režisér). V tom istom roku sa stal dramaturgom Bábkového divadla Žilina. Venuje sa výhradne bábkovému divadlu a divadlu predmetu.

Pri tvorbe využíva netradičné divadelné a scénické postupy. Ako dramaturg spolupracoval s režiséorskými osobnosťami ako Jozef Krofta, Jozef Bednárík alebo Milan Sládek. Je autorom dvoch detských kníh. Píše bábkové hry a scenáre. Je členom Klubu nezávislých spisovateľov. S amatérskymi i profesionálnymi divadelníkmi striedavo pracuje v Prievidzi, v Bratislave a v Žiline.

Jano Šimko – Šumperk 2006, 2008, 2009, 2015

Režisér, dramaturg. Umelecky vedie Štúdio 12 Bratislava a pracuje ako dramaturg Medzinárodného divadelného festivalu Divadelná Nitra. Vyštudoval psychológiu a divadelnú vedu. Stáž na FF UK Praha, Divadlo M.U.T. Praha, časopis VLNA Bratislava. V rokoch 1999–2002 pracoval ako dramaturg nezávislého kultúrneho centra Palác Akropolis v Prahe. Spolupracoval s Divadlom Komédie Praha, Činoherním Sudiem Ústí nad Labem, SND Bratislava, DAD Prešov. Štúdio 12 profiluje ako laboratórium pre súčasnú drámu s dôrazom na autorské projekty, dokumentárne a sociálne divadlo. V roku 2007 pripravil pre festival Divadelná Nitra medzinárodný projekt Midentity. Venuje sa prekladom, publicistike, divadelnej teórii. Žije v Bratislave.

Několikrát byl členem lektorského sboru Celostátní přehlídky Šrámkův Písek.

Vojta Štěpánek

lektor Šumperk 2013, 2014, 2015

frekventant – 2000, 2001, 2002, 2003, 2005, 2007, 2008
– filmové zpravodajství

Jsem Vojta Štěpánek, vystudoval jsem herectví na konzervatoři v Praze, při škole jsem psal a režíroval autorský divadlo, režíroval jsem i klauzury nižšího ročníku a taky jsem pro něj napsal autorský absolventský představení. Hrál jsem v pár filmech a seriálech, ale to není důležité, hrál jsem ve Švandově divadle, sedm let „budoval“ Strašnické divadlo, kde jsem se přeorientoval na režii, režíruju i v Libereckém divadle F.X.Saldy, v tuto chvíli zakončuju první sezónu jako režisér v Divadle Komédie v Praze. Zcela zásadní pro mou uměleckou existenci byla neúnavná účast na šumperských dílnách.

Luboš Veselý – Šumperk 2007, 2009

Tvrdí o sobě, že je samozvaný herec i filmový, hudebník, výtvarník, fotograf, parašutista, honák dobytka a myslitel, nyní tedy snad i pedagog a režisér. V současné době je členem Vinohradského divadla v Praze.

Rozhovor s Alenkou Crhovou a Karlem Tomasem

Bonnie a Clyde, Křemílek a Vochomůrka, Sonny a Cher, Mach a Šebestová, Bartošová a Rychtář, **Alenka Crhová** a **Karel Tomas**. Nerozlučnou dvojici Alenku a Karla zná většina z nás především jako organizátory každoročního Setkání mladých amatérských divadelníků (nebo též S.M.A.D.u) v Šumperku. Od úvodního proslovu, přes četné večery strávené nad dobrým pivem v Háčku a následně nad Holbou v Dakotě, až do závěrečných prezentací se se stoprocentním nasazením starají o bezproblémový organizační chod a jsou tu vždycky s námi a pro nás.

1) Čím a jak trávíte zbytek roku mimo Šumperk? (kde pracujete; kde žijete; čím, kým a případně s kým se bavíte)

A: Pracujeme v příspěvkové organizaci MK NIPOS. Já v útvaru ARTAMA a jsem služebně starší než Karel. On tam nastoupil (do divadelního oddělení) až půl roku po mě. Ale je zase o půl roku mladší než já a hrdě se k tomu hlásí. Tak jsme si tak trochu kvit, ale jsme oba tzv. „staré struktury“ a amatérské divadlo máme oba dost dlouho pod kůží. Pracuji v Centru dětských aktivit a pořád mě to baví. Když nepřipravuji Šumperk, pomáhám dalším kolegům s jinými přehlídkami a ráda na ně i jezdím (dětské divadlo, pěvecké sbory, taneční přehlídky), ale asi nejraději po Šumperku mám z divadelních přehlídek Loutkářskou Chrudim, to je přehlídka amatérského loutkového divadla. V Praze žiju 35 let, jinak jsem srdcem Vychoďech.

K: Já dělám teď v NIPOSu takovou čičmundu pro všechno, co se týká zahraničí, k tomu tajemníka Středoevropské sekce mezinárodní organizace amatérského divadla a metodika pro národní přehlídku pantomimy a pohybového divadla Otevřeno v Kolíně. K tomu tedy ekonomiku některých přehlídek, pochopitelně S.M.A.D. a tak nějak podobně. Mimo NIPOS spoluvedu čtyři až pět dětských souborů (to číslo se občas na sezónu mění), hraju v jednom divadle poezie a snažím se vychovávat psa (nebo on mě). Jo a v Praze jsem severočeská náplava. Kromě kultury se snažím žít na živnosták i překlady z několika jazyků, ale to je bída, zájem je minimální.

2) Co všechno obnáší příprava jednoho ročníku S.M.A.D.u, kdy začínáte s přípravami, co je vždycky pro Vás největším oříškem, a máte nějaké oblíbené nebo naopak neoblíbené činnosti v přípravné fázi?

A: Termín většinou domlouváme s místními organizátory v průběhu probíhajícího S.M.A.D.u hned v srpnu. V září se píšou granty na ministerstvo kultury a pak se čeká, jak to dopadne. Ale v průběhu podzimu se snažíme vymyslet lektory, (Karel jezdí na Žatvu a vytipuje slovenská představení), dohlédáváme vyúčtování grantů v příslušném roce. Pak se snažíme zorganizovat ještě třeba nějaké podzimní setkání – tzv. ozvěny, ale to jsou většinou jen přání z léta (většinou už pracujeme na jiných projektech). Ale pilně navštěvujeme různá

představení vlastně skoro celý rok, abychom měli přehled o tom, co děláte v souborech, nebo měli představu, co se v tom roce urodilo zajímavého, a my to případně mohli do Šumperku pozvat. V únoru většinou podáváme grant na město a zahraniční grant, v tu dobu by měly být jasné finance. A já začínám komunikovat s lektory. V březnu nebo dubnu vyjedeme do Šumperku na jednání s místními pořadateli. To je období, kdy začínám uhánět vyvolené lektory o anotace, protože propagace (Kormidlo, Amatérská scéna, Javisko mají své termíny a uzávěrky, a je někdy obtížné to vychytat). No a pak se čeká: na první přihlášku, na první email. Mezitím domlouváme doplňková představení, přemýšlíme nad redakcí a Zpravodajem...

K: K tomu nemám co dodat – to Alenka napsala naprosto dostatečně. Jen tam chybí uhánění Tomase o záznamy a donucení ho k nějaké aktivní činnosti, kterou neodloží.

3) Historie S.M.A.D.ů je vskutku letitá a úctyhodná, kdy a jak vůbec proběhlo první Setkání mladých amatérských divadelníků v Šumperku? A jak dlouho už na S.M.A.D. jezdíte Vy?

A: Historii S.M.A.D.ů má v malíčku Karel, tak na to určitě rád odpoví. Já byla poprvé v roce 1996.

K: Novodobá historie ale není o moc delší. Tedy jen o rok. Tedy máme letos devatenáctý ročník – a z toho vyplývá v příštím roce malinké jubileum :-). Pokud jde o prehistorii, tak dílna vznikla opravdu jako Dílna Šrámkova Písku v době, kdy se politickým pumprdentům znelíbilo pořádat ŠP každoročně a změnili jej na bienále, ale jak známo, pravá ruka neví, co dělá levá, tak peníze zůstaly. No a kam je dát. Tak kolegyně Slávka Šrámková, která měla tenkrát ŠP na starosti (shoda jmen je pouze náhodná, s Fráňou nemá nic společného), dohodla v mezidobí dílnu, která se určitě konala jednou (1983) na brněnské přehradě, a od roku 1985 třikrát v Šumperku. Možná ještě jednou před tím někde jinde, ale to se nám nepodařilo ověřit. Já sám jsem byl jednou dokonce přihlášen, ale skolila mě nějaká nemoc, jako známý skrbík jsem však nemohl oželeť již zaplacený účastnický poplatek, tak jsem sem za sebe poslal jednu dívku ze souboru – těžko mi budete věřit, že šlo o jedno sto korun československých...

4) Jakých nejzásadnějších změn doznala podoba tehdejšího a současného S.M.A.D.u? Dá se jmenovat jeden ročník, na který vzpomínáte nejvíce? Ať už v dobrém, jako na ten nejvydařenější, nebo naopak ne příliš rádi? A proč?

A: Přestěhování S.M.A.D.u z kulturního domu do divadla a navázání spolupráce se SZŠ.

Z každého setkání mám spíš střípky vzpomínek. Na stěně v kanclu mi visí fotka z loňska - SMAD před intrem - na kterou juknu vždy, když mi je smutno, a hned je mi líp. Ale měla jsem ráda ročníky, kdy jsem byla ještě čičmunda, a díky Kájovi a díky tomu, že jsme ještě neměli na svých bedrech účetnictví, jsem se mohla aktivně zúčastňovat tříd F, které vedl několik let Jožko Krasula. To bylo fajn, znovu si zahrát a „být v tom“. Jinak samozřejmě ráda vzpomínám na různé legrácky, úkoly a překvapení, které si lektori v průběhu různých ročníků (s naší aktivní účastí) navzájem společně vymýšleli. A vymýšlí. Letos mi určitě zůstane na duši obrázek kanceláře narvané všemi účastníky k prasknutí, kde mi všichni k svátku zpíváte Niagáru... - DÍK!!!

K: Já snad taky vzpomínám na všechny – ne, že bych si tolik pamatoval. Ale navždy zůstaly vryty roky, kdy mne stále pronásledoval jakýsi Honzík Štěpánek /bratr nejmenovaného lektora/ a několikrát denně mi přál k narozeninám, na rok, kdy jsme jistěmu J. K. předávali čestné občanství, já pak za ním odjel ještě do Hronova, vrátil se s Lacem a nemocí a zbytek Šumperku proležel na antibiotikách, a zejména na rok 2005, kdy jsem byl pohřben a vstal znovu z mrtvých. Ale asi bych takhle mohl vzpomínat na všechny ročníky, na mnohé účastníky (a zejména účastnice), lektory, kteří se tu jen mihli či zůstali, na pobyty s postupně dorůstající dcerou,... Ale ještě jinak: Vlastně mám vždy nejradši ten ročník, který právě je. Běží. Pulzuje. A vás.

5) Podle jakých kritérií vybíráte lektory a témata pro jednotlivé dílny? Necháváte jim úplně volnou ruku ve výběrech tématu, nebo máte právo veta?

A: Snažíme se oslovit lektory, kteří jsou profesně zajímaví, mají chuť pracovat s mladými lidmi, rádi se do Šumperku vrací a hlavně si lidsky sednou.

K: V tom se s Alenkou shodneme. Právo veta určitě někde založené máme – ale ještě se nestalo, že bychom ho museli použít...

6) Pokud byste si letos mohli vybrat a přihlásit se do jedné dílny jako účastníci, kam by to bylo?

A: Určitě do všech

K: No, vzhledem k nevyrovnaným poměrům v gendrovém složení by se mi asi líbilo v Áčku, ale jinak souhlasím samozřejmě s Alenkou. Jinak bychom byli proti sobě – že jsme vybrali jako lektora někoho méně žádoucího. To nejde.

7) Alenko, jaká tři slova podle Tebe nejlépe vystihují Karla? A Karle, jakými třemi slovy se dá nejlépe charakterizovat Alenka?

A: Klidná síla, havajské košile, dlouhé proslovy.

K: Ona má těch „P“ víc, ale chcete tři? Tak: Pečlivka, Pamatuje si a kámoš do každého Počasí!

8) Máte nějaké sny a cíle, třeba i naprosto nereálné, kam byste chtěli, aby Setkání mladých amatérských divadelníků směřovalo v budoucnu?

A: Já jsem velmi konzervativní, takže změny nemám moc ráda, ale koncepce, kterou S.M.A.D. má, mi připadá stále platná. Je to částečně model, který jsme kdysi s Karlem oba coby frekventanti vyzkoušeli sami na sobě, když jsme absolvovali Klub mladých divadelníků v Honově v letech 1977-1980, a pořád to funguje. Změna je v tom, že se tu pracuje celý den a že chceme mít Šumperk programově česko-slovenský. Takže bych si přála do budoucna, aby sem jezdilo více slovenských účastníků.

K: Rád bych udělal někdy výjezdní dílnu na své planetě. Rád bych, abyste sem pořád rádi jezdili, aby nikdo z nás nestárnul (to na naší planetě funguje bez problémů) a aby nám nevyschla chuť, tvořivost, nálada, energie... Jinak souhlasím.

Opona!

Ohlédnutí za šumperkými divadelními dílnami

Studijní materiál připravilo pracoviště ARTAMA
Národního informačního a poradenského
střediska pro kulturu (NIPOS)
Sestavila Alena Crhová
Použité fotografie jsou z archivu Dílny
Grafická úprava Petr Prušek

Vydalo NIPOS ve spolupráci se SADAS Praha
Vytiskla Nová tiskárna Pelhřimov
Praha 2015